

Amiral Sir Cunningham, dünkü öğle ziyafetinde davetlileri ile görüşüyor

İNGİLİZ FİLOSU GİDİYOR Amiral Şerefine Bir Veda Ziyafeti Verildi

WORSPİTE GEMİSİ DÜN HALK TARAFINDAN ZİYARET EDİLDİ

Malaya Zirhlisi da Bugün Izmirden Ayrılıyor

Dost ve müttefik İngilterenin Akdeniz kuvvetlerine mensup filo, bugün öğleden evvel limanımızdan ayrılacaktır. Filonun zabitan ve mürettebatı dün de bütün gün şehrimizi gezmiye devam etmişler, her tarafta gördükleri hüsnükabulden ziyadesiyle memnun olduklarını fırsat buldukça ifade etmişlerdir. Kıymetli misafirimiz amiral Sir Cunningham, donanma kumandanı amiral Şükrü Okan şerefine bir öğle ziyafeti vermiş, bunu dün gece Sümerpalasta amiral Şükrü Okan tarafından verilen bir veda ziyafeti takip etmiştir.

Amiral Sir Cunningham'ın, dün saat 13 te Warspite amiral gemisinde donanma kumandanımız Şükrü Okan'ın şerefine verdiği öğle ziyafeti pek samimi bir hava içerisinde saat 16 ya kadar devam etmiştir. Ziyafette İstanbul kumandanı General Halis Biyıktaç, kurmay heyeti, İngiliz ve Fransız sefirleri de bulunmuşlardır.

İngiliz sefiri, dün ziyafetten sonra sefarethanede dost memleket bahriyelilerini kabul etmiştir. Kabul resmi 19 a kadar devam etmiştir.

Donanma Kumandanı Amiral Şükrü Okan'ın dün gece saat 20,30 da Amiral Sir Cunningham şerefine Sümerpalasta verdiği veda ziyafetini müteakip, vapurla Boğazda bir gezinti yapılmıştır. Muhterem misafirimiz Amiral Sir Cunningham, Boğazın gece manzarasını da pek fevkalâde bulduğunu, dost ve müttefik Türkiye'ye bu ziyafetinden duyduğu sonsuz memnuniyeti daha fazla ifade edecek söz bulamadığını ve tarihi bir kıymeti olan bu seyahatten edindiği tatlı intibaları katıyen unutamıyarak daima hatırlıyacağını söylemiştir.

Warspite dritnotu, dün öğleden sonra halk tarafından ziyaret edilmiştir. Kabataş önünde biriken ziyaretçiler, motorlerle Amiral gemisine nakledilmişler ve gemiyi gezmişlerdir.

Dost ve müttefik İngilterenin Akdeniz kuvvetlerine mensup filo bugün öğleden evvel limanımızdan ayrılacak ve donanmamız tarafından uğurlanacaktır. (Sonu; Sa: 10 Sü: 5)

İngiliz Amiral ve Donanma Kumandanımız birarada

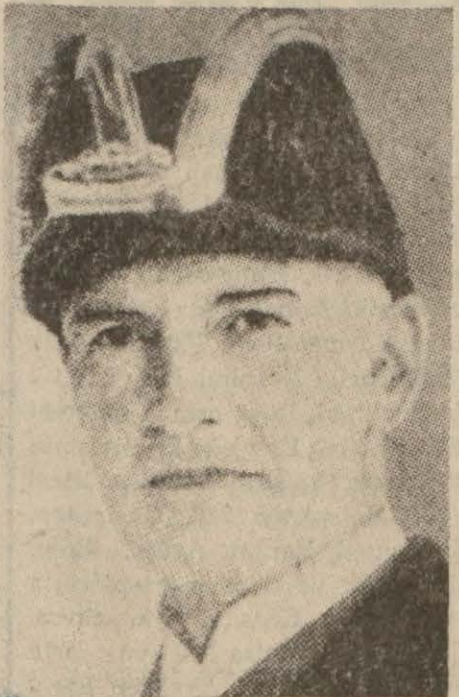
İngiliz ve Fransız Askerî Heyetleri Moskova Yolunda

Londra, 5 (Hususî) — Moskovadan bildirildiğine göre, hususî memuriyetle Londradan Moskovaya giden ve şimdiye kadar yapılan müzakerelere iştirak eden İngiltere hariciyesi Orta Avrupa şubesi şefi Mister Strang, yarın Londraya dönmek üzere tayyare ile hareket edecektir.

Moskova, müzakereleri Mister Strangın gıyabında devam edecek, ve İngiltere, Moskova sefiri tarafından temsil olunacaktır. Mister Strangın geri dönmesine sebep, hariciyedeki işlerinin birikmiş olması ve ken di işi başında hazır bulunması zaruretidir. Onun için lüzum hasil olmadıkça Moskovaya avdeti beklenmemektedir.

Askerî heyet hareket etti
Moskovaya gidecek İngiliz ve Fransız askerî heyetleri bugün deniz yolu ile hareket ettiler.

Heyet, Kiel kanalından geçerek yolu kısmak niyetinde değildir. Onun için Danimarkaya uğrayarak yoluna devam edecek ve ancak gelecek hafta sonunda Moskovaya varacağı için o zaman iki taraf arasında müzakereler başlayacaktır.

İngiliz heyetinin reisi Amiral Sir Reginald P. Ernle-Erle

Millî Şef Boluda Cümhurreisimiz, Pek Coşkun Tezahüratla Karşılandılar Ve Geceyi Boluda Geçirdiler

Ankara, 5 (TAN Muhabirinden) — Cümhurreisimiz İsmet İnönü, bu sabah saat 6 da refakatlerinde refikaları ve maiyeti erkânı ile Emniyet Müdürü Şinası Tolgay olduğu halde Ayaş, Beypazarı, Mudurnu yolu ile Boluya hareket etmişlerdir. İnönü, Beypazarında ve Ayaşta halkın büyük tezahüratı arasında istikbal edilmişlerdir. Bu iki kaza merkezinde yarımşar saat kalan Millî Şefimiz, öğle yemeğini Mudurnuda yemişler ve akşam doğru Bolu istikametinde seyahatlerine devam etmişlerdir.

Bolu, 5 (TAN Muhabirinden) — Ankara civarında bir gezintiye çıkmış olan Cümhur-

reisimiz İnönü, saat 16,10 da Aband gölüne gelmişler ve burada Bolu Valisi Naci Kıcıman tarafından istikbal edilmişlerdir. İnönü, göl civarında bir gezintiye müteakip Boluyu şeref-lendirmişlerdir.

Cümhurreisimizin gelmekte olduğunu haber alan bütün Bolu halkı yollara dökülmüşler ve en içten tezahüratla Millî Şefe karşı sonsuz sevgi ve saygılarını göstermişlerdir. Şehrin methalinde asker, jandarma kıtalarıyla polis müfrezeleri ihtiram resmini ifa etmişlerdir. Bolu baştanbaşa bayraklarla donatılmış ve tenvir edilmiş bulunmaktadır. Millî Şefimiz bu geceyi Boluda geçireceklerdir.

Maarif Vekilinin Beyanatu

Hasan Âli Yücel
Şûra Kararlarını
İzah Ediyor

Şehrimizde bulunan Maarif Vekili Hasan Âli Yücel, dün, öğleden sonra Yerli Mallar Sergisini gezmiş, bu seneki sergiyi çok beğenmiştir. Vekil Galatasaray lisesinde gazetecileri de kabul ederek beyanatta bulunmuştur. Hasan Âli Yücel, üç dersaneli köy mekteplerinin beş sınıfa çıkarılmasındaki faydaları anlattıktan sonra, bu ders yılından itibaren mekteplerde tedrisatın öğleye kadar yapılacağını, öğleden sonra talebenin muallim nezaretinde derslere çalışacağını söylemiştir. Maarif Vekili, imtihan talimatnamesi meselesine de temas ederek, gelecek ders senesinden itibaren "Devlet imtihanı", sisteminin kabul edileceğini haber vermiş ve böylece bundan böyle iki imtihan yapılmıyacağını tasrih etmiştir. Maarif Vekilinin bu beyanatını aynen aşağıya yazıyoruz:

Şûranın kararları

"— Maarif Şûrası, irfan tarihimize de hakikaten hayırlı neticeler verecek bir hâdise olmuştur. İştirak eden bütün âza Erzurum'daki ilk okul öğretmeninden Üniversitelerimizin ordinarvüs profesörlerine kadar maa-

(Sonu Sa. 10 Sü. 2)

âleminde teşrih edecek yeni nesiller... temyiz ideallerine de tayy ca. katıldığından emin olabiliriz.

Seygili ebedî Atatürk!

Tarih Kurumundan beklediğini maksatları biz ve bizden sonra bizden sonra gelecekte aşk ile takip edeceğiz.

31.3.1939

İsmet İnönü

Belleten'de İnönünün el yazıları ile intişar eden makaleden bir parça

İnönü'nün Türk Tarih Kurumuna İltifat ve Direktifleri

"Sevgili Ebedî Atatürk! Tarih Kurumundan Beklediğini Maksatları Biz ve Bizden Sonra Gelecekler Aşk ile Takip Edeceğiz."

Türk Tarih Kurumu tarafından üç ayda bir neşredilen Belleten'in son nüshası Ebedî Şef Atatürkün aziz hatırasına ithaf edilmiştir.

Millî Şefimiz İsmet İnönünün "Atatürkün aziz hatırasına.. başlığını taşıyan çok belîğ bir yazıları ile yerli ve yabancı tanınmış bir çok âlim ve muharrirlerin Atatürk hakkındaki makaleleri Belleten'in bu fevkalâde nüshasında toplanmıştır.

Millî Şefimizin "Atatürkün aziz hatırasına.. başlıklı yazılarını aynen buraya iktibas ediyoruz:

"Türk Tarih Kurumu, bu nüshada bir toplantı tertip etmiş oluyor. Buna hepimiz hürmet ve muhabbetle, koşarak geldik. Cemiyet kurmak, cemiyet içinde konuşmak Atatürkün sevdiği bir âdeti ve çok hususî bir mahareti idi. Bu toplantıdan onun ruhu şad olacaktır. Bize bu fırsatı verdiği için de Türk Tarih Kurumuna teşekkür etmeliyiz.

Türk Tarih Kurumu, millî kültürümüz, kültürel terbiyemiz için birinci derecede faydalı bir müessesemiz olmuştur. Geniş miyasta enter-nasyonal neşriyate, eski eserlere ve vesikalara ve arkeolojiye dayanan araştırmalara, ilim ve ideal ufkumuzda yeni âlemler açmıştır. Bir milletin en büyük kaybı, kendine itimadını kaybetmesidir. Cümhuriyete kadar iki yüz seneye yakındır ki, bu memleketin okumuş geçinenleri, ken-

(Sonu; Sa: 10 Sü: 5)

Devlet Sinaî İşletmeleri Umum Müdürlüğü Teşkilâtı Kurulacak

Ankara, 5 (Tan Muhabirinden) — Sümerbank ve Etibank merbut sanayi ve maadın müesseselerinin birleştirilerek İktisat Vekâletine bağlı "Devlet Sinaî İşletmeleri Umum Müdürlüğü" teşkili için tetkikler yapılmaktadır. Bu takdirde, bu müesseseleri finanse etmek için eski Sanayi ve Maadın bankasına benzer yeni bir banka kurulacağı ve Sümerbankla Etibankın kadrolarında geniş-

mikyasta bir tebeddül olacağı zannedilmektedir.

Sümerbanka bağlı olan Beykoz Deri ve Kundura fabrikası, Her-ke mensucat fabrikası, Sellülöz sanayi müessesesi, Türkiye Demir ve Çelik fabrikaları müessesesi, Kayseri bez fabrikası, Ereğli bez fabrikası, Nazilli bez fabrikası, Gemlik suni ipek fabrikası ile Etibankaya bağlı bulunan Keçiözürlü kükürt fabrikası, Ergani bakır madeni işletmesi, Bulgurluköy bakır madeni işletmesi, Bulgardağı gümüş madeni işletmesi, Kuvarshan bakır ve altın madenleri işletmesi de yeni umumî müdürlüğe devredilecek müesseseler arasındadır.

DAHİLİ HABERLER

PENCEREMDEN

Bir Kütüphanede Neler Duydum?

Yazan : M. Turhan TAN

- İstanbul Belediyesine ithaf -

Çoktanberi tasnif heyetinin iş - gali altında bulunduğu için kapalı hükmünde bulunan Fatihteki Millet kütüphanesi son günlerde u - muma açıldı ve evvelce olduğu gibi müteale salonu hınca hınç dolmaya başladı.

Dün ben de oraya gittim, seçti - ğim kitapları gözden geçirmeğe ko - yuldum. Fakat kütüphanede yadırga - dığım bir halet vardı. İlkın bunun mahiyetini pek kavrayamadım, sağı - ma soluna bakındım, sonra - yakası yırtılmadık bir küfürün yardımı ile - vaziyeti ihata eyledim.

Meğer, o yadırgadığım halet, mü - talea salonunu saran gürlütlü imiş. Malûm olduğu üzere kütüphaneler, daima bir mâbed sükûneti taşır. İn - sanlar, ibadet sırasında; vcdanları ile başbaşa kalmayı nasıl isterlerse ki - taphaneye gidenler de derin bir ses - sizlik içinde kitaplarıya karşı karşı - ya kalmak arzu ederler.

Edebiyat yapmağa lüzum yok. Kütüphanede gürlütlü olmaz, kütüpha - nede öksürük bile idrâci hırpalar. Halbuki Millet Kütüphanesinin mü - talea salonunda bu pek büyük şart ihmal edilmiş ve salon gürlütüden o - turulmaz bir hale getirilmiştir.

Bunu, bu gürlütüyü haddini bil - mez okuyucular mı yapıyor?... Hayır. Kütüphane memurları mı - meselâ sohbet olarak - bu halati vücude ge - tiriyor?... Yine hayır. Bunu, müteale salonunun caddeye ne ar pencereleri altına sıralanan otobüsler yaratıyor.

Evet, Belediye sey-rüsefer idaresi, bilinmez nasıl bir za'uret, otobüs - lerin durak yeri olarak kütüphanenin müteale salonuna bitişik yeri göster - miştir. Tramvaylar da ötedenberi o - rada durdukları, ilevi geri manevar - larını orada yaptıkları için müteale salonunda gürlütüden oturmak ve hele kitap okuyup da bir şey anı - ma ikmânı kalmamıştır.

Bir nokta daha var: Kütüphaneye gelenler arasında üniversiteli, lise li genç bayanlara da sık sık tesadüf edil - mektedir. Halbuki orada duran o - tobüslerin genç şöförleri, genç kon - doktorları - gençlik hakkını yerine getirerek - boyuna şaklaşıyorlar, boyuna açık saçık hikâyeler söylü - yorlar ve arastrı da küfür temrini yapıyorlar. Kütüphanenin yanında olmasa ne tevkî, ne tezyif edilme - si, ne rıza göstermeyeceğimiz bu genç hareketlerden o bayanların derin bir eza duyduklarına şüphe mi var?

Demek istiyorum ki medeni mem - leketlerde kütüphanelerin sükûnu - na yardım olunur. Halbuki Millet ki - taphanesinin duvarları dibinde ve bilhassa müteale salonu pencereleri - nin altında otobüs durağı kurulmak - la bu medeni vecibe ihmal edilmiş - tir. Otobüslerin biraz ileriyeye nakli i - se daima mümkündür. Muhterem Belediyemizin bu noktaya dikkatini calbederim. Şayet sey-rüsefer idaresi mânâsız bir inat ile vaziyeti muhaf - aza ısrar ederse Maarif Müdürlü - ğünün kütüphaneye başka bir bina araması zarureti hasıl olacak ve gün - kü bu gürlütlü yüzünden o güzel mü - esseze ziyaretsiz kalacaktır.

Dahiliye Vekili Sergiyi Gezdi

Şehrimizde bulunan Dahiliye Vekili Faik Oztrak, dün Yerli Mallar Sergisini gezmiştir. Dahiliye Vekili, Sergide gazetecilerin suallerine ceva - ben kısaca demiştir ki:

"— Halicé servisi, şirket zamanın - dan çok daha iyi idare ediliyor. Vesaiti de o zamandan çok daha iyi vaziyettedir. İradı masarifatını ko - rumaktadır. Darülacezede herkes memnundur. Çocukların sıhhi vaziyetleri de pek iyidir. Çocuklar gel - dikleri şartlara nazaran çok daha i - yi görünüyorlar.."

Yolcu Salonu İnşaatı

Yolcu salonunun bir an evvel in - şası için Münakalât Vekâleti şehri - mize üç kişilik bir mühendis heyeti göndermiştir. Mühendisler inşaatın süratle ikmal için tedbirler almak üzere tetkikler yapacaklardır.

Fırınlarda Temizlik Gözetilecek

Belediye Müfettişleri Geceleri de

Fırınları Teftiş Edecekler

1 Temmuzdan 27 temmuza kadar belediye memurları tarafından fırın - lardan alınarak tahlil edilmek üzere Belediye kimyahanesine gönderilen ekmeklik unlardan yüzde beşinin bozuk ve çeşni harici çıktığı görülmüş - tür. Yine aynı müddet zarfında fırın - lardan alınarak kimyahaneye gönde - rilmiş ekmek nünunelerinden yüzde 12 si bozuk ve çeşni harici çıkmıştır. Bu neticeden bazı fırınların gizli bir surette bozuk ve çeşni harici unlar - la ekmek imal ettikleri ve böyle bir hareketle hem halka gayri sıhhi ek - mek yedirdikleri, hem de ihtikâr yo - luna saptıkları anlaşılmaktadır. Bu netice ile karşışan belediye, dün kaymakamlıklara bu husus için bir tamim göndermiştir.

Bu tamimde halkın gıdası üzerinde de ihtikâra mahal kalmamak üzere fı - rınların geceleri de teftiş edilerek rastlanacak her cins undan nümune alınıp muayeneye gönderilmesi ve buralarda çeşni harici un bulundu - rulmasına mâni olunması, çeşni har - ici un bulunduran fırınların şid - detle tecziye edilmesi alâkadarlara bildirilmektedir.

Bundan başka yine fırınlarda yapı - lan kontrol ve murakabeler sıra - sında ekmek imali işlerinde çalışan işçilerden bir kısmının pek pis gi - yindikleri, turnaklarının kirli bulun - duğu, bunların bu pis vaziyette or - talıkta dolaşarak un, hamur ve ek - mek işleriyle meşgul oldukları görü - lümüştür. Bunların vaziyetini müfettişler tarafından belediyeye bildirilmiştir. Bu rapor üzerine teşkilâta gönderi - len bir tamimde üstü, başı pis olan - ların, ekmek, hamur ve un işlerinde kullanılmasına mâni olunması, hat - ta bu gibilerin fırınlara yaklaştır - maması da bildirilmiştir.

İstanbulda Bira Yapılacak

Yaz münasebetine bira istihlâki çok artmıştır. Ayın on beşinden it - baren uzukluk başladıktan sonra bi - ra sarfiyatı daha da çoğalacaktır.

Ankara fabrikasının ihtiyacı karşı - layamıyacağı muhakkak görülmekte - dir. Bu itibarla İstanbulda da bira çıkarılması mukarredir. Bomonti tes - isatı satın alınacaktır. İstanbulda, İstanbul ihtiyacı için İstanbul suyu ile bira yapılacaktır.

Yeni Elektrik Lâmbaları

Belediye, karanlık sokaklara 1000 elektrik lâmbası daha konulması için elektrik idaresine muhaberededir. Ay - rica kaymakamlıklara gönderilen bir tamimle de muntakalarındaki lâmba ihtiyacının tesbit edilerek bir liste halinde merkeze bildirilmesi istenil - miştir.

SUAL

S — Ortaokul muallim mua - vinliği imtihanı ne vaktittir. Ne - llerden imtihan yapılacak?

C — Ortaokul muallim mua - vini olmak için üniversitede her sene açılan imtihanlara bu sene de eylülün birinci günü başlanacaktır. İstida ve evrakınızı, ağustosun on beşinci gününe kadar Vekâle - te göndermeniz lâzımdır. Kaydo - lunanlar Türkçe, tarih, coğrafya, riyaziye, tabiiye ve Fransızca, İn - gilizce, Almanca lisanlarından im - tiha yapılırlar.

S — Orta mektep mezunuyum. Nafia Teknik okuluna girebilir miyim, kaydükabul şartlarını bil - dirir misiniz?

C — Orta okul mezunu oldu -

Piyasada Alman Propagandası

Almanlar 15 Ağustostan Sonra Mal Gönderilmemesini Bildirdiler, Bir İtalyan Firması Borcunu Odemiyor

Dün Almanyadan piyasamıza yeni haberler gelme - miştir. Alman ithalât bürolarından verilen permiler üzerine tüccarlarımız, kendilerine verilmiş olan Eylül ve Birinci teşrin siparişlerini tehir edilmedi - ğini Berlinde sormuşlardır. Gelecek cevaba göre Al - manyaya yapılacak ihracatın vaziyeti anlaşılacaktır. Ey - lül ve Teşrinlerde teslim edilmek üzere yapılmış angaj - manlarda yapak, tiftik, muhtelif deriler, hububat ve zahire dahildir. Alman tüccarlarının Ağustosun on be - şinden sonra mal gönderilmemesini istemeleri piyasa - mızda hayretle karşılanmıştır.

Bazı tüccarlar, Almanyanın hububat rekoltesinin miktarını kat'i olarak tesbit edememesinden dolayı böyle bir tedbire lüzum gördüğünü söylüyorlar.

Dün Alman Permi Dairesinin arpa fiyatını beş para artırarak sipariş vereceği söylenmiş de bu haberin piyasa propagandası olması ihtimali vardır. Piyasa - mızda Almanya hesabına çalışan propagandacılar faa - liyetlerini arttırmışlardır. Bu propagandacılar tüccar - larımıza kaçamaklı cevaplar vererek ucuz fiyatla mal kapatmak için hergün Alman ithalât bürolarile tem - mastadırlar. Alman ithalât daireleri Romanya ve Yu - nanistanda olduğu gibi memleketimizde de teşkilâtlan -

dırılmıştır. Alman ticarethanelerine mensup bazı mü - messiller de bu teşkilâti idare için şehrimize gelerek bir müddet kaldıktan sonra avdet etmektedirler.

Çekoslovakya için piyasalarımızdan yapak toplan - masına başlanmıştır. Çekyaya gönderilecek yapakla - rın İzmir ve Trakya mallarından olması tercih edil - mektedir. Dün bu satışlar için 120 bin kiloluk ilk parti kilosu 60 - 62 kuruştan verilmiştir.

Bi yumurta tüccarımız İtalyaya satıp gönderdiği üç bin liralık yumurta bedelinden bin lirasının ödenerek mütebakisinin bir senedenberi ödenmediğini alâkadar makamlara bildirmiştir. Yapılan tetkikata göre bu tüccarın yumurtlarını satın alan İtalyan firması ancak bin lira kıymetinde yumurta ithal etmesine malik olduğu için diğer iki bin liralık yumurtayı kanunsuz bir yoldan geçirerek ithal etmiş ve satmıştır. İtalyan firması iki bin liranın üzerine oturmak için tüccarım - ıza kaçamaklı cevaplar vererek parayı gönderme - mektedir. Yumurta tüccarımız Ticaret Vekâletine mü - racaat ederek matlûbunun temin edilmesi için bir ca - re gösterilmesini dilemiştir.

BOĞAZIÇI

Yakında İmar Edilecek

Belediye, şehirde olduğu gibi Bo - ğaziçinin ve diğer sayfiye yerlerin - deki arsa ve yangın yerlerinin vaziy - etinde de meşgul olmaya karar ver - miştir. Yangın yerlerindeki enkaz kaldırılarak arsaların etrafına duvar çekilecektir. Bundan başka bunlar - dan öntü ihtimâli olanlar varsa ve bu ihtimâlar harap olmuşsa, bunlar da yine belediye marifetile tamir edile - cecektir.

Aynı maksatla Şirketi Hayriye ile de temas edilmektedir. Belediye bil - hassa Boğaziçindeki arsa ve yangın yerlerinde şirket tarafından bir yah - hut iki katlı binalar yaptırılarak tak - sitle satılmasını da teklif etmek ta - savvurundadır. Böyle bir tedbirle hem Boğaziçi harabiden kurtulmuş olacak, hem de şirket vapurları faz - la müşteri bulmuş olacaklardır.

Cami Merdivenlerinde Yatılınacak

Yaz münasebetine son günlerde İ - stanbula civar köylerden fazla ziy - aretçi gelmektedir. Bunlardan bir kıs - mının otel ve yahut hanlarda ikamet etmeyerik Yenicami, Nuruosmaniye, Fatih ve Beyazıt camileri gibi büyük mabetlerin merdiven ve avlularında yatmakta oldukları görülmüştür. Yaz münasebetine seyyahların sık sık şeh - ri ziyaret ettikleri böyle bir zaman - da bu çirkin manzaraları doğru bul - miyan belediye, zabıta teşkilâtına gönderdiği bir tamimde ikametgâhi olmyanların şehirde dolaşmalarına müsaade edilmemesini ve bilhassa köylerden gelenlerin mutlaka bir i - kametgâha bağlanmasını bildirmi - ştir.

İstanbul Adliyesinde Yeni Teşkilât ve Yeni Bir Kadro Yapılacak

Adliye müsteharı Selim Na - fiz dün de müddeiumumiliğe giderek tetkiklerine devam et - miştir. Adliye Vekâleti teftiş heyeti reisi Sezai de bir müd - det kendisiyle beraber çalışmış - tir. Tetkikatta bilhassa muha - kemelerin seri neticelenmesi e - sası gözönünde tutulmaktadır. Müstehar mahkemelerden bir çok ihşai malûmat almış, bir se - nede ne kadar iş gördüklerini ve ne kadar iş yeni seneye dev - rettiklerini tetkik etmiştir.

Bütün asliye ve sulh mah - kemelerinin çok yüklü oldukları, hâkimlerin mesai saatlerinden sonra bile çalışmaya me - bur buldukları halde işleri çıkaramadıkları sureti katiyede anlaşılacaktır.

Müstehar bugün Ankara - ya dönecek ve notlarını Vekile arz - edecek ve muhakemelerin tes - ri için icabeden tedbirler al - nacaktır. Tedbirlerin başında hâkimi münferitlik usulünün İ - stanbula da teşmilî gelmekte i - tir.

İstanbul mahkemelerinin ta - tilden sonra yeni bir kadro ve teşkilâta çalışacakları sanıl - maktadır.

Tıp Kanunu Profesörlüğü

Universite Tıp kanunu doçenti, es - ki tabibi adil Hikmet Yalçın Maarif Vekâleti tarafından profesörlüğe ter - fi ettirilmiştir.

ARABACILAR

Valiye Müracaat Etti

Halicin muhtelif iskelelerinde ça - lışan arabacılardan bir grup dün va - li ve belediye reisi Lütfi Kırdarı zi - yaret ederek diğer bir kısım arabacı arkadaşlarıyla Arabacılar cemiyeti re - isinden şikâyette bulunmuşlardır. Şi - kâyetçiler, diğer arabacılarla, Cem - iyet reisinin elbirliği ederek kendile - rini çalışmaktan menettiklerini, hat - ta bıçak ve tabanca göstermek sure - tile de tehdidatta bulduklarını va - liye söylemişlerdir.

Belediye reisi vaziyet hakkında tahkikat yapılmasını alâkadarlara emretmiştir.

Kültür Müesseselerinin Filmi

Tov Film şirketi Maarif Vekâleti - ne müracaat ederek Türkiyedeki ted - risat ve kültür müesseseleri hakkın - da bir film hazırlamak istediğini bil - dirmiştir. Şirket mümessili Vekâletle temas ve muvafakat cevabı aldıktan sonra, dün vilâyet ve Emniyet direk - törlüğüne de müracaat ederek kendi - sine teşhilât gösterilmesini rica et - miştir. Film şirketi mümessiline, Ye - şilköyde bir numaralı kamp tahsis edilmiştir.

Bacalar Temizlettirilecek

İtfaiye müdürlüğü tarafından haz - ırlanan bir istatistiğe göre, son za - manlarda çıkan yangınların ekserisi - nin bacalardan çıktığı görülmüştür. Bunun için belediye teşkilâtına gö - derilen bir tamimle bacaların temiz - lettirilmesi hususunda halkın teşvik edilmesi bildirilmiştir.

Oğlunu Öldürmek İstedi

Bir Baba Balta İle Çocuğunun

Sol Omuzunu Kopardı

Bilecik (TAN) — İlyasbey nahiyeh - sinin Ayvacık köyünde bir baba, oğ - lunu tehlikeli surette yaralamıştır. Tafsilât şudur:

İsmail isimdeki köylünün ilk ka - rısından iki oğlu ve bir kızı vardır. Yirmi sene kadar evvel aldığı ikinci karısının da eski kocasından iki kızı ve bir oğlu mevcuttur.

İkinci kadın, çocuklarını, yeni ko - casının çocuklarıyla evlendirmek is - temiş, İsmailin birinci karısı buna razı olmamıştır. Fakat ikinci kadının düşünceleri evde hâkim olmağa baş - lamış, İsmail, öz çocuklarını evinden çıkarmak niyetini kurmuş ve onları başkalarile evlendirmiştir.

Oz çocuklarına ilkbahar sıraların - da, dört odalı evinden bir odasını kendilerine ayırabileceğini, harman sonunda da yeni bir ev yapacağını, ve oraya taşınmaları lüzumuna söy - lemiş, kendilerine 6 keçi de vermiş - tir.

Evvelki gün İsmail, yanında üvey oğlu olduğu halde, bu keçilerin bu - lunduğu sürüye gitmiş ve keçileri al - ıp kendi sürüsüne katmıştır. Bunu, öz oğlu Mehmedin oğlu görmüş ve babasına söylemiştir.

Mehmet te babasına gidip niçin böyle yaptığını sormuştur. İ - smail ise elindeki baltayı kaldırıp oğ - luna doğru havale etmiş, Mehmet, ancak başını koruyacak vakit bul - muş, sol omuzuna inen balta omuz kemiğini kırarak boynuna doğru 15 santimetre tülünde bir yara açmıştır. İsmail, kemikler arasına sıkışmış o - lan baltayı oğlunun omuzundan bir hayli kuvvet sarfı ile güçlükle çıkar - mış, Mehmet ikinci bir darbe yeme - den kaçmaya başlamış, babası arka - sından kovalamışsa da yetişememiş - tir. Mehmet, yaralarının ağırlığı ha - sebile, 150 metre kadar kaçabildik - ten sonra yere düşmüştür.

Bu faciaya şahit olan Mehmedin oğlu, hemen etrafı haber vermiş, jan darma, İsmaili yakalamış, baltayı da gömdüğü yerden çıkartmıştır.

Mehmedin ilk tedavisi Bilecik has - tanesinde yapılmıştır. Sol kolunun muhakkak surette muattal kalacağı anlaşılmaktadır. Yarının vaziyeti ci - ğerlere kadar nüfuz ettiğinden, teh - likede görülen Mehmet Eskişehir has - tahanesine gönderilmiştir.

Satie Yolsuzluğu Tahkikati

Satie yolsuzluğundan zan altında bulunanlara iddianameler tebliğ edil - miştir. Dün maznunlardan hiçbirisi iddianameye karşı itiraz etmemişler - dir, kanunun suçlulara verdiği üç günlük mühlet yarın tamam olacak - tir.

SORUNUZ, CEVAP VERELİM

CEVAP

ğunuza göre Nafia Teknik okulu - na girebilirsiniz. Kayıt zamanı ile kabul şartlarını 27 temmuz tarihli gazetemizin Sual, Cevap sütunun - da yazdık.

S — Ailevi bir sebep dolayısıyla bu sene erkek lisesinin doku - zuncu sınıfında kaldım Devletin herhangi bir leyli mektebine gi - rebilir miyim?

C — Askeri liselere, askeri san - nat, Nafia Teknik, Yüksek Deniz Ticaret, Halkalı Ziraat, orta orman okullarına orta mektep mezunu haklarından istifade ederek gi - rebilirsiniz.

S — İlkmektep mezunuyum. Devlet okullarına parasız girmek

istiyorum. Kazandığım takdirde okuyacağım mektebi ben mi tayin edeceğim.

C — Eğer Maarif Vekâletine bağlı yatık okullara parasız gi - mek şeraitini haiz iseniz ve imti - hani da kazanırsanız girmek iste - diğiniz mektebin kadrosu da müs - sait ise girebilirsiniz. İmtihanda aynı derecede muvaffak olanlar - dan şehit çocukları tercih edilir ve kazananların isimleri gazete ile ilân edilir.

S — Maarif Vekâleti 1939 - 1940 ders senesi için leyli mektep - lerin pansiyon ücretlerini tesbit etmiş midir?

C — Etmıştır. Adana kız ve er - kek liselerinin senelik ücreti 165,

Kayseri, Bursa, Diyarbakır, Bur - sa kız muallim mekteplerinin 165, Afyon, Denizli, Kütahya, Bilecik liselerinin 134, Balıkesir lisesinin 180, Erenköy, Çamlica, Haydarp - a, İzmir kız, İzmir erkek, Kaba - taş erkek, Kandilli kız liselerile, Ankara İsmet Paşa, Üsküdar Kız Enstitüleri, İstanbul kız mual - lim mektebi, Buca orta mektebi 206 sar lira, Erenköy kız lisesinin ilk kısmı 180 lira, Erzurum lisesi 170, Galatasaray 246, Gaziantep, Kastamonu, Yozgat, Aydın, Bolu, Maraş lise ve orta mekteplerinin 145, Edirne, Kars, Konya, Sivas, Çanakkale, Manisa lise ve orta mekteplerinin 155, Trabzon lise - sinin 150, Niğde orta mektebi 124, Elâziz kız Enstitüsü 100 liradır.

TAKVİM ve HAVA

6 Ağustos 1939 PAZAR

8 inci ay	Gün: 31	Hızır: 93
Arabi: 1358		Rumî: 1355
Cm. ahâr: 20		Temmuz: 24
Güneş: 5.01 — Öğle: 12.19		
İkinci: 16.14 — Akşam: 19.22		
Yatsı: 21.16 — İmsâk: 3.01		

Hava Vaziyeti

Yeşilköy meteoroloji istasyonundan alın - malûmata göre, hava yurdun Ege böl - gesi ile cenup bölgelerinde açık, Doğu A - nadoluda ve Karadenizin şark kısımların - da çok bulutlu ve mevsil yağışlı, diğer bölgelerde bulutlu geçmiş, rüzgârlar Ak - deniz kıyılarında, Doğu Anadolu da garbi, diğer yerlerde şimalî istikametten orta kuvvette emiştir.

Dün İstanbulda hava açık geçmiş, rüz - gâr şimalî şarkiden saniyede 4 - 6 metre hızla emiştir. Saat 14 te hava tazyiki 1012,1 milibar idi. Şöhnet en yüksek 32,8 ve en düşük 20,7 santigrat olarak kay - dedilmiştir.

BUGÜN

SON HABERLER

FELEK

Bulut Gibi Ol!

Yazan: B. FELEK

— Bulut gibi ol! Yanlış anlama sakın! Çekip bulut gibi sarhoş ol demek istemiyorum.

Yükselmek istiyorsan bulut gibi yüksek! Lâkin fırtına bulutu gibi değil.

Nasıl anlatayım yavrum? Bulut gerçi bir buğudan ibarettir. Lâkin çiftçi onu bekler, gemici onu bekler, ressam onu bekler, çölde güneşten yanmış yolcu onu bekler... Hangi yüksek şey bulut kadar özlenir. Ama dikkat et!

Bulutun faydalısı, biz fânilere kadar inenidir. "Bulut yere iner mi?" İner zâhir! Hem türlü türlü iner: Yağmur olur iner, dolu olur iner, kar olur iner, fırtına olur iner, yıldırım olur iner!

İnsanlar bu işlerden yalnız birinin adına "rahmet" demiş, öteki lere "âfet".

Sakın âfet olma! Emi yavrum. Çünkü yıldırım yıldırır. Dolu soldurur, fırtına indirir ve sindirir. Lâkin rabıtalı bir yağmur ihya eder.

Vaktinde bir yağmur, zerre vakti ucuzlatır, mahsulü arttırır, iklimi serinletir. Hulâsa insanlara ve hayvanlara fayda verir.

İşte, sana tavsiye ettiğim böyle olmaktır. Hayatta hepimiz yükselmek isteriz. Ama kaçımız yükseliriz. Yükselmek o kadar kolay ve hâricâlem olsaydı adı yükselmek olur muydu?

Eğer muvaffak olur da yükselirsen dediğim gibi yağmur bulutu çeşmesinde yüksel. Çölkene sâye ver, köydekine sermaye.

Yıldırım olursan paratönere sığınmamamış himayesizleri vurursun! Falan yere düşen yıldırım bir çobanla üç koyunu öldürmüş, diye hergün gazetede okuyoruz. Bu işin tadı, şerefi ve hüneri yoktur.

Fırtına gibi olursan, rastladığın teknelerin bir defa, iki defa, üç defa yelkenlerini suya indirir belki bir kaçını da batırırın! Lâkin nihayet fırtına korkusundan bütün tekneler limana iltica ederler. Seyrüsefer du rur.

Hayatta yükselmek bir hüner değil, bir eseritalidir.

Hüner, yükseldikten sonra halka kadar inmeyi bilmelidir. Bunu bilenlerin yüksekliği rahmet bulutlarına benzer, bilmeyenlerininki de fırtına bulutuna.

Bunu dinledikten sonra ne çeşit bulut olacağını sen tayin et yavrum! Seveceğin hareket tarzına göre mutlaka sana ya "rahmet" diyecekler ya "âfet". Sen bilirsın! Bak hangisi hoşuna giderse o tarafı tercih et!

İngiliz Deniz Manevraları

Londra, 5 (A.A.) — Fransız bahriyesi Genel kurmay başkanı Amiral Darlan, İngiliz Amirallik dairesi tarafından, önümüzdeki çarşamba günü ihtiyat filonun Portlanda yapacağı geçit resmini, kralın yatında ve kralın yanında takip eylemeye davet olunmuştur.

Yabancı bir bahriyenin şefi, İngiliz bahriyesi tarihinde ilk defa olarak, İngiliz kralının yanında, İngiliz bahriyesinin bir geçit resminde bulunmaya davet edilmiştir.

İki Otomobil Kazası İki Ölüm

Dün gece saat 9.30 da Kızıltoprakta bir otomobil kazası olmuş ve Yaşar isiminde bir çocuk ölmüştür. Şoför Adnan tarafından idare olunan bir hususi otomobil Kadıköyünden doğru gelirken, Kızıltoprak caddesinde bir seyyar fisticığın oğlu olan Yaşara çarparak çamurluğu üzerine almış ve 50 metre kadar sürüklenmiştir. Çocuk kafası patlamış olduğu halde Haydarpaşa Nüme hastanesine kaldırılmış ve burada ölmüştür.

Şoför Ahmedin idaresinde 2397 numaralı otobüs dün Sultanahmet camii önünde iki gözü kör olan Osman isiminde bir adama çarpmış. Osman kaldırdığı Cerrahpaşa hastanesinde ölmüştür.

Uzak Şarkta

Alman-İtalyan Askerî İttifakına Japonların da İltihakı İhtimali Var

Bir İngiliz Mebusu Japonyanın İktisadî Bir Abloka Altına Alınması Fikrini İleri Sürdü

Tokyo, 5 (A.A.) — 4 Ağustosta vuku gelen Aşima - Şiratori kongresinin neticesi hakkında resmi malûmat alınmamış olmakla beraber, iyi haber alan Japon mahfillerinden öğrenildiğine göre Japonyanın Alman-İtalyan askerî ittifakına iltihakı meselesi mühim terakkiler kaydetmiştir.

Resmen teyit ettirilmesi mümkün olmayan haberlere göre, haziranın ilk haftasında Tokyo, Roma ile Berlin mukabil teklifler yapmıştır. Bu teklifler o zaman Alman ve İtalyan hükümetleri tarafından natamam görülmüştür. Bu mukabil teklifler, ezimle Sovyetler birliğine karşı, şartsız ve kayıtsız ve otomatik bir surette icra mevkiine girecek bir ittifakı ihtiva etmekte idi.

Japonya karşı iktisadî abloka Londra, 5 (Hususi) — Avam Kamarasının dünkü toplantısında amele partisi mebuslarından Mander Fransa, Amerika ve Holandanın Japonyayı iktisadî bir abloka altına almalarını istemiştir.

Muhafazakârlardan Mac Namar, büyük Okyanusta İngiliz, Fransız, Avustralya, Hind, Yeni Zelânda, Holanda ve Sovyet kuvvetlerinin tek bir kumanda altına alınması, başka her tedbirden ziyade Japonya karşı müessir olacağını söylemiştir.

Avam Kamarası, bundan sonra 3 ilkteğinde toplanmak üzere dağılmıştır.

İngiliz - Amerikan işbirliği Vaşington, 5 (A.A.) — Siyasî mahfillerde Chamberlain'in nutku Amerikayı Uzakşarkta teşriki mesa-

İki yüz kadar olan nümayişçiler fabrikaların kapılarını zorlayarak büroları tahrip etmişler ve kırma dikleri yazı ve hesap makinesi gibi eşyayı da nehre atmışlardır. Nümayişçiler müteakiben bir İngiliz vapur kumpanyasının bürolarını tahrip etmişlerdir.

Bu iki kumpanya, şimdi Çin idaresi altında bulunan eski Belçika imtiyazlı muntakasındadır.

İngiliz konsoloshanesi keyfiyetten Japon jandarmasını haberler etmiş de jandarma müdahalede bulunmamıştır. İngiliz konsoloshanesi bugün bunu protesto etmiştir.

Yunanistanda Dört Ağustos Şenlikleri

Atina, 5 (A.A.) — Atina ve bütün Yunanistan 4 ağustos bayramını heyecan ve rejime bağlılık tezahürleriyle kutlamıştır.

Öğleden sonra, stadyomda Yunan dansları yapılmıştır. Stadyomdaki altmış bin seyirciden başka civar tepelerden 200,000 kadar halk bu dansları seyretmiştir. En aşağı yarım milyon kişi de Zappion parkını ve civar sokakları dolduruyordu.

Başvekil Metaksasın stadyoma girişi bir çeyrek süren coşkun tezahürat ve alkışlarla karşılanmıştır.

Sovyet - Amerikan Ticaret Anlaşması

Vaşington, 5 (A.A.) — Sovyet - Amerikan ticaret anlaşması 6 ağustos 1939 tarihinden itibaren bir sene müddetle temdit olunmuştur.

Bu anlaşma mucibince Amerika, Sovyetler birliğine en ziyade müsadde gören millet muamelesi yapacaktır. Yalnız kömür bundan istisna edilmiştir. Sovyetler Amerikaya senede dört yüz bin tondan fazla kömür sevkedemeyeceklerdir.

Buna mukabil Sovyetler Amerika kadan her sene kırk milyon dolarlık mal almayı taahhüt etmişlerdir.

İzmirde Bir İş İhtilâfı

Tramvay ve Elektrik Amelesinin Talepleri

İzmir, 5 (A.A.) — İzmir tramvay ve elektrik şirketinin yevmiyeli işçileriyle şirket arasında yevmiyeler, iş saatleri, iş şartları, hasta ve izinli olanlara çalışmadıkları günlerde yevmiye verilmemesi ve aynı şerait içinde çalışanlara farklı ücret verilmesi yüzünden çıkan ihtilâf halledilmediğinden kanun mucibince keyfiyet hakem kuruluna tevdi edilmiştir. Kurul yakında valinin başkanlığında toplanarak meseleyi tetkik edecektir. Memleketimizde kanunun bu hükmü ilk defa İzmirde tatbik edilmiş olacaktır.

İzmir Adliyesinde Bir Yaralama Oldu

İzmir, 5 (Tan Muhabirinden) — Bu sabah adliye binası içinde, müddeumumilik kapısı önünde bir hâdise oldu. Rizeli Mehmet adında 75 yaşında bir ihtiyar, bundan bir kaç gün evvel yeğenini öldüren katil Bursalı sandalyacı Mustafaya tabanca ile ateş etti ve yaraladı. İhtiyar carih muhakeme edilmek üzere ağır ceza mahkemesine getirilmekte olan katil Mustafanın bir buçuk metre kalıncıya kadar yaklaşmasını beklemiş ve tabancasını çekip üzerine ateş etmiştir. Kurşun katilin sol bögüne isabet etmiş, Mustafa yaralı olmasına rağmen ihtiyarın üzerine atılarak tabancayı elinden kapmıştır. Jandarmalar da derhal katili yakalamışlar, tabancayı elinden almışlardır. Hâdise adliye binasında iş güc sahiplerini ve memurları hayli korkutmuştur.

Mehmet, Sinopta, bir cinayetin faili olarak 15 sene hapis yatmış ve müddetini tamamlayarak hapisshaneden çıkmış, Manisada bir bağda bekçilik yapmaya başlamıştır. Dört gün evvel kendi büyüttüğü yeğeninin öldürüldüğünü duyunca İzmir gelmiş ve katil Mustafanın muhakemesi gününü beklemiş ve bu sabah Mustafayı vurmıştır. İhtiyar carih ifadesinde:

— Onu öldürmek için ateş ettim. Ne çare ki, öldüremedim. Fakat intikamımı alacağım. Bu kan davasını halledeceğim, demiştir.

— Onu öldürmek için ateş ettim. Ne çare ki, öldüremedim. Fakat intikamımı alacağım. Bu kan davasını halledeceğim, demiştir.

— Onu öldürmek için ateş ettim. Ne çare ki, öldüremedim. Fakat intikamımı alacağım. Bu kan davasını halledeceğim, demiştir.

— Onu öldürmek için ateş ettim. Ne çare ki, öldüremedim. Fakat intikamımı alacağım. Bu kan davasını halledeceğim, demiştir.

— Onu öldürmek için ateş ettim. Ne çare ki, öldüremedim. Fakat intikamımı alacağım. Bu kan davasını halledeceğim, demiştir.

— Onu öldürmek için ateş ettim. Ne çare ki, öldüremedim. Fakat intikamımı alacağım. Bu kan davasını halledeceğim, demiştir.

— Onu öldürmek için ateş ettim. Ne çare ki, öldüremedim. Fakat intikamımı alacağım. Bu kan davasını halledeceğim, demiştir.

— Onu öldürmek için ateş ettim. Ne çare ki, öldüremedim. Fakat intikamımı alacağım. Bu kan davasını halledeceğim, demiştir.

— Onu öldürmek için ateş ettim. Ne çare ki, öldüremedim. Fakat intikamımı alacağım. Bu kan davasını halledeceğim, demiştir.

— Onu öldürmek için ateş ettim. Ne çare ki, öldüremedim. Fakat intikamımı alacağım. Bu kan davasını halledeceğim, demiştir.

— Onu öldürmek için ateş ettim. Ne çare ki, öldüremedim. Fakat intikamımı alacağım. Bu kan davasını halledeceğim, demiştir.

— Onu öldürmek için ateş ettim. Ne çare ki, öldüremedim. Fakat intikamımı alacağım. Bu kan davasını halledeceğim, demiştir.

— Onu öldürmek için ateş ettim. Ne çare ki, öldüremedim. Fakat intikamımı alacağım. Bu kan davasını halledeceğim, demiştir.

— Onu öldürmek için ateş ettim. Ne çare ki, öldüremedim. Fakat intikamımı alacağım. Bu kan davasını halledeceğim, demiştir.

Bu Genç Kızın Milliyeti Nedir?

Bir tatil ziyareti yapmak üzere Londraya giden yirmi üniversiteli genç kızımızdan birinin yukardaki resmini koyan Daily Express gazetesi, resmin yukarısına bu serlavhayı koyuyor, ve sonra resmin altına şu mütaleayı ilâve ediyor:

"Çok güzel giyinmiştir. Elbise düzgün ve makuldür. Saçını alnı üzerine kaldırmakla biraz geniş olan yüzüne bir uzunluk temin edebilmiştir. Bu kızdaki giyinmek kabiliyeti aşikârdır."

Yirmi üniversiteli kızımız, denizaşırı memleketler talim ve terbiye birliği tarafından Londraya davet edilmişlerdir. Üç hafta İngilterede kalacaklardır. Talebelerimiz bir çok gezintiler yapmışlar ve bu arada Avam Kamarasını, Sen Pol kilisesini ve Times gazetesini gezmişlerdir. Bundan sonra Westminster kilisesi ve Windsor şatosunu da gezeceklerdir.

Aynı birliğin davetlisi olan Kanada kız talebe ile birlikte talebelerimiz, Electra House'a davetlidirler. Buradan İngiltere, Kanada ve Türkiye arasında radyo mesajları teati olunacaktır.

Çinlilerin Taarruzu Hong - Kong, 5 (A.A.) — Chekia ajansı bildiriyor:

Şanghaydan alınan haberlere göre, Çin kıtaları tarafından Nankin istikametinde yapılan taarruz neticesinde Şanghay - Nankin hattı uzunluğunda münakalat yeniden sekteye uğramıştır.

HÂDİSELERİN İÇYÜZÜ

Hitler, İngiliz - Sovyet müzakerelerini akamete uğratmak için şöyle bir tedbir düşünmektedir: Sovyet Rusyaya, bir harp vukuunda bitaraf kalması şartıyla Sovyet topraklarının tamamîyetini daimî surette garanti etmeyi teklif edecektir. Bu teklif müzakerelerin bitmesi ihtimalleri kuvvetlendirdiği zaman yapılacaktır.

Berlinde kara, deniz ve hava başkumandanı General Brauçç, Amiral Reader ve Mareşal Goering, Hitlerin harp halinde mevki ve sıfatını tayin için müzakere ile meşguldürler. Hitler, harbi bizzat idare etmek arzusundadır. Fakat askerî bir rütbesi ve askerî bir mevkii yoktur. Kendisine "Büyük Alman ordusu Mareşali" unvanının verilmesi düşünülmektedir.

İspanya hükümeti, Cebelitarıkın İspanyaya ait olduğunu ve kendisine verilmesi lâzım geldiğini

iddiaya başlamıştır. Bütün İspanyol matbuatı bu iddia etrafında neşriyat yapmaktadır. İtalyan matbuatı da bu meselede İspanyaya yardım etmektedir.

Almanlar, İtalyan mali müesseselerine de hüülû başlamışlardır. İtalyanın büyük bankalarının başına 50 kadar Alman maliye mütehasısı getirilmiştir. Bunların maksatları İtalyan maliyesini kuvvetlendirmek, hakiki gayeleri de kontrol etmektir.

Göbels, İngiltere ile Polonyanın kredi meselesinde bir türlü anlaşamamalarından istifade ederek, Polonyada İngiltere aleyhinde geniş mikyasta propagandaya başlayacaktır. Polonya, İngilterenin kendisine vereceği 5,000,000 İngiliz liralık kredinin altın olarak verilmesini istemektedir. İngiltere buna yanaşmamaktadır.

Tehlike Kaynağı

Yazan: Ömer Rıza DOGRUL

Mesul şahsiyetlerin yaz tatili yapması dolayısıyla siyaset âlemi nisbeten sükûnet bulmuş gibi görünüyorsa da yaz tatiline çıkan siyasiler de vaziyetin vahametinden bahsederek ve önümüzdeki ayların en buhranlı ve en tehlikeli aylar olduğunu söyleyerek tatil yapmağa başlamışlardır. Mesul şahsiyetlerin işaret ettikleri bu vahametinden neden ileri geldiğini tayin etmek güç değildir. Çünkü Danzig havalisinde vaziyet gerginliğini arttırmağa devam ediyor. Danzigdeki Lehli gümrük memurları vazifelerini yapamayacak bir vaziyete getirilmiştir. Hatâ son günlerde bunlara gıda maddesi de verilmez olmuş, ve Lehistan hükümeti şiddetli protestoda bulunmak mecburiyetini hissetmiş ve ancak bunun üzerine gıda maddeleri boykotajı kaldırmıştır. Daha evvel, Danzig'in bazı fabrikalarında çalışan Lehli memurların gördükleri fena muamele üzerine Lehistan hükümeti bu fabrikaların mallarına yabancı muamelesi yapacağını bildirmiş, buna mukabil Danzig gazeteleri de, Danzig'in Şarki Prusya hududunu açarak buradan gümrüksüz mal ithal edeceği tehdidini ileri sürmüştü.

Tehdidin ehemmiyeti şu noktadadır: Bu tehdit icra mevkiine konulduğu ve Şarki Prusya ile Danzig arasındaki gümrük kaldırıldığı takdirde, Lehistan ile yapılan gümrük birliği mukavelesi ilga edilmiş, ve Danzig, Almanya ile itihak yolunda çok geniş bir adım atmış olur.

Tehdit, bu yüzden büyük bir ehemmiyeti haizdir. Ve bu tehdit tatil mevkiine konduğu takdirde, şüphe yok ki, mukavemet ile karşılanacaktır. Bu tehdit karşısında bütün siyasi mahafil, onun hakiki mahiyetini tetkik ile meşgul oluyor. Acaba maksat Lehistan'a karşı, yeni bir tazyik siyasetinin tatbikine başlanacağını anlatmak mı, yoksa Lehistan ile sulh cephesinin vaziyetini yeniden yoklamak mı?

Danzigdeki Almanların, er geç Almanya ile itihak için besledikleri azme mâni olacak hiçbir engel bulunmadığını söylemeleri de bu tehdidin ifade etmek istediği mânaya tetabuk etmekte ve bu yüzden mühim ve vahim bir hâdise ile karşılaşmak ihtimali, her tarafı uyanık devranmağa sürüklemektedir.

Fakat mesele yalnız tehdit ile kalmıyor. Danzigde yapılan askerî hazırlıklar mütemadiyen artıyor ve Danzig, mütemadiyen askerleştiriliyor. Verilen malûmata göre yarısı Almanya'dan gelme Alman olmak üzere halihazırda Danzigde 15.000 asker bulunmaktadır. Lehli memurları ihraç muntakalarından uzaklaştırılmalarının hikmeti de Danzigde gönderilen topların, tankların bir kısım tarafından görülmemesidir. Bu gibi silahların ve mühimmatın Danzigde gönderilmesi, Danzig statüsünün hükümlerine tamamilen aykırıdır.

Almanyanın bu hattı hareketi takip etmesi neye delâlet eder?

Acaba, Almanya, sulh cephesi erkânının vaziyetlerini pek sarıh bir surette ilân etmiş ve Lehistan tarafından mukavemet gören her tecavüze, karşı geleceklerine dair hattı hareketlerini açıkça anlatmış olmalarına rağmen, Almanya, vaziyetin ciddiyetine inanmıyor mu?

İnanmıyorsa, tehlikenin yakın ve vaziyetin vahim olduğuna hükmetmek yanlış olmaz.

Nitekim mesul şahsiyetlerin bu kanaatte bulunmaları vaziyetin henüz bu merkezde olduğunu göstermektedir.

Ciddi uyanıklık ve kuvvetli hazırlık, belki de felâketin önüne geçer.

Bir Kamyon Devrildi

1 Ölü, 6 Yaralı Var

Aydın, 5 (A.A.) — Şeker yüklü olduğu halde Uşaktan Aydına gelmekte olan bir kamyon dün gece Kuyucak nahiyesi civarında devrildi. Bu kaza neticesinde şeker çuvallarının üzerinde duran bir çocuk ölmüş ve altı yolcu da muhtelif yerlerinden yaralanmışlardır. Yaralıları trenle Aydına getirilerek memleket hastanesine yatırılmışlardır.

3 Lâstik Hırsızı Tevkif Olundular

Bunlar Bir Lâstik Fabrikasından Su Tenekesile Lâstik Çalıyor ve Piyasaya Satıyorlarmış

Ahrkapıda Rüştünün lâstik fabrikasından çoktanberi lâstik ötekler çalıyor, piyasada satılıyor. Fabrika müdürlüğü, bunun farkına varmış, tedbirler almış, fakat öteklerin nasıl çaldığına bir türlü akıl erdirmemiş.

Evvelki gün Mustafa oğlu Salih isminde bir suçlu hergünkü gibi yine fabrikaya su getirmiş, boş tenekelerle dışarıya çıkıyormuş. Kapıcı tenekelerden şüphelenmiş. Birisini sakının elinden almış. İçinde lâstik ötekler dolu olduğunu görmüş ve hemen fabrika müdürüne ve polise haber vermiştir.

Saka Salih yakalanınca her şeyi olduğu gibi anlatmaya mecbur olmuş ve:

Bir gün fabrika işçilerinden Mehmet oğlu Mustafa bana geldi, lâstik çalmamızı teklif etti. O lâstikleri su küpünün yanına saklıyordu. Ben her gün su getirdikten sonra küpe boşaltır, tenekelere de lâstikleri doldurarak çıkardım. Bu işe 25 gün devam ediyorduk. 12 defada 500 çift kadar lâstik öke çıkarırdım. Bunu beraber sattık, demiştir.

Polis, bundan sonra Mehmet oğlu Mustafayı ve bu lâstikleri piyasaya dağıtan Ahmet oğlu Mustafayı yakalamıştır. Bunlar vstsile de bu lâstikleri satın alan Mustafa oğlu Ömer, Asım oğlu Raşit, Mehmet İnce, Mi-

hal, Mehmet Uzun, Karabet, Mehmet Yalçın, İstavri isimindeki kunduracılar yakalanmışlardır.

Dün hepsi meşhut suçlar müddeiumumiliğine verilmişlerdir. Sultanahmet sulh birinci ceza hâkimi sorgularını yapmış, saka Salih, satıcı Ahmet oğlu Mustafa ve işçi Mehmet oğlu Mustafayı tevkif ve diğerlerinin muhakemelerine serbest olarak bırakılmasına karar vermiştir.

Suçlu Ahmet oğlu Mustafa suçunu itiraf ederken:

— Salih bana geldi, Satılacak öke olduğunu söyledi. Bana 12 defada 400 kadar öke verdi, ben bunları esnafa sattım. Bana günde, yarım lira, bir lira kadar para verirdi. Ben bunların hırsızlık olduğunu bilmezdim, diyordu.

Fabrika müdürlüğü, şimdiye kadar çalınan lâstiklerin 350 liralık olduğunu söylüyordu. Yakında suçluların muhakemelerine başlanacaktır.

Suçluların sorguları bitmişti. Hâkim Reşit mevkufları jandarmaya teslim ediyordu. Suçlu Mehmet oğlu Mustafa ayağa kalktı ve Salih'in üstüne hücum ederek:

— Ulan doğruyu söylemedin, beni yaktın, dedi. Çenesine yumruklar indirdi. Salihin bir dişi kırılmıştı. Mustafa bu yeni suçundan dolayı da meşhut suçlar müddeiumumiliğine tevdi edildi.

Düşük Ayarlı Bilezik Damgalıyan Memurların Muhakemesi Kaldı

Düşük ayarlı altın bileziklere tam ayarlı gibi damga vurmuş teşebbüs eden Darphanenin çeşni memurlarından Hafız Mehmetle bunu teşvik etmekten suçlu kuyumcu Kâmilin, dün Asliye dördüncü ceza mahkemesinde duruşmalarına devam edildi. Darphane kimyageri Mukim, damga memuru Kemal Cen ve murakıp Orhan şahit olarak dinlendiler. Bunların şahadetlerinden anlaşılacağına göre hâdiseye şöyle olmuştur:

Çeşni memuru Hafız Mehmet eskiden kuyumcu imiş, şayanı itimat kimselerin tavsiyesiyle darphaneye alınmış, çinkograf işlerinde kullanılmaya başlanmıştır. 1329 yılında gümüş, altın evani ile masnuatın damgalanması için bir talimatname hazırlanmıştır. Bu talimatname 1340 yılında Cumhuriyet hükümeti tarafından da meriyete geçmiştir. Fakat damgalattırma mecburiyeti olmadığı için darphaneye kimse müracaat etmiyormuş. İki sene evvel hükümet altın alm ve satımını menettikten sonra altın para saklıyanın altın bilezik almaya tehcüm etmişler. Her gün bir kuyumcu 500 kadar bilezik satmaya başlamış. İşte bu tehcüm karşısında bilezikçiler darphaneye müracaat ederek 22 ayar altından yaptıkları bileziklerin damgalanmasını istemişler. Talimatname meriyete olduğu için darphane idaresi üç memurunu bu işe ayırmaya mecbur olmuş ve Hafız Mehmetle çeşni memuru yapmıştır. Kuyumcular yaptıkları bilezikleri darphaneye getirirler, damga memurları bunları birer makbuz mukabilinde alırlar ve beşer beşer grup halinde çeşni memuruna verirlermiş. Çeşni memuru bu bileziklerden altın kazır ve kâğıtlara koyarak kimyahaneye gönderir ve tahlil edilmiş. Tahlil iyi netice verirse bilezikler damgalanmış. Aksi takdirde sahiplerine geri verilir. İşte bu sıralarda kuyumcu Kâmil, çeşni memuru Mehmetle buluşmuş ve anlaşmıştır. Anlaşma şekli de şudur:

Mehmet yüksek ayarlı bileziklerden fazlaca numunelik alır. Düşük ayarlı bileziklerin numunesi gibi kimyahaneye gönderir. Düşük ayarlı bileziklerden aldığı numuneleri de esasen kıymetleri az ve dışarıya çıkarma tehlikesi de mevcut olduğu için darphanede imha edermiş. Birisi darphane idaresine bu anlaşmayı haber vermiş, müdür Fuat derhal fa-

liyete geçmiş. Bir cürmü meşhut yapmış, Mehmedin üstü aranırken masasının yanına meşin bir eldiven parmağı içinden altın tozu düşmüştür. Mehmedin üstü arandıktan sonra Kâmilin dükkânında da taharriyat yapılmış, damgalı bütün bilezikler alınmış ve yeniden ayarları tetkik olunmuştur.

Hattâ Kâmilin defterlerine göre, müşterileri de aranmış ve aldıkları bilezikler tahlil ettirilerek suretile piyasaya düşük ayarlı ve damgalı bileziklerin yayılma ihtimali büsbütün ortadan kaldırılmıştır.

Suçlular hâdiseyi tamamen inkâr ediyorlardı. Avukatları şahitlere bir çok sualler sordurdular. Neticede Müddeiumumi dosyayı tetkike istediği için muhakeme başka bir güne bırakıldı.

Sahte Mebusun Beyninde Kurşun Varmış

Dün Asliye Dördüncü ceza mahkemesinde kendilerine mebusluk süsü verdikleri ve kadastro memurlarından Ahmedin evine tecavüz ettikleri iddia olunan Çubuklu gaz deposu memurlarından Kâzım ile Feridin duruşmalarına devam edildi. Suçlular müdafaalarını yapacaklardı. Celse açılır açılmaz suçlulardan Kâzım söz aldı ve:

— Ben Balkan Harbinde başımdan bir kurşun yarası almıştım. Kurşun hâlâ beynimde. Bunun tesiri altındayım. Tıbbi adli müessesesinde muayene edilmemi isterim, dedi. Mahkeme bu talep üzerine Kâzımın muayene ettirilmesi için duruşmayı talik etti.

Bir Tahsildar Adliyyeye Verildi

Belediye muhasebe murakıpları tarafından Bakırköy belediye tahsil şubesinde yapılmakta olan tetkikler neticesinde tahsildar Osman oğlu Sadıkın vergi makbuzlarında tahrifat yaptığı görülmüştür. Sadık, müddeiumumiliğe verilmiştir.

Hikmet Mahkûm Oldu

Hikmet isminde bir kadın arkadaş Takuhinin parasını çaldığı için tevkif edilmişti. Sultanahmet birinci ceza mahkemesi dün duruşmasını yaptı. Kendisine üç ay hapis cezası verildi.

Üniversitenin Yeni Sene Kadrosu

Kadroya Birçok İlaveler Yapıldı

Ankara, 5 (TAN Muhabirinden) — İstanbul Üniversitesi tedris heyeti kadrosuna yapılması kararlaştırılmış olan ilâveler 1 Eylül 1939 tarihinden itibaren tatbik edilecektir.

Kadrodaki ilâveler şundan ibarettir: 125 lira maaşlı 6 adet profesör; 80 lira maaşlı 7 profesör, 70 lira maaşlı 10 doçent, 55 lira maaşlı 18 doçent, 30 lira maaşlı 50 asistan, 35 lira maaşlı 75 asistan, 40 lira maaşlı 15 başasistan, 45 lira maaşlı 25 başasistan, 55 lira maaşlı 20 şef.

Kadroya yapılan tâdillerden sonra İstanbul üniversitesinin tedris heyeti şu şekli almıştır: 125 liralık 7; 100 liralık 5, 90 liralık 16 ordinaryüs profesör; 80 lira maaşlı 25; 70 lira maaşlı 3 profesör; 70 lira maaşlı 2 laboratuvar şefi; 70 lira maaşlı 40; 60 lira maaşlı 40; 50 lira maaşlı 28; 40 lira maaşlı 22 doçent; 50 lira maaşlı bir teşrih prosekörü; 60 lira maaşlı bir arapça lektörü; 60 lira maaşlı 20 başasistan; 50 lira maaşlı 25 birinci sınıf, 40 lira maaşlı 15 ikinci sınıf; 35 lira maaşlı 75 üçüncü sınıf; 70 lira maaşlı 50 dördüncü sınıf asistan.

Evvelâ asistanlığa girenler, hangi derecede olursa olsun bir yıl müddetle namzetlik devresi geçireceklerdir. Namzetleri rektör tayin edecek. Namzetlik devresini muvaffakiyetle bitirenlerin asaletleri Vekâletçe tasdik olunacaktır. Memurluktan asistanlığa geçenlerin namzetlik müddetlerinin hesabında sayılacaktır.

Asistanlarla baş asistanların intihap, kabul, tayin, terfi ve infisal şekilleri istihdam müddetleri ve vazife ve memuriyetleri hakkındaki diğer hususlar Maarif Vekilligince tesbit olunacaktır. Bu esaslar dairesinde herhangi bir derecede muvaffakiyetsizliği sabit olanların tayinlerini deki usule tevfikkan asistanlıklarına nihayet verilecektir. Bu gibilere açık maaş verilmeyecektir.

Tip fakültesindeki klinik asistanlarına ihtisas vesikası alınca kadar ücret verilecektir. Bunlardan asil hizmete alınanlar üçüncü sınıf asistanlığa tayin olunacaklardır.

Safranboluda İmar Plânı

Safranbolu, 5 (A.A.) — Safranbolu Belediyesinin imar plânı tatbikatı için Belediyeler Bankasından borç olarak alacağı elli bin liranın verilmesine Dahiliye Vekâletince müsaade edilmiştir. Belediye haritası mucibince istiklak edeceği yerlerin tesbitine başlamıştır.

Nazillide Bir Hırsızlık

Nazilli (TAN) — Uzunçarşıda geceleyen bir hırsızlık olmuş, Nuri Gözürkün mağazasına, üst kattaki arka pencerenin demir parmaklıkları kırılmak suretile hırsız girmiştir. Yirmi cep ve kol saati ile yüz elli lira kadar para çalınmıştır. Kasa zorlanmış da açılmamıştır. Rolis, hırsızları aramaktadır.

Yalan Bir Haber

Ankara, 5 (A.A.) — Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğünden: Beden terbiyesi İstanbul bölgesi bütçesinin reddedildiği hakkında bir İstanbul gazetesinde çıkan haberin aslı yoktur.

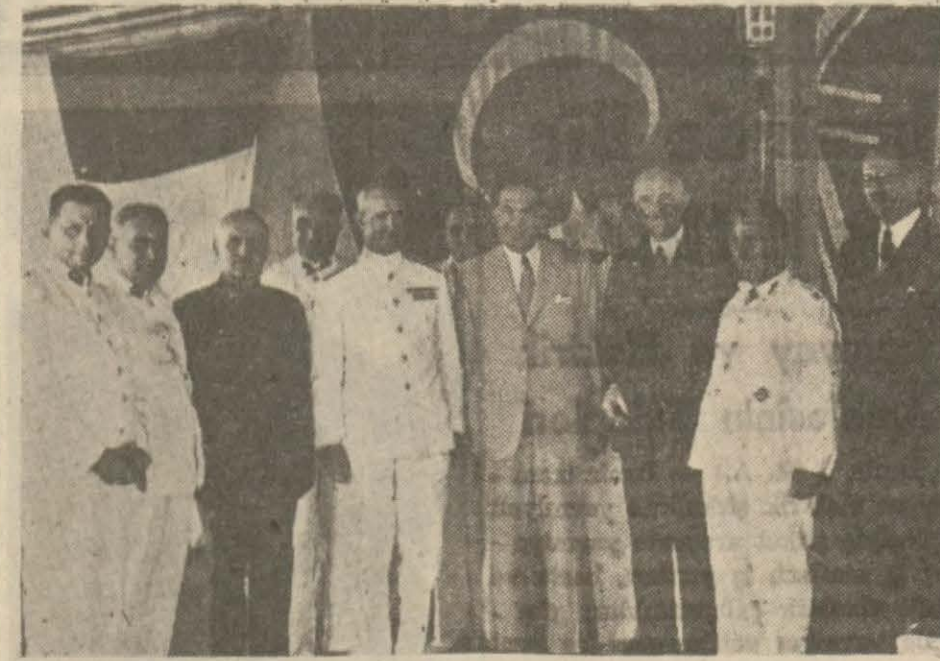
EVLENME

Yarbay Habip kızı Moda sekizinci ilköğretim öğretmeni Sevim Başak ile Siyasal Bilgiler okulu doçentlerinden Mehmet Arkanın nikâhları, dün güzide bir davetli kütlesi huzurle icra edilmiştir. Tarafeyne saadetler temenni ederiz.

ASKERLIK İŞLERİ

Şubeye Davet
Eminönü Yerli Askerlik Subesinden: Yedek piyade teğmen Hikmet oğlu Halil Erosözün şubemize müracaatı ilân olunur.

İngiliz Filosunun Ziyaretinden İntibalar

Amiral Gemisinde verilen ziyafette İngiliz ve Fransız sefirleri ve davetliler

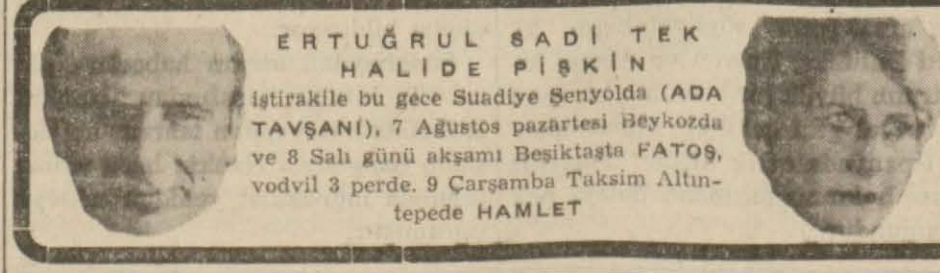
Halk, gemileri gezmek için, Kabataşta motörlere biniyorlar

İzmirde Malaya kumandanı âbideye çelenk koyarken

İzmirde İngiliz bahriyelileri geçit resmi esnasında

ERTUĞRUL SADI TEK HALİDE PİŞKİN
İştirakile bu gece Suadiye Senyolda (ADA TAVŞANI), 7 Ağustos pazarı Beykozda ve 8 Salı günü akşamı Beşiktaşta FATOŞ, vedvil 3 perde, 9 Çarşamba Taksim Altın-tepede HAMLET

Eskişehir Valiliğinden:

24 - 7 - 939 tarihinde ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmış olan Sarıköy Mihalıççık yolunun 13+293.4+400 kilometreleri arasındaki (11708.27) lira keşif bedelli şose inşaatı talip zuhur etmediğinden 2490 sayılı kanunun 40 nci maddesine tevfikan 31.7.939 tarihinden 14 - 8 - 939 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15.45 e kadar temdit edilmiştir. İsteğillerin evvelki şeraite tevfik an müracaatları. (5645)

İstanbul Defterdarlığından :

Muhammen senelik İcar bedeli Lira

İstanbul Tapu Müdürlüğü binası altındaki Pul satış şişesi (Senelik icarı iki taksitte, her taksiti peşinen) 300 2 sene
Yukarıda mevkiî yazılı pul şişesihizasındaki muhammen senelik icar bedeli üzerinden 31 - 8 - 939 tarihine müsadif perşembe gününe kadar pazarlık kiraya verilecektir. Taliplerin vakti muayyeninden evvel % 7,5 peş akçelerini yatırarak bu müddet zarfında perşembe ve pazartesi günleri Defterdarlık Millî Emlak Müdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları. "5977.,

RADYO

ANKARA RADYOSU
Türkiye Radyodifüzyon Postaları
Türkiye Radyosu Ankara Radyosu
Dalga Uzunluğu
1639 m. 183 Kcs. 120 Kw
T. A. Q. 19,74 m. 1595 Kcs. 20 Kw
T. A. P. 31,70 m. 9456 Kcs. 20 Kw
Pazar, 6. 8. 1939

12.30 Program. 12.35 Türk müziği (Fasıl heyeti) 13 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 Müzik (Küçük Orkestra — Sefi Necip Askin). 1 — Raffaele Valente — Uzak bir memleketten serenad, 2 — Fritz Recktenwald — Viyana müzikleri, 3 — Josef Laner — Balo dansları, 4 — Rio Gebhardt — Nokturno ninni, 5 — Hanz Mainzer — Viyana polkası, 6 — Franz Lehar — Libellentaz operetinden potpuri. 14.15 — 14.30 Müzik (Dans müziği — Pl.)

18.30 Program. 18.35 Müzik (Sen oda müziği — İbrahim Özgür ve ateş böcekleri) 19.05 Çocuk saati, 19.35 Türk müziği (Fasıl heyeti) 20.10 Neşeli plâklar — R. 20.15 Müzik (Piyano soloları — Pl.) 20.30 Memleket saat ayarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.45 Türk müziği: 1 — Hüzzam pesrevi. 2 — Mahmut Celâlettin Paşa — Hüzzam şarkı — Değildi böyle evvel. 3 — Tatyos — Hüzzam şarkı — Suyi kâtanede. 4 — Arif Bey — Segâh şarkı — Meftun olalı. 5 — Arif Bey — Segâh şarkı — Olmaz ilâç. 6 — Hüzzam saz semâisi. 7 — Artaki — Evîç şarkı — Aşkınla harap olduğumu. 8 — Bimen Sen — Ferahâke şarkı — Ruhunda bahar açtı. 9 — Evîç türkü — Şahane gözler şahane. 10 — Evîç türkü — Elveda dost deli gönül. 21.30 Müzik (Cazband — Pl.) 22.45 — 23 Son ajans, spor haberleri ve yarınki program.

Başvekâlet Müsteşarı Şehrimizde

Tedavi edilmek üzere Avrupaya gidecek olan Başvekâlet Müsteşarı Vehbi, dün Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Turistik Yollara İşaret

Dahiliye Vekâleti, dün vilâyete gönderdiği bir tamimde, turistik yollara konulacak beynelmillel işaretlerin, tebligata rağmen hâlâ konulmadığını ve işaretlerin süratle konulmasının alâkadarlara bildirilmesini istemiştir.

Parti İdare Heyeti Reislîği

Bir müddettenberi münhal bulunan vilâyet parti idare heyeti reislîğine, Denizyolları umum müdürü İbrahim Kemal Baybora, idare heyeti kâatliğine de avukat Faruk Dereli intihap edilmiştir.

POLIS :

Meyhane Kavgası

Evvelki gece Kumkapıda iki kişinin ağır yaralanması neticelenen bir vaka olmuştur.

Kumkapı sakinlerinden Nail ile arkadaş Celâl deniz kenarındaki gazinoların birisinde rakı içerlerken yanlarındaki masada oturan Hamparsum isminde birisi ile kavgaya tutuşmuşlardır.

Hamparsum bir aralık nâra atıya ve etrafı rahatsız etmeye başlamıştır. Bunun üzerine Nail ile Celâl işe müdahale ederek sarhoşa susmasını söylemişlerdir. Buna içerliyen Hamparsum da bıçağını çekerek üzerlerine hücum etmiş ve her ikisini de muhtelif yerlerinden ağır yaralamıştır. Yaralıları Cerrahpaşa hastanesinde tedavi altına alınmışlardır. Vakayı müteakip firar eden suçlu biraz sonra yakalanmıştır.

Su Arabası Çarptı

Sürücü Süleymanın idaresindeki su arabası Vezneciler caddesinde geçenken Fatihte oturan Pembeye çarparak muhtelif yerlerinden ağır yaralanmıştır.

Ağaçtan Düştü

Kadıköyünde Kuşdili tiyatrosunda çalışan 15 yaşında Şemsi, o civarda incir ağacından düşerek muhtelif yerlerinden ağırca yaralanmıştır. Şemsi Haydarpaşa Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

Dümen Zincirine Kapıldı

Yalova ile İstanbul arasında işleyen ada vapuru dün Galata köprüsüne yanaşırken vapur yolcularından 10 yaşında Fatuk ayağını dümen zincirine kaptrarak ağırca yaralanmıştır. Yaralı Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır.

Dersler Başladı

Kadıköy Halkeviden: Riyaziye, fransızca, fizik İktıl imtilhanları derslerine başlanmıştır. Kayıt olanların derhal Halkevine müracaatları

HİRVAT Meselesi Halledildi

Belgrat, 3 (Hususi) — Hırvat meselesi hakikaten 1920 senesindenberi açılması kabil olmanın bir kördüğüm halinde devam edip durmuştu.

Bu kördüğümü çözmek için yirmi sene önce iş başına gelip geçen devlet adamları; hem devletin orijinal vaziyetine tesir etmeyecek, hem de Hırvatları memnun edecek bir şekli bulmak için âdeta iki miknatın arasına dümmüş küçük bir demir çivi gibi kâh o tarafa, kâh bu tarafa temayüller göstererek ne müsbet ve ne de menfi sahada hiç bir iş görmeden tekerlenip gitmişlerdir.

Şüphesiz, Hırvat meselesi demek, devlet sisteminin merkezietten muhtariyete intikalini icabettiren geniş bir sistem meselesi demektir. Yugoslavya gibi muhtelif ırk ve milletlerden terekkiip etmiş bir devlet, muhtar idarelere inkısam ederket, muhtar milletlerin etnografik vaziyetlerini nazarı dikkate alamazsa ve yahut bazıları alıp bazıları almazsa o zaman ne olacaktır? İşte son zamanlarda anlaşma esaslarını gösteren form da bu sualin cevabını ancak tatbikata geçildikten sonra verecektir.

Gospodin Dragiša Zvetkoviç kabine riyaetine gelir gelmez Hırvat lideri Dr. Mačekle anlaşma müzakeratında bulunmak için iki üç defa Zagreb'e gitmişti. Bütün bu temas ve görüşmelerden müzakere zemini elde edilmiş ve katı neticeyi temin için de her iki taraf, noktai nazarı birer teklif şeklinde tesbit edilmiş lüzumuna kail bulunmuşlardı. Temmuz iptidasında bu teklifler tesbit edilmiş ve her iki tarafın anlaşma için bulduğu esaslar karşılaştırılmıştır.

Hükümet namına tesbit edilen teklifte devlet; Slovenya, Zagreb, Bosna Hersek ve Üsküp olmak üzere dört dairei muhtareye tefrik edilmektedir. İkinci teklif Dr. Maček bleduna mensup müstakil demokrat hükümetlerinden Dr. Bodisavleviçin teklifidir. Binaenaleyh müzakerata esas olmak üzere her iki tarafca bu teklif kabul edilmiştir.

Bu teklifin ihtiva ettiği esaslar şöylece izah edilebilir:

- 1 — Merkezi Löblan şehri olmak üzere Slovenya idarei muhtaresidir ki: Umum nüfusu bir milyon altı yüz bin miktarındadır.
- 2 — Merkezi Zagreb şehri olmak üzere Bosna Hersek'in yarısı ve Karadağın nisfını ihtiva edecek Hırvatistan idarei muhtaresidir ki: Umum nüfusu dört milyon altı yüz bin olacaktır.
- 3 — Merkezi Üsküp şehri olmak üzere Sırbistan, Makedonya, Kosova ve Karadağın nisfı ile Hersek kıtasının yarısı, ve Yenipazar sancağını ihtiva eden idarei muhtaredir ki nüfusu umumi sekiz milyon dört yüz bin adedini havi bulunmaktadır.

İşte idarei muhtarelerin arazi sınırları ve nüfus miktarı üzerine taksimi meselesinde anlaşma böylece hasıl olduktan sonra bu üç dairei muhtarelerin idare bakımından haiz oldukları salâhiyet meselesi üzerine de anlaşma hasıl olmuştur.

- 1 — Her dairei muhtarenin bir meclisi mebusanı olacaktır.
- 2 — Her dairei muhtareden nüfus nisbeti üzerine mebus adedi tefrik edilip Belgradta umumî bir meclisi mebusan teşekkül edecek ve dairei muhtareler bu suretle Belgradı merkez ittihak ederek oraya bağlı bulunmuş olacaktır.
- 3 — Dairei muhtarelere nezaret için Majeste Kral tarafından birer vekil tayin edilecektir.
- 4 — Askeriye, maliye, hariciye, madden işleri Belgradta alt olup diğer mesail muhtarelere terkedilecektir.

Bu anlaşma memleketinde henüz ilân edilmiş değildir. Bu malûmatı bana veren menbaım kuvvetle kanaatine göre Prens Pol Londradan adlet edince ilân edilecek ve derhal tatbikatına geçilecektir. Bosna Herseki ve Karadağın iki dairei muhtareye ayıran ve onların ırkı ve unsuri menfaatlerini tamamiyle sarsan bu anlaşmadan mezkûr iki kıta halkının ne derece memnun olacağını cayı su aldır.

Bosna müslümanlarından üç yüz otuz bini Zagreb dairei muhtaresine ayrılmıştır.

Mütebakisi Üskübe verilmekte dir ki; şu hesapca Üsküp dairei muhtaresinin müslüman nüfusu, bir milyon altı yüz bini bulmaktadır.

HAFTANIN MUSAHAHABESİ

Üç ihtiyar ile Üç

Hürri

Yazan: Refik HALİD

(Fantezi Piyes 1 Perdecik)

Eşhas: 3 ihtiyar — 3 hürri

[Sahne: Radyum gibi kendiliğinden ışık salan ve içinden eleğimsağmanın renkleri durmadan çağlayan gibi akan bir cins sihirli billür köşkün gökyüzüne uzanmış som altın balkonu — İncecik plâtin tellerden örülmüş üç rahat koltuk-Bu koltukların cennet kuşu tüyünden doldurulup lâhur şallarla kaplanmış yastıklarına üç ihtiyar uzanmış, sanatoryum tarasasında gibi sessiz, hareket-siz dinleniyorlar - Önlerindeki forje gümüş masalarda Bohemya elmastraşından birer sürahi ve kadeh - Fakat ne köşk, ne balkon, ne insanlar, ne eşya hiçbir yere dayanmıyor, tamamiyle boşluktadır; gayet hafif, iç açıcı, gönül ferahlatıcı bir hava esiyor ve pek uzaktan, kulakları rahatsız etmeyen bir nihavent saz semaisi çalıyor - Manzara tatlı bir nur içinde yattığından sabah mı, akşam mı, vakit belli değildir.]

Birinci Meclis: Üç İhtiyar

Birinci ihtiyar — Çoktandır dünya ahvali ile meşgul değiliz; 1939 senesi yazına ulaşmışız, istirahat edip kalmışız. Hele, şöyle memleketimize yukardan bir nazar atalım (Biraz eğilip balkondan aşağıya bakar) acayip, yine İstanbul limanında bir takım zirhliler peyda olmuş; hayırdır inşallah! Benim gözüme pek farketmiyorum, rica ederim, Kâmil paşa öğlüm, bir de siz bakar mısınız? İkinci ihtiyar — (Çenesini geviş getirir gibi oynatarak) emredersiniz, büyük Reşit paşa hazretleri; fakat küçük Sait paşa biraderimizin gözleri daha keskindir, kendileri de daha mütecessistirler; lütf buyurup bir tekiikten geçirsinler.

Üçüncü ihtiyar — Hay hay, bakayım (bakarak) Vah vah! Vah vah!

Birinci ve ikinci ihtiyar — Endişeyi mucip bir vaka mı var?

Üçüncü ihtiyar — Başka ne beklenebilir? Bu zirhlilerin bayraklarını, işte, iyice seçiyorum. Felâket! Felâket!

İkinci ihtiyar — İngiliz bandırası olmasın!

Üçüncü ihtiyar — Canınızı sıkmak istemezdim ama benim de yüregime ateş düştü, saklıyamaıyacağım, evet, o bandıra. Galiba yeni bir harp olmuş ve yine bir şemmetli mütareke aktedilmiş..

(Üçü de başlarını önlerine eğip yaşlı yaşlı düşünceye dalarlar)

Birinci ihtiyar — Neyleyeyim ki benden sonra gelenler siyasetimi yürütmediler İngiliz dostluğunun lüzumunu ilk anlayanlardan biri bendim; Lord Strafford'la beraber, himmetlerimizi birleştirerek bir ittifakname akdetmiş ve vatani istilâya çalışanları müttefik ordularımızla durdurmuşuk. Hey gidi günler hey!

İkinci ihtiyar — 1838 den bahsediyorsunuz.

Üçüncü ihtiyar — Yüz senelik bir iş..

Birinci ihtiyar — Keşke haleflerim aynı politikada devam etmiş olsalardı da bugün o hayırlı vakanın yüzüncü senesini tesit etseydik..

İkinci ihtiyar — Bendeniz, âcizane, bu hususta elimden geleni

yapmaktan geri kalmadım. Şimdi şu ahret köşesinde münakaşa çikârmak istemem, fakat Sait paşa biraderimiz..

Üçüncü ihtiyar — Sultan Abdülhâmide söz anlatamadığımı, sonra da İttihat cemiyetine nüfuz geçiremediğimi dünya bilir. Yoksa ben hayatımı bile o devlete borçlu idim, sefarethanelerine sığınıp padişahın gazabından kefalle kurtulmamış mıydım?

İkinci ihtiyar — Siyasetinizi yürütemeyince iktidar mevkîinden çekilmeliydiniz, ikbal hirsına kapılmamalıydınız.

Üçüncü ihtiyar — "Hatırat"ında neler çektiğimi anlatmışım, bu târızlerinizde haksızsınız. Hem siz İngiliz politikası takip etmekle memleketi ne kazandırdınız Bir ittifak mı aktebildiniz, Oniki adaları, Trablusu mu kurtardınız?

İkinci ihtiyar — Beni hep işiştendiği, atı alan Üsküdarı aşığı sıralarda mevkie getirdiler. Mısır'dan yazıp gönderdiğim muvassal "Lâyihâ" mı size, sadaretle bulduğunuz zaman takdim etmişim, bu âkibetleri bildirmiştim, hasıraltı ettiniz.

Birinci ihtiyar — Yo, paşalar, dünya yüzündeki hesaplar ve faydasız münakaşaların yetişmemiş gibi bir de burada, ebedî rahata kavuştuğumuz sırada birbirinizi rencide etmeğe, boş benlik davalarını ile başınıza kan çıkarmakta manâ yok. İkinizin de bahsettiğiniz "Hatırat" ve "Lâyihâ" larınızı sizler aşağıda didişirken bana bura-

da okudular; bir incir çekirdeği doldurmaz; kelâm fiilin yerini tutmaz. Üçümüz de devletin birer emektar veziri idik, hata da işledik, savap ta... Zaten, görüyorum ki, aramızda esas itibarıyla ihtilâf yok.

İkinci ve üçüncü ihtiyar — İngiltere ile uyuşma siyasetinde mütefikiz.

Birinci ihtiyar — Evet ama matlûp olan âdi bir uyuşma değil; iki devletin müsavî şartlarla ittifakıdır. Benim gayem veya hülâam şuydu: Milletimizin seviyesini maarifile, medeni kanunlarla, sanâat ve ticaret müesseseleriyle yükseltmek, onu evvelâ kendi kuvvetine, kudretine inandırmak. Sonra bu itimadı Avrupa'ya da tanıtmak, tasdik ettirmek; dürüs bir diplomasi ve son nazariyelere uygun sağlam bir askerî kuvvet sayesinde dostluğu aranan bir devlet haline gelmek..

İkinci ihtiyar — Ne hoş emel! Ne zor mesele!

Üçüncü ihtiyar — Tahakkük etmesi için asırlar gerek!

Birinci ihtiyar — (devamla)... Bu hale geldikten sonra bahsettiğimiz devletle elele vermek ve beraberce cihan sulhünü korumak!

Üçüncü ihtiyar — "Zehi tasavvuru bâtil, zehi hayalî muhal!"

İkinci ihtiyar — Ölme eşeğim ölme, yonca bitince!

İçten - Dıştan (*)

Başkasını Düşünmek

Yazan: Hasan - Âli Yücel

Ahlâk, egoizmin bittiği yerden başlar. Hayat bilançosunu, kendinden başkasını hesaba katmaksızın yapmış olanlarda ahlâk hanesi aramamalıdır. Bu sert hükümlere mevzu olan hareketler; başkalarının şerefi, namusu, huku ve hayatı gibi yüksek ve kutsal mefhumlardır. Daha hafif hareketler de vardır ki, bunlara ahlâksızlık sıfatını veremeyiz; bir nevi densizlik, düşüncesizlik ve kabalık diyebiliriz.

Ne gibi? Meselâ birinin nasırına basıp, canını yakan adamın: "Affedersiniz!", diye özürlü demek ihtiyacını duymaması, yolda giderken elinizdeki bir paketi kolunuza çarpıp yere düşürünce, bu âni darbe ile hiddetlenen yüzünüze bön bön bakıp, sonra bıyık altından hallinize gülümsemesi, bu türlü hareketlerden sayılabilir. Bunlara ahlâksızlık demek fazla ağır olur; hiç bir sıfat vermeyecek de lüzumsuz bir mäsamahadır.

Bu suretle ahlâksızlık hududuna sokulamayan, densizlik ve nezaketsizlik sahasında kalmakla beraber başkalarını rahatsız etmekle derhal hatıra gelen düşüncesizliklerden biri de umumî yerlere kokulu şeyler yiyerek gelmektir. Hele soğan ve bilhassa sarmısak gibi doktorların son zamanlarda pek övdükleri yeşillikler, onları yemiyenler için boğucu bir gaz kadar müziç değil midir? Tiyatro ve sinema salonlarında fûjer, origan

buharlarının zevk verici dalgalarına bir arsız çocuk yılışıklığı ile karışan sarmısak buğuları... Diş mağmızını öldürücü gazlar lâboratuvarı haline getiren bu koku, sizde o güzel piyes veya cazip filmi seyretmekten bırakır mı? Zevk almak, dinlenmek için geldiğimiz bu yerden nahoş duygular ve yorgun, üzgün sinirlerle çıkarsınız.

Uğradığımız bu hazin âkibet, caktaki iki diş sarmısakla piyazın üstündeki dört çentik soğandan, aziz nefisleri için fedakârlık edemiyenlerin eseridir. Başkaları uğruna maldan, candan çekmek gibi büyük faziletleri, bu basit zevkle ri bilerek terkedemiyenlerden beklemek, boş bir intizar olur. Kendimizden özgelerini düşünmeğe, en az fedakârlık isteyen hareketlerden başlayabiliriz.

Nezakete ve inceleğe, faziletin mukaddemesidir.

Kendinden yaşlılara yol ve yer veren bir genç, bir gün kendinden başkalarına hayat ve saadet vermenin ilk temrinlerini yapıyor demektir. Nalinet keseri gibi hep kendine yontmaya alışan ellerin, insanlık için kıymetli eserler vermesi, bilmeyiz ki, boş bir hayaldir. Altrüvizim, fani ruhların ebediyetten aldıkları ilk güzel kokudur. Ona kötü ve hobbîa buğular katmamalıyız.

(*) Hasan Âli Yücelin geçen sene inşar eden İçten - Dıştan adlı eserinden.

6 Ağustos 1939

TAN

ABONE BEDELİ

Türkiye	Ecnebl
1400 Kr. 1 Sene 2800 Kr.	
750 " 6 Ay 1500 "	
400 " 3 Ay 800 "	
150 " 1 Ay 300 "	

Milletlerarası posta ittihadına dahil olmanın memleketler için abone bedeli müddet sırasıyla 30, 16, 9, 3,5 liradır. Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

GÜNÜN MESELELERİ

İtalya Bulgaristanda Çalışıyor

İtalya Arnavutluğu işgal ettiği zaman, burasını Balkanları istilâ için bir atlama tahtası olarak kullanacağını bildirmişti.

Bundan sonra İtalya Balkanları elde etmek için bir çok siyasi manevralar yaptı. Bilhassa Yugoslavya ve Bulgaristanda elde etmek için çok uğraştı. Fakat, ne Yugoslavya istiklâlini feda razı oldu, ne de Bulgaristan bitaraflik siyasetini bozmağa yanaştı.

Siyasi teşebbüsler müsbet netice vermeyince, İtalyanlar Yugoslavya ve Bulgaristanda propaganda usulünü tatbika başladılar. Bulgaristan kraliçesinin İtalyan olmasından da istifadeye koyuldular. Bulgarlarla bir de kültür anlaşması imza ettiler.

Son gelen Bulgar gazetelerinde bu propagandanın izlerine tesadüf ediyoruz. Roma ile Sofya arasında havai bir hat tesis edilmiştir. Evvelce Brendizi ile İstanbul arasında işleyen İtalyan posta tayyareleri şimdi Sofya ile Roma arasında işlemektedir. Bu vesile ile on beş temmuzda on kadar Bulgar gazetecisi Romaya gitmiştir. Bu muharrirler Romada gördüklerini anlatarak İtalya lehinde neşriyat yapmışlardır.

İtalyan gazeteleri mütemadiyen Bulgaristandan ve Bulgarlardan sempati ile bahsetmekte ve iki memleketin müşterek menfaatleri üzerinde durmaktadır. Bulgar matbuatı da iktide bir İtalyan dostluğundan bahsetmekten geri kalmamaktadır.

Bu suretle Bulgaristanda İtalyan propagandası metodik bir tarzda çalışmaktadır.

İtalyanın bu mesaisine Almanların da faaliyetini ilâve etmek lâzımdır. Almanlar iktisaden Bulgaristan üzerinde tazyik ıcrasına devam ediyorlar. Almanyada çalıştırmak üzere Bulgaristandan beş bin kadar işçi almışlardır. Buna mukabil de Bulgaristana teknisyen ve mütehasis göndermektedirler.

Hulâsa, mihverciler Bulgaristanda faaliyettedirler.

İşte Romanya kralı Karolün tam bu sırada Adalar denizinde bir seyahate çıkması ve bu vesileyle Balkan paktı ricalinden bazıları ile temasa gelmesi mühim bir alâka davet etmiştir. İngiltere Balkanlardaki faaliyetini arttırmağa teşebbüs etmiştir. Binaenaleyh sulh cephesi de Bulgaristana kazanmak için faaliyetine fasıla vermiştir.

Fakat, bugün görünen manzara Bulgaristanın, bitaraflığını muhafaza etmekle beraber, daha ziyade mihvercilerle mütemayil olduğudur. Bulgar gazeteleri günden güne daha yüksek lisanla konuşmaktadır. Bulgar hükümeti Dobrica hududunda manevralara hazırlanmaktadır. Dahilde de bir harp hazırlığı emareleri sezilmektedir.

Bulgaristana kazanmak için sulh cephesinin biraz daha sürzüt göstermesine ihtiyaç vardır. Romanya ve Yunanistana garanti vermekte, Türkiye ile ittifak akdinde süratle hareket eden İngiliz diplomasisi, bu meselede bizce çok batı yürümektedir.

Banka olmanın zamanlarda atalarımız: "Ak akçe, karagün dostudur" demişler.

Şimdi biz: Bankaların arttırma hesapları, karagün dostudur; diyoruz..

Kara günlerinde dostsuz kalma.

S P O R

Yüzmelerde Yeni Bir Türkiye Rekoru Kırıldı

Seçmeler Dün Yapıldı

İstanbul Susporları Ajanlığı tarafından tertip edilen yüzmeye teşvik müsabakalarına dün Beşiktaş yüzme havuzunda devam edilmiş ve seçmeler nihayetlendirilmiştir. Heyecanla takip edilen bu müsabakada Beykoz, Beşiktaş ve Demirspor klüpleri iştirak ettiler. Müsabakalardan evvel kendisinden her zaman için iyi dereceler beklediğimizi yazdığımız Mahmut hakikaten bize 200 metrede bir Türkiye rekoru daha kazandırdı.

Bugün Nerelere Gidebilirsiniz?

Yenikapı sahillerinde:

Yüzme kürek müsabakaları
Saat: 10 da.

Veliefendide:

At yarışları, Saat: 15 da.
Fenerbahçe stadında:

Atletizm birincilikleri, Saat: 16 da.

Atletizm Birinciliği

Fenerbahçeliler, Yine Başta Gidiyorlar

İstanbul atletizm birinciliklerine dün Fenerbahçe stadında devam edilmiştir. Yine az bir seyirci kütlesi önünde yapılan müsabakalarda aşağıdaki dereceler alındı.

50 metre (birinci seri): Birinci Galatasaraydan Fikret 6.1, ikinci Galatasaraydan Haluk, üçüncü Galatasaraydan Neriman.

50 metre ikinci seri: Birinci Fenerbahçeden Melih 6.1, ikinci Galatasaraydan Semih, üçüncü Galatasaraydan Nazmi.

Gülle: Birinci Beşiktaştan Arad 13.86, ikinci Fenerden Füzün, üçüncü Galatasaraydan Suat.

200 metre mania: Birinci Fenerden Melih 27.2, ikinci Fenerden Neriman.

200 metre seçme (birinci seri): Birinci Haydarpaşadan Muzaffer 24., ikinci Galatasaraydan Cemal.

200 metre (ikinci seri): Birinci Galatasaraydan Fikret 24.6, ikinci İstanbulspor'dan Zare, üçüncü Fenerden Melih.

Üç adım: Birinci Abdurrahman 13.96, ikinci Fenerden Üçtek, üçüncü Fenerden Melih.

4X100 bayrak: Birinci Galatasaray takımı 46 saniye, ikinci Fener takımı.

Umumi tasnifte geçen hafta otuz puanla başta olan Fenerbahçeliler, dün müsabakalarda da 52 puanla birinci vaziyeti muhafaza etmişlerdir. İkinci olarak Galatasaraylılar 33, Beşiktaşlılar da 15 puan almışlardır.

Çürüyen Starklass Hikâyesi

Bir Klübe Hediye Etseydik, Bari

1936 Olimpiyadlarında Kile'de yapılan yelken yarışlarında Starklass kategorisine girmek kararını verdiğimiz zaman, yarışa iştirak edecek teknemiz bulunmadığını anladık. Olimpiyat komitesine müracaat ederek bir teknenin tedarikini rica ettik. Zaman epeyce geç olduğundan, bunu bulmak kolay olmadı. Nihayet Hamburgta bir Alman doktorunun elindeki tekne, Olimpiyat komitesi ve merhum general Ali Hikmet Ayerdem'in muvafakatıyla çok yüksek bir fiyata - zaruri olması dolayısıyla - satın alındı. Müsabakalardan sonra İstanbul'a getirildi, Salacıkta Denizsporları Federasyonu kayıkhanesine konuldu.

1937 deniz mevsiminde, bu tekneden istifade etmek istedik. O zaman federasyon reisi bulunan Yüzbaşı Celâl, ve Rıza Suerine müracaat ettik. Teknenin federasyon malı olduğundan bir klübe tahsis münasip bulunmadı. Teknenin münavebe ile klüplere de verilmesi düşünülmüştüğüden, öylece kaldı.

1938 senesi mevsim başlangıcında Celâl istifa ederek, deniz sporları işini muvakkaten Vildan Aşir üzerine aldı. Bu defa Vildan gidip buldum, rica mı tekrarladım. Teknenin olduğu yerde çürüyeceğini, verilen paranın heba olacağını söyledim. Vildandan, katı vaat aldım, denize arkadaşlara tebşir ettim. Onlar da sevindiler. Fakat - mazur görsün - Vildan'ın tabiatını bildiğim için, ricamı, tahriren ve şifahen, beş on ke-re tekrarladım. Arada, Vildan işleri başkasına devretti; bize verilen vaat suya düştü.

1936 senesinde büyük bir bedel ödenerek, Almanyadan buraya getirilen (Starklass) in çürüdüğünü veya hurdaladığını duyunca, teessürüm fazlalaştı.

Federasyon malı olarak muhafaza edemedik; bari bir klübe hediye etseydik, daha iyi olmaz mıydı?

Osman Müeyyet

Gayrifedere Klüpler Tescil Ediliyor

Gayri federe klüplerin vaziyetlerini evvelce yazmış ve bu klüplerin teşkilata tescil edileceklerini kaydetmiştik.

Beden Terbiyesi Genel Direktörlüğü vilayete müsaadeli bütün spor teşekküllerinin teşkilata tescil edilmesi için kararını vermiş ve bu kararını da İstanbul bölgesine tebliğ etmiştir.

Bu kararlarla artık gayri federe namı altında hiçbir teşekkül kalmamaktadır. Bu klüpler formalitelerini ikmal ile bölgeye tescil olunacaklar ve bu sene de lig maçlarına iştirak edeceklerdir.

Hakem Komitesi Başkanlığı

Fethi Başaran İstanbul bölgesi direktörlüğüne tayin edildikten sonra işlerinin çokluğunu ileri sürerek hakem komitesi başkanlığından istifa etmişti. Münhal bulunan komite başkanlığına Genel Direktörlüğe eski futbol ajanı Abdullah tayin edilmiş ve İstanbul bölgesine tebliğ edilmiştir.

GAZETELERLE ŞAKALAR

Allahçı mı, Allahlık mı?

Yazan: Naci SADULLAH

Bilmem şu daracak bonjurlu, ma-vi boncuklu, tahta kılıçlı, ve teneke madalyalı genç şair kralını şahsen tanır mısınız?

Hani, bir fotoğraf çekirmek için, zayıf bir erkeğin iare ettiği dar es-vabı giyen semiz kadınlar vardır: Nedense daima dar biçtiği ceketini, ve dar kestirdiği pantolonunu ile, bana daima, onları hatırlatır.

Göze ilk çarpan hususiyetlerinden birisi de, uzun tonuklu iskarpinini ayaklarına yeni geçirmiş kenar kıza gibi oynak yürüyüşüdür.

Onu, mağaza çırağı gibi kuyruk bıyıklarından, ve bayat Pellüze gibi durmadan titreyen oynak yüzünden de tanıyabilirsiniz.

Kurnaz "Haber" ceridesi onu her gün, ilk sayfasındaki "çerçeve"nin içinde, halka teşhir eder. O kara parmaklık çerçevenin içinde bir çeyreğe seyrettirilen bu canlı garibe, nesli tükenmiş bir mahlûk gibidir. Ve seyircileri en fazla güldüren komikliği, marifeti, o kılığı ile o hali ile o vaziyeti ile, büyük davalar peşinde koşan ciddi insanların taklidini yapmasıdır.

Fakat, taklit yapa yapa, kendisini hakiketen ciddi bir insan zannetmeğe başladı. O kadar ki, sadece seyir olunduğunu, ve hiç kimse tarafından ciddi bir muhatap yerine konulmadığını gördükçe, adeta hırslandı. Agızından köpükler saçarak, içine hapsolüdüğü çerçevenin demir parmaklıklarını kırmağa çabalyor.

Bu arada, kendilerine musallat olan vatandaşlardan bir tanesi de benim. Üç dört gündür, benden ciddi bir mukabele görememenin hırsıyla paralanıp duruyor. Kendisini teskin etmek için, çenesini okşadım:

"Çocuğum, dedim, ben seninle ciddi konuşmam. Zira sen benim muhatabım değil, sadece mevzuumsun."

Fakat o buna rağmen yine önümde dolaşıp duruyor.

Zavalhıya, acayip bir de "evham" gelmiş:

"Şimdi, diyor; bu yazıyı, lâstik eldivenlerimi giyerek yazdım. Bir dakika sonra, süblimeyle gusül abdesti alacağım. Beni mikroplardan koruması için, 32 rekât namaz kılıp, 32 saat dua edeceğim."

"Fakat ne yapayım ki, bu yazıyı yazmak mecburiyetindeyim! Zira karışında, bir kahramanı kaçırmak için kurulmuş muazzam bir teşkilât var. Adamlar tutmuşlar, üzerine geliyorlar. Ben zezem kuyusuyum: içimi pisletiyorlar."

"Halbuki, ben, bütün bunlara müstahak değilim; Mefkûreci, milliyetçi, Allahçı, orducu, tesirli, nüfuzlu bir adamım; Zaten bana düşmanlıkları da bundan"

Kalemimle devler, veya devletler yıktığını iddia eden Donkişotu görüyor musunuz? Şimdi de, tıpkı, bir şenaat işledikten sonra, yakayı zaptıye çavuşuna kapıran softa medrese çömezi gibi, millete, orduya Allah sığınma kistiyor.

Halbuki, süblimeyle (!) gusül abdesti aldığını yazdıktan sonra:

"Ben Allahçım?" diyen bu evhamlı delikanlıya takilabileceğim lâkap şudur:

"Allahlık!"

Onun dünkü yazısını dolduran yakaları açılmamış küfürleri okumayanlar varsa, muhakkak ki derin bir istikrahla tükürmüşlerdir. Bu itibarla kendisini "Zezem kuyusu" sanan hazrete verilebilecek isim de, şu olsa gerek:

"Tükürük hokkası!"

Hem doğrusunu isterseniz, ben, bu delikanlının:

"Ben milliyetçi, mefkûreci, ve Allahçım!"

Demesine pek akıl erdiremedim. Milliyetçiliğin, bu memlekette bir umde sayıldığını bilenlerdenim. Fakat mefkûrecilik, Allahçılık da ne demek?

Hazret, okların sayısını dokuzamı çıkarıyor, yoksa dörde mi indiriyor?

Eğer yazdığı gibi dörde indirmek gayretinde ise, bundan sonra kendisini şakacıktan bile mevzu edinemem:

Zira ben "altıdan" gidiyorum:

"Dörtlük" lerle işim yok!

EKONOMİ

Nazilli Fabrikası Lüks Mensucat Çıkaracak

Nazilli (TAN) — İlk açıldığı sene kırk bin, ikinci sene 2 yüz bin, geçen sene de dört yüz bin top basma imal eden Nazilli fabrikası, talep ve ihtiyaca cevap verememektedir.

Nazilli basmaları daha ziyade Ege kıyılarında Konya, Seyhan ve Maraş vilayetlerinde kullanılmaktadır. Doğu ve şimali Anadolu pazarlarında ise ekseriyetle Rus basmaları istihlak edilmektedir.

Nazilli basmaları karşısında, alaca ve el tezgâhları dokumaları kullanılmaya yerlerini değiştirmiştir. Bunlar, İstanbul ve İzmir pazarlarından İç Anadolu'ya sevkolunmaktadır.

Nazilli basmalarının baş müşterisi,

Borda İstihsalât İnkışaf Ediyor

Bor, (TAN) — Buraya tren yolu yapıldıktan ve bilhassa buğday ofisi teşkilâtı kurulduktan sonra, Borda, ticaret hayatı inkışaf etmiştir. Borun Salpazarı oldukça meşhurdur, civar vilayetler ve köyler halkı bu pazara iştirak etmektedir. Buğday ofisinin 938 - 939 buğday mübayaası, beş buçuk milyon kiloya varmıştır.

Borun vâridat kaynaklarından biri de halıcılıktır. Bor ve köyleri halkının yüzde kırkı halıcılıkla uğraşmaktadır. Her pazar piyasaya bin ilâ beş bin liralık muhtelif halı ve kilim harman edilmektedir.

Senevi beş milyon kiloya varan üzümlü istihsalâtı da Borun servetlerinden birini teşkil ediyor. Dahili sarıfiyattan ve şarap imalâtında kullanılanlardan maada, her yıl 200 bin kilo kuru üzüm ihraç olunmaktadır.

Bir kaç şarap imalâthanesi varsa da, ihtiyaca کافی gelmediğinden, Bor üzümlerinin çoğu heder olmaktadır. Tahlil neticesinde, üzümlerimizin kalitesi çok yüksek olduğu görülmüş, bu sene inhisarlar idaresi, yağmurdan ıslanmış olan kuru üzümleri kilosu 12 kuruştan almıştır. Inhisar idaresinin burada bir şarap fabrikası açması için de belediye ve ticaret odası teşebbüsatta bulunmuştur.

Şimdiki halde Borun senevi şarap istihsalâtı 300 bin kiloya yaklaşmaktadır.

Borun diğer ihracatı bir sene vasatı şeklinde şöyledir: 900 vagon çavdar, 650 vagon buğday, 50 vagon arpa, 50 ton yapağı, 30 ton tiftik, 30 bin lira kıymetinde ve yapağıdan mamul keçe, 5 ton kire, 5 ton acı çekirdek.

20 bin lira kıymetinde meşin İstanbul ve Adanaya, 10 bin lira kıymetinde sahtinye Adanaya, 50 bin lira kıymetinde vaketa muhtelif vilayetlere gönderilir. Ayrıca 50 ton ham deri, 20 vagon karpuz, 20 vagon patates, 50 vagon hususî bir çeşit soğan da Borun bir senelik ihracatı meyânındadır.

Üç İhtiyar ile Üç Huri

Baş 5 incide) Birinci ihtiyar — Paşalar bu na, böyle kuru kuruya mı iştirak edeceğiz?

İkinci ve üçüncü ihtiyar — Ne yapalım?

Birinci ihtiyar — İhsan eder lerse Hurilerimizden birer hak aşkı busesi alalım; kendimde sevinçten, gençlik duyuyorum.

İkinci ve üçüncü ihtiyar — Hay hay! Bize de bir dinçlik ârız oldu.

Üç Huri — (Bin nâz ve eda ile elmastraş kadehleri doldurup sunarlar) evvelâ şerefe içiniz. Merak etmeyiniz, dokunmaz, Keşer şarabıdır! Size İstiklâl marşını da öğretilim; yeni zaferler hazırlanıyor, hep bir ağızdan söylersiniz.

Üç ihtiyar — (Ayağa kalkarak kadehleri yuvarlarlar) Yaşa! Hurra!!!

(Titrek dudaklar Hurilerin yakalarına yaklaşırken buluttan bir perde ağır ağır iner).

SON

BORSA	
5 - 8 - 939	
ÇEKLER	
Londra	5.93
Nevyork	126.675
Paris	3.355
Milano	6.6125
Cenevre	28.5925
Amsterdam	67.4825
Berlin	50.825
Brüksel	21.5175
Atina	1.0825
Sofya	1.53
Prag	4.3375
Madrid	14.035
Varşova	23.8425
Budapeşte	24.4525
Bükres	0.905
Belgrad	2.8925
Yokohama	34.62
Stokholm	30.555
Moskova	23.90
ESHAM VE TAHVİLÂT	
1938 % 5 ikramiyeli	19.085
Anadolu Müessil peşin	35.10

ÇOCUK SAYFASI

TAN

YENİ RESİM MÜSABAKAMIZ

Ne Olmak İstiyorum

TAN, küçük okuyucuları için bir resim müsabakası açtı.

Bu yeni müsabakamız, pek çok okuyucumuzun hoşuna gitti.

Daha şimdiden, bir çok resimler aldık.

Siz de, bu resim müsabakamıza girmek istemez misiniz?

Güzel bir hediye kazanacaksınız. Kendi elinizle yaptığınız resim, gazetede basılacak.

Müsabakamıza girmek, hem çok eğlenceli, hem de çok kolaydır.

Bunun için, hemen şimdi masanızın başına geçiniz.

Büyüünce ne olmak istiyorsanız, onu anlatan bir resim yapınız. Bu resmi, sayfanın altındaki kuponla beraber bize gönderiniz. Göndereceğiniz resmi, çini mürekkebi ile yaparsanız, daha iyi etmiş oluruz.

Resminizin gazeteye basıldığını görür görmez, o haftanın kuponuyla beraber gazetemize müracaat ederek, hediyeinizi derhal alabilirsiniz. BU SAYIMIZDA RESİMLERİNİ NEŞRETTİĞİMİZ OKUYUCULARIMIZIN HEDİYELERİNİ ALDIRMALARINI RİCA EDERİZ

İŞTE BUNU BİLMİYORDUM!

Çin ve Hindistanda kullanılan bir çeşit yelkenli gemiler vardır. Binlerce Çinli, bu yelkenlilerin bordasında doğar, yaşar ve ölür.

Çinliler hem çok iyi kalpli, hem çalışkan, hem zekidirler. Vahşi ördekleri avlamak için, çok güzel bir şekil bulmuşlardır. Resme dikkat ederseniz, bunun nasıl olduğunu görürsünüz.

Resmini gördüğünüz hayvan, bir Amerika karidesidir. Bir çok hayvanların aksine olarak karides, arka üstü yüzmeyi çok sever.

İnsanlar, çok eskidenberi suyu severler. Fakat hiç bir vakit, zamanımızdaki kadar plajlara düşkün olmamışlardır.

Yukarıda solda gördüğünüz kadın, bir Borneolu, üstündeki kostüm de banyo kostümüdür. Borneo, Avustralyadan sonra, dünyanın en büyük adasıdır. Üstünde iki milyona yakın insan yaşar. Asyadadır.

Köpek balığı, balıkların en vahşi ve en büyüklerindedir. Sekiz metre uzağa kadar sıçrar. Suda köpek balığı ile karşılaşan bir insanın parçalanmaktan kurtulması, hemen hemen imkânsız olur.

NE DERSİNİZ?

Polis Bilmecesi

Bir suç işlenmişti. Polis müfettişi, bu suçu işlemeden şüphelenilen on kişiyi sorguya çekmişti. Ayrı ayrı şu cevapları aldı:

Ahmet — Suçu yapan Bedridir.

Bedri — Hayır ben değilim.

Cahit — suçu ben yaptım.

Demir — Ekrem suçludur.

Ekrem — Evet, ben suçluyum.

Fehmi — Ahmet masumdur.

Gavsi — Ben değilim.

Hamdi — Fehmi yaptı.

İhsan — Cahit suçludur.

Cemil — İhsan yalan söylüyor.

Fakat, o da, Fehmi de, Hamdi da ben de masumuz.

Müfettiş şüphe içinde kaldı. Çünkü ayrı ayrı iki adam suçu üzerlerine alıyorlardı. Uzun uzun düşündükten sonra, on adamdaki beşinin doğru söylediğini anladı ve suçluyu da buldu. Nasıl buldu dersiniz? Düşünün!

CEVAPLI MESELELER

MESELE — Pazardan altı tavuk aldım. Hepsini birden tarttım. Yedi buçuk kilo geldiler.

Tavuklardan her biri, ötekinden yüz gram ağırdır.

Her tavuğun ağırlığı ne kadar?

CEVAP — En küçük tavuk bir kilodur.

Zencinin Köpeği

HIKÂYE

İhtiyar Zenci Primus, tepenin en yüksek yerindeki tek odalı evinde köpeğiyle beraber yaşıyordu. Sabahları erkenden kalkar, önüne köpeğini katar, kasabaya inerdi.

Evlere uğrardı. Güzel şeyler anlatırdı. Kendisine yiyecek toplar, yine evine dönerdi.

Köpeği Hektörü canı gibi sevdi. Yazın otlar, kışın karlarla örtülen kulübesinin bir köşesinde o, öbür köşesinde Hektör yatar. Arasına, ay ışığında, karşılıklı oturur, yalnız kendilerinin anladığı bir dille konuşurlardı.

O yıl kış çok büyük oldu. Primus kasabaya inemez hale geldi.

Aklına bir şey gelmişti. Kırk yıllık damacananın sepetini çıkardı. Köpeğin boynuna bağladı. Onu kasabaya yolladı. Artık her gün Hektör boynuna bağlı sepetle kasabaya iniyor, boynundaki yiyeceklerle hiç yolunu şaşırmadan kulübelerine dönüyordu. Kasabada, sepeti kim boş görürse, içine bir şeyler atıyordu. Primus bu yiyecekleri ortaya dizerek Hektörü yanı başına çağırır, onunla tatlı tatlı akşam yemeğini yerdi.

Yine bir gündü. Hektör boynundaki sepeti doldurmak için şehre inmişti. Issız sokakta tanımadığı bir vapur yolcusile karşılaştı. Adam onun cins bir köpek olduğunu anlamıştı. Kendisine bir kaç şeker attı.

Hektör hemen şekerlerin arkasından koşmaya başladı.

Böylece, kalkmak üzere olan vapura kadar geldiler. Adam, şekeri ona vermek için uzattığı elle köpeği yakaladı. İçeri aldı.

Çeviren: İlhan TEK

Primus, o gece ağzına ne bir lokma ekmek, ne bir damla su koyabilirdi.

Zavallının ne yakacak kömürü, ne de yiyeceği kalmıştı. Kırk yıllık eski şiltesinde ağlıya ağlıya öksürürken, içli içli, çocukluk günlerinden aklında kalan zenci türkülerini söylüyor, "kim bilir, zehirlendi mi, boğuldu mu, parçalandı mı" diye düşünüyordu.

Tamam beş gün sonraydı. Akşama doğruydü. Zencinin kulübesi önünde ağlar gibi uluyan bir köpek sesi duyuldu.

Köpeğin boynunda, koparılmış atılmış olan eski tasmanın yerinde uzun bir kayış vardı.

Zavallı köpek, Primusuna kavuşmak için nelere katlanmamış, gece gündüz durmadan, nasıl karlı dağlar, buzlu dereler aşmıştı.

Kulübeden hâlâ ses gelmediğini görünce, büyük bir felâket sezer gibi olmuş, daha acı, daha korkunç ulumağa başlamıştı.

Daracık pencereye tırmanıyor, içeri göz atıyor, ama karanlıkta ne bir gölge görebiliyor, ne de bir ses duyabiliyordu. Artık ne yapacağını şaşırmış, deli gibi olmuştu. Geri çekilerek bütün gücünü kulübenin eski kapısına öyle bir atıştı ki, kapı ardına kadar açıldı. Köpek, hemen, Primusun şiltesine koştu. Göğsüne atıldı.

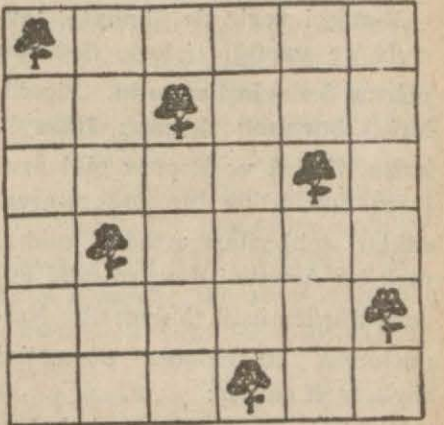
Kuyruğunu, pençesini göğsünde, yüzünde gezdirdi. Amma ihtiyar zencinin ne buz gibi donuk elleri onu oksamak için uzanıyor, ne de bir söz söylemek için ağzı açılıyordu.

Kaç pazar sonra, karlar eridiği zaman, Primusla Hektörü merak eden çocuklar, kulübe giden yolda Hektörün katılan ölüsünü buldular.

BİRLEŞTİRİN

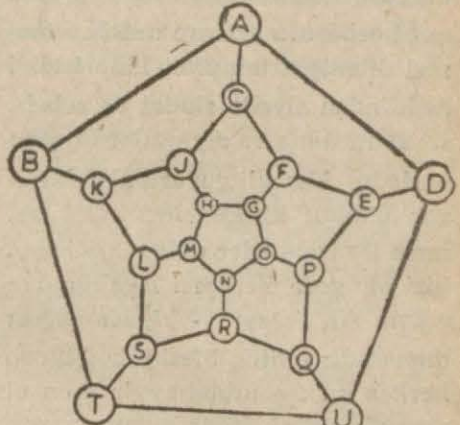
Şekilde üç kesilmiş bir hayvan resmi var. Bu üç parçayı birleştirerek bu hayvanın ne olduğunu ve ne yaptığını bulabilir misiniz?

Şekilde 36 kareye bölünmüş bir bahçe görüyorsunuz. Bahçede altı ağaç vardır. Yukarıdan aşağı veya soldan sağa hiç bir sırada birden fazla ağaç yok.

Bu bahçeye altı ağaç daha dikeceğiz. İstiyoruz ki soldan sağa ve yukarıdan aşağı hiç bir sırada ikiden fazla ağaç bulunmasın!

Ağaçları hangi kutulara dikebiliriz?

Şekilde bir şehrin hareket istasyonü planını görüyorsunuz.

Burada tamam yirmi tane istasyon var. Öyle gidüş hattı çizin ki, bu yoldan gidilirse bütün istasyonlara yalnız bir defa uğranabilsin. İsteddiğiniz istasyondan kalkabilirsiniz. Şu şartla ki, bütün istasyonlara birer defa uğradıktan sonra tekrar yine, kalktığınız istasyona gelmiş olacaksınız.

EVET - HAYIR

Şu sualleri okur okumaz, kısaca evet yahut hayır deyiniz:

1 — İzmir trenle vapurdan daha çabuk mu gidilir?

2 — Peloponez harpleri Atinalılarla İranlılar arasında mı olmuştur?

3 — Marmara denizinde köpek balığı bulunur mu?

4 — Yılın en uzun günü haziranda mıdır?

Geçen sayımızdaki suallerin cevapları işte şunlardır:

1 — HAYIR. Harareti en çok olan hayvanlar, kuşlardır.

2 — EVET. Son yüz elli sene içinde Amerikada nüfus dörtten 130 milyona çıkmıştır.

3 — HAYIR. Harareti en çok olan hayvanlar, kuşlardır.

4 — EVET. Son yüz elli sene içinde Amerikada nüfus dörtten 130 milyona çıkmıştır.

BİLMECE BULMACA

1 — Bu hayvanı seyreden avcı ile kuş nerededir?

2 — Size on iki tane kibrit veriyorum. Bana bu on iki kibritle hem iki kare hem üç kare hem de dört kare yapabilir misiniz?

3 — Ben beş harfliyim. Yüzde bulunurum. İki ile üçüncü ve dört ile beşinci harflerim birer renktir. Bir, iki, üç, dördüncü harflerim bir kuştur. Ben neyim?

Bu bilmeceleri doğru halledenlerden 25 kişiyi muhtelif hediyeler verilecektir.

Bilmecemizde Kazananlar Yarınki Sayımızdadır.

HAYDI GÜLELİM

Korkak Olmayan At

At pazarında, Atı satın alacak olan adam dedi ki:

— Ben her şeyin cesurunu severim. Sakın bu bana satacağınız at korkak bir hayvan olmasın?

Atın sahibi cevap verdi:

— Baksanıza şu ata! hiç onda korkak göz var mı? Geceleri ahırda tek başına, hem de karanlıkta yatıyor.

Burada Hırsız Var

Usta, camları takmak için çırağıyla beraber çağırıldığı eve gelmişti.

Onlar içeri girer girmez, evin sahibi bayan hizmetçisine usulca dedi ki:

— Ayşe, masanın üstündeki mücevherleri dolaba koyup kilitle!

Ama keskin kulaklı usta bu sözü duymuştu.

Hemen cebinden saatini çıkardı. Çırağa verdi:

— Çabuk koş! su saatimi dükkâna götür, burada galiba hırsız var. Dedi.

Fenalık

— Anne bugün mektebe hiç gitmek istemiyorum.

— Neden oğlum, bir hastalığın mı var? Kendini fena mı buluyorsun?

— Hayır! Mektebi fena buluyorum.

TAN'ın resim müsabakası kuponu. Alttaki satıra adresinizi yazın.

3
No.

TAN'ın Bilmeceler Bulmaca Kuponu
5 Ağustos 1939

SAFİYE SULTAN

YAZAN: TURHAN TAN

Türk Safosunun Hayatı:

TEFRİKA No. 123

Sadrâzamla Mücadele

Padişah, Sadrâzam Hakkında Yaptığı Ankette Hep Şu Cevabı Almıştı: Katli Vaciptir.

Safo, bir yandan kendisini himaye ve teşvik ediyor, bir yandan da kuvvetlendiriyordu. Şehzade Mahmut faciasından Sadrazamın mesul olduğunu yaymak suretiyle herif aleyhine geniş bir nefret dairesi hazırlayan Safo, başta Şeyhülislam olmak üzere bütün devlet ricalini de onu devirmek yolunda kullanmaktan geri kalmıyordu. Bu eserde adı sık sık geçmişi olan Raziye kalfanın oğlu Vezir Mustafa Paşa da Venedikli fitnekârın bu işte kullandığı aletlerden biri olup her gün Padişaha Sadrazam hakkında bir jurnal sunuyordu.

Yemişi vezir de haliyle, tavriyle ve yaptığı işlerle Safonun plânını kolaylaştırıyordu. Sipahilerin burnunu kırmak, Hüseyin kalfa, Cemzi ve Poyraz gibi anaların kırk yılda bir doğuramayacakları şehbazları ortadan kaldırmak bu Arnavut devşirmesini gurura düşürmüştü. Müverrih Naima onun bu mânâsız azametini şöyle tarif ediyor:

"Yemişi Hasan Paşa, zorbaları kırıp, fitne ehline bu merite tefrika verip, bu makule haileci galeyle defettim deyu canibi hakani istender-âsitane imtinane başlayıp ziyade mükarreb ve makbul olduğuna tamam mağrur ve devleti bîl'itbarı peç-rûze ile katli mesur olmuştu. Bu kendüye müyesser olan fethi-aziz ve tasri mübinin her lâhza şükrü vacip olup perhizü takvası mezeit olmak münasip iken üfû ceberutu artırıp nefsi emmâresi dilediğin teşvîyet idüp itidali haddinden ziyade şiddet ve sebebsiz sefki dima ve siyasetler etmeğe başladı. Kemali gururundan bîhuzur olduğu kimesneleri cüz'î behane ile izale eder oldu. Cümleden biri bir gece Yeniçeri Ağalığından çıkma Ali Ağayı - ki, Kapağası damadadır - bilâ illetin boğdurup herkes bu işe mütehayyir iken ol gecenin ertesi günü divana varup arzdan çıkarken Kubbe Vezirlerin-

den Tırnakçı Hasan Paşayı Babüssaade sakfi altında çökertdüp boynunu urdurdu. Bunların cürmü ne iduki malûm olmayup ol zaman Azmizade Efendi (1) bu kit'ayı demiştir:

Acip olmaz bu ruzi matem için Kerbelâdan eğer denilse şedit Ne Ali kaldı, ne Hasan, ne Hüseyin Bir Yezit etti cümlesini şehit

"Yine vezirler Hafız Paşayı Yedikule hapsedüp necattan nâümit eyledi. Odabaşlık ile Silâhtarî Şehriyari olan Nakış Hasan Ağaya bir gün huzuru humayunda iken: "Taşra çık!" deyu işaret idüp tereddüt etmekle gazebe gelmişti. Birkaç gün sonra birtakım suçlar isnat ve arzyleyip ikinci vakti mezburu taşra çıkarttı. Kaptan Cigalazadeyi de - sadrazamlığa liyakatinden korkarak - öldürmeğe çalıştı ise de padişahın müsaade alamadı ve bu muvaffakiyetsizlikten gücenerek bir hafta Divana varmadı!"

Yemişi vezir işte bu vaziyette bulunduğu için küdeden atılması kolaylaşıyordu. Bununla beraber birkaç ay onu devirmek mümkün olmadı ve kendisi hiç yoktan bir sebeple Yeniçeri Ağasının aleyhine kalkmayı tasarlayınca iş hızını aldı. Mağrur vezirin Kasım Ağayla resmi surette arasının açılması bu şekilde olmuştu: Sadrazam, Yedikule zindanlarına attığı Hafız Paşanın malını mülkünü de musadereye karar vermişti. Bir karar icabı olarak birçok şeylerin satılması lâzımgeldi ve Kasım Ağa -Safonun telkinile padişah tarafından o işe memur edildi. Sadrazam da, aynı işe Orta Defterdarı Altı Boğaçacı oğlunu münasip görüp gönderdi.

Şimdi bir işe iki ayrı el birden karışmış oluyordu. Kasım Ağa bu vaziyete ve hele bir kısım eşyayı benimsemesine defterdarın rıza göstermemesine tahammül edemedi:

— Bakâ Defterdar, dedi, Padişah bu hizmeti bana siparişi buyurmuşken sen bu maslahata neden karın oldun?

Altı Boğaçacı oğlu şu cevabı verdi:

— Kâpıcılar Kâhyalığından on sekiz günde seni bu makama ulaştıran devletlü vezir beni de şu işe memur etti. Hususaki bu makule maslahatların defterdarlara mahsus idugi kanunnamelerde yazıldı. Ağaların musadere ve mezar işleriyle alakası yoktur!

Kasım Ağa derece derece tahammülünü kaybettiklerinden oradaki bütün kalabalığa işittire işittire haykırdı:

— İnşallah yakında senin de, seni gönderenin de malını mülkünü böyle haraç mezar satmak bana nasip olacaktır.

Boğaçacı oğlu bu sözleri - bire on katarak - sadrazama söyledi. O da bir Divan günü Kasım Ağaya şöyle bir tehditte bulundu:

— Kanatlanmışın pis karınca. Lâkin benim kartal olduğumu unutma. Seni bir dilim ekmeğe muhtaç ederim.

Artık iki tarafın hamleleri sıklaştırması tabii ve zaruri idi. O sebeple Kasım Ağa, Safo ile görüştü. Raziye Hatunun oğlunu ve Şeyhülislam ile de dil birliği yaptı ve padişaha vezirin zulmünü, irtikabını, idaredeki aczini, saltanat makamına sadakatsizliğini arzyletti. Padişah bu uzun ve mühim jurnal üzerine anasile müşavere etmek isteyince Safo, Allahtan korkar bir mümin tavri takındı:

— Kimsenin, dedi, günahına giremem. Vezir için de iyidir, kötüdür diyemem. Sen müftüden, vezirlerden, hocalardan sor. Alacağın cevaplara göre bir karar ver arslanım!

(Devamı Var)

(1) Haleli Mustafa Efendidir ki Türkçe en iyi rûbal söyleyen şairdir. 1569 da doğdu, 1630 da öldü.

BULMACA

Dünkü bulmacamızı halledilmiş şekli

1	T	A	B	I	A	T	S	U	H
2	A	B	I	T	A	R	A	M	A
3	B	I	B	E	R	A	I	D	
4	İ	T	E	N	O	F	O	A	
5	A	?	A	R	O	D	A		
6	T	A	O	R	U	Ç	I	N	
7	R	A	F	Ç	I	N	A		
8	S	A	L	O	N	I	M		
9	U	M	A	D	A	M	O	R	
10	H	A	D	A	N	A	R	E	

BUGÜNKÜ BULMACA

1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

SOLDAN SAĞ :

- 1 - Ters okunursa, pokerde adı geçer - Yaralar.
- 2 - Kabile, göçmen - Yoğurt, su konur.
- 3 - Soğuk - Ev.
- 4 - Utanmak - Akıl - İlâve.
- 5 - Bir çalgı - Bir nota.
- 6 - Eksiksiz - Uçucudur - Bir harf.
- 7 - Bir zamir - İplik - Bir renk.
- 8 - Bir nota - Şahis.
- 9 - Büyük - Hacim - Bir uzvumuz.
- 10 - İçine çorba konur - Patlıcan kızanır.

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 - Bir sebze - Farzdir.
- 2 - Göstermek - Göz için kullanılır.
- 3 - İhtiyar - Renk - Su konup yuğrulur.
- 4 - Etrafıca - Bir harf.
- 5 - Pamuk değil, kenevir değil - Tehlikeye koymak.
- 6 - Bir harf - Bir harf - Suda yüzer.
- 7 - Bir harf - Ceriha - Satmaktan emir.
- 8 - Ced - Patatesten olur - Bir sesli harf.
- 9 - Bir çiçek - Bir zamir - Hane
- 10 - Aşımış - Erkek - Bir nota.

Zonguldakta Dikiş Sergisi

Zonguldak (TAN) — Bayan Mürüvvetin idaresindeki Güven Dikiş Yurdu, Halkevinde on beş günlük bir sergi açmıştır. Genç kızlarımızın sergide teşhir edilen dikiş ve nakış işleri takdir kazanmıştır.

Dr. Zekâi Muammer

TUNÇMAN
BAKTERİYOLOJİ
Lâboratuvarı

Kan ve idrar muayenesiyle gebeliğin erken teşhisi, Wasserman tımarı, kan grupları, tifo, sıtma, balgam, idrar, kazurat muayeneleri, kanda üre, şeker ve sair biyolojik tahliller yapılır. Çemberlitaş karşısında Güzel Apartman No. 4
Tel: 22037

OKUYUCU MEKTUPLARI

Bir Babanın İztırabı

Fatihte Hırkaşerif mahallesinde Battal Gazi sokagında 118 numaralı evde oturan terlikçi Cemil, dün kucağında bir çocuk olduğu halde matbaamıza geldi:

— Bu benim kızım, dedi. Sekiz yaşındadır. Adı Kadriyedir. Dün akşam birdenbire hastalandı. Şimdi 40 derece haremli var. Hemen Edirnekapıda bir doktora götürdük. Muayene etti. Tehlikeli vaziyettedir, hiç durmadan Çocuk hastanesine götürünüz, dedi. Bir taksiyi atladık, hastaneye koştuk. Orada bizi pek lâkayt karşıladılar. Çocuğu muayene ettiler:

— Bir şey yok, dediler, ilâç bile lâzım değil, maamafih bir reçete yazalım, çocuğun beline alelede bir pansiman yaparsınız bir şey kalmaz.

Ve bir reçete yazıp elimize verdiler. Çocuğum tehlike halindedir. Bu lâkaydı nereye şikâyet etmeliyim? Muztarım bir babanın bu feryadını dinlediğimiz gibi yazdık, karimizde de Sihat Müdürlüğüne müracaat etmesi tavsiyesinde bulduk. Alâkadarların nazarı dikkatini celbederiz.

Biga kömürçülerinin derdi

Burada şimdiye kadar kömürçülük yapan köylülere, yakacakları kömürün kental miktarını gösteren resmi bir vesika verilir, köylü kasabaya kömür getirip satınca bu miktar orman memurları tarafından vesikasının arkasında aylan hepten tenzil edilirken, bu usul terk edilmiştir.

Köylü, yaptığı kömürü bir defada kasabaya getirip satmağa mecbur tutulmakta, böyle yapmayıp yalnız bir, iki yük getirdiği takdirde, vesikasını elinden alınmaktadır. Köylüler de, vesika elimizden alınca korkusile kömür getirmemekte, bu

yüzden gerek köylüler ve gerek kasaba halkı sıkıntıya düşmektedir. Bu hale seri ve makul bir çare bulmak lâzımdır.

Kapoz plâji

Zonguldaktan yazılıyor: Nakil vasıtalarile buradan on dakikada gidilen Kapoz plâji çok güzel bir yerdir. Belediye hududu dışında bulunan plâj, hususi elerle mârifetile idare olunur. Halbuki burası, hükümet veya Belediyece imar edilmeğe ve asri bir plâj haline getirilmeğe lâyık bir vaziyettedir. Alâkadarların himmetini rica ederim.

Cevaplarımız

Konyada Cihanbeyli İnsuyu Öğretmeni Mustafa Öztoran:
— Mektubunuz Maarif Şûrası bittikten sonra elimize geçmiş, onun için dercedilememiştir. Heride münasip bir fırsatta nesredilmek üzere mektubunuzu sakladık. Nesre çalışacağız.

Ekmeğin işçileri hakkında ve fırıncılardan nakli ceza alınmaması için mektup yazan Mehmet Cemil:

— Mektubunuz kâfi sarahati ihtiva etmediği için dercinde fayda görülmemiştir.

Doğu vapuru hakkında mektup yazan okuyucusu:

— Temas ettiğiniz mevzu enteresandır. Gazeteler ve gazetemiz de bu işten bahsetmiştir. Ancak bildiklerimiz söyler ve ortaya yeni iddialar atarken hüviyetinizi ve isminizi gizlememiz lâzımdır. Sarıh adres ve imzayı ihtiva etmeyen bu kabilmektupların nazarı dikkate alınmayacağı bedihdir.

İzmir - İstanbul

Hava Seferleri

İzmir, 5 (Tan Muhabirinden) — İzmir - İstanbul doğru hava seferleri pazartesi günü başlayacak. İzmirden her gün bir Ankaraya, bir de İstanbula olmak üzere iki tayyare hareket edecektir.

İlk incir mahsulü

İzmir, 5 (Tan Muhabirinden) — İlk incir mahsulü 17 ağustosta hususi bir marşandizle İzmirde getirilecek, piyasa 18 ağustosta açılacaktır. Üzüm piyasasının da aynı tarihte açılması muhtemeldir.

Bir çocuk cesedi

İzmir, 5 (Tan Muhabirinden) — Bu sabah İtalyan konsolashanesi önünde denizden üç aylık bir çocuk cesedi çıkarılmıştır. Karnı değişmiş, yüzü parçalanmış olan çocuğun kimne ait olduğu tesbit edilememiştir.

Limanlar Müdürü

İzmirde gidiyor

İzmir, 5 (TAN) — Limanlar umumî müdürü Raufi pazartesi günü şehrimize gelecek, burada bazı tetkiklerde bulunacaktır.

Kömür Havzasının

Fotograf Alınacak

Zonguldak (TAN) — Kömür Havzasının jeolojik haritasını yapmak üzere maden tetkik ve arama enstitüsü tarafından üç aydanberi vilâyetimizde yaptırılmakta olan tetkikat beş ağustosta bitecektir.

Ereğli, Bartın ve Zonguldak merkez hudutları arasındaki dağ ve tepeler ile icap eden yerlere numaralı kazıklar dikilmiştir.

6 Ağustosta buraya bir tayyare gelecek, bu numaralı kazıklarla işaret edilen sahaların bir hafta içinde fotogrametrik resimlerini alacak, böylece kömür havzasının esaslı bir haritası yapılacaktır.

Tayyarenin inip kalkacağı yerler tesbit edilmiştir.

Kazıkların kakılması işinde, başlarında bir mühendis şef bulunan Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü talebesinden beşer kişilik üç kamp çalışmıştır.

Senede birkaç defa Zonguldak afakından tayyare geçerse de böyle bir hafta mütemadiyen havalarımızda tayyare şimdiye kadar görülmemiştir. Tayyarenin havadan fotoğraf alması işi bu itibarla da halkı alâkadar edecektir.

BODRUM PALAS

TEFRİKA No. 48

Göz göze geldikleri zaman, bir şey söylemeğe, bir şey istemeğe niyetli gibi görünen kumral gencin gülümseyen bakışları Mürüvveti tuhaf geliyordu. Doğrusu, bu derece göz hapsi altında tutulmak, hoşuna gitmemişti. Zira, nedense mütemadiyen, ölçülü hareketler yapmak, ölçülü sözler söylemek lüzumunu duyuyordu.

Bu yüzden, Mürüvvet sahneye çıkmış acemi bir sanatkar gibi terliyor, rahatsız oluyordu. Bir aralık, Melâhatın kulağına:

— Abla, dedi, sen, bu karşımızda oturanları tanyor musun?

— Hayır...

— Bizi bir abhaplarına benzettiler galiba?

Melâhat te, yavaş sesle sordu:

— Nereden anladın?

— Bakıp bakıp gülümsüyorlar da!

Benli Melâhat te gülümsedi, ve yine hafif sesle:

— Tanımyorlar ama, tanışmak istiyorlar!, dedi, ve ilâve etti:

— Hele bir tanesi, sana iyice vurulmuş görünüyor!

Mürüvvet, masum bir hayretle sordu:

— Ben ona bir şey yapmadım ki?

Melâhat, kendisini tutamadı, bir kâhkaha savurdu. Sonra yine Mürüvvetin kulağına eğildi:

— sunu duymuştun. Halbuki, işte şimdi Melâhat, onun ne zamandanberi tahayyül ettiği münasebeti eline, önüne, ayağına getirmiş oluyordu.

Mürüvvet, hafifce kızırdı. Sevincini ve heyecanını gizlemeğe çalışarak:

— Sen bilirsin... Dedi. Fakat nasıl yapacağız?

Melâhatın dudaklarında da, meramına kavuşmağa başlamış bir insanın memnun ve muzaffer te-bessümü belirmişti. Mürüvvetin kulağına:

— Ondan kolay ne var? dedi. Sen orasını bana bırak!...

Bir müddet, bir şey konuşmadılar. Bu sırada, Münevverin kalbi şiddetle çarpıyordu: âdetâ, hirsızlık edecekmış gibi heyecan duyuyordu.

Hele Melâhat, karşısında oturan erkeğe hitaben:

— Affedersiniz, saatiniz var mı? diye sorunca, Mürüvvetin yüreği az kalsın ağzına geliyordu.

Bu suale muhatap olan erkeğ, aşkâr bir sevinçle yerinden doğruldu. Melâhate saati söyledi.

Melâhat, bir sual daha sordu:

— Acaba, Adaya kaçta varacağız?

— Hangisine efendim?

— Heybeliye!..

Genç adam, cebinden çıkardığı tarifeye baktıktan sonra, Melâhatın bu sualline de cevap verdi.

Melâhat bir sual daha yetiştirdi:

— Size zahmet oluyor amma, hazır tarifeyi çıkarmışken dönüş için son vapurun kaçta olduğuna da bakar mısınız?

Genç adam, cevap verdikçe, Melâhat münasip bir sual caha bulunduğu için, başlamış olan konuşma uzayıp gidiyordu. Zaten, gençler de, kadınların meramlarını anlamışlardı.

Bu itibarla pek az zaman içinde, zoraki sualler ve cevaplarla başlayan bu konuşma, gittikçe samimleşen bir sohbet halini alvermişti.

Melâhat, Mürüvveti onlara:

(Devamı var)

İSGAL ALTINDA

Tefrika No. 126

Damat Ferit İstanbula Dönmüştü

Karısının Huzurda Bulunduğu Sırada Vahdettinin Yanına Girmiş ve Muvaffakiyetsizliğini Anlatmıştı

Etleme üzere sinsi bir tavır ve tez adımlarla ilerlerken, heyecandan titriyen elile koyun cebinden çıkardığı bir mektup zarfını uzattı ve:

— Müjde, efendi hazretleri, dedi. Şevketmeap efendimizi ve zati âlinizi memnun edecek bir muvaffakiyet temin ettik. Mustafa Kemal Paşanın bir mektubunu ele geçirdik efendim.

Zeynelâbidin Hocanın solgun ve somurtkan yüzü o anda ürperdi, gözleri nemlendi ve ferlendi. Hemen şenlenildi. Sevinçle yerinden fırlarken:

— Deme Allahın sever isen Hacı...

Diye haykırdı. Zarfı Hacı Kemal'inden kapar gibi aldı ve ayağa tetkike daldı. Zarfın üzerinde, hakikaten, Makbule Hanımın adresi ve Sivas posthanesinin damgası bulunuyordu. Sevinç kıvılcımları saçan gözlerini muhatabının üzerinde gezdirdi ve:

— Sivas posthanesinin damgasına bakılırsa, dedi. Her halde ondan. Aferin sana. Nasıl ele geçirdin bunu, posthaneden mi aldın?

Hacı Kemal, muvaffakiyetinin muhatabında uyandırdığı sürur ve neşeden şımardı ve biraz da gururlandı. Şeytani bir tebessümle:

— Hayır, efendi hazretleri posthaneden değil, dedi. Posta müvezziinin elinden aldım.

— Nasıl?

— Bir isim müşabehetinden istifade ederek ve bir kaç kuruş ta bahşış vererek müvezziî aldattım.

Zeynelâbidin Hoca, bu sözden bir şey anlamadı, biraz duraksar gibi oldu. Yerine otururken de merakla sordu:

— Canım otur şöyle de, şunu izah et bakayım. Kimin isminden istifade ettin?

— Kerimeniz hanım etencünm... Onun da ismi Makbule değil mi ya efendim?

Fırkacı Hoca, bu hatıye hatcının bu buluşu karşısında cidden şaşır-mış ve zekasını takdirle karşılaşmıştı. Hacı Kemal, hakikaten verdiği bir kaç kuruş bahşişle o gün, posta müvezziinin gözünü bağlamıştı. Mustafa Kemal Paşanın hemşiresi Makbule Hanıma ait olan bu mektubu, Zeynelâbidin Hocanın kızı Makbule Hanımın olduğunu söyleyerek aldattığı müvezziin elinden almıştı.

Tesadüfün bu cidden garip cuvesi, kara yüz ve yürekliğin işi ne yaradı. Hafiyeye teşkilâtını bir müddet daha dağılmaktan kurtardı ve hattâ yeniden canlandırdı. Çünkü, Zeynelâbidin Hoca, hemen o gün akşam üzeri Yıldız'a koşmuş, mektubu hünkâra sunmuştu. Hiç şüphe yok ki, mektubun nasıl ele geçirilmiş olduğundan Vahdettime, bahis bile etmemiş, bunu, gizli teşkilâtın fevkalâde sayılacak bir muvaffakiyeti gibi göstermişti. (1)

1335 yılı temmuzunun on beşinci salı günü akşamı idi. Damat Ferit Paşa, bir Fransız torpitosile İstanbula geldi ve doğrudan Yıldız sarayına gitti. Karısı Mediha Sultan, hünkârla beraber bulunduğu bir sırada da huzura girdi.

Damat Paşa, Vahdettime parlak vaatlerde bulunarak, büyük ümitlere kapılarak gittiği Paris sulh konferansından, hiç bir şey yapmadan dönmüştü. Hayır, dönmüş değil de Fransa Başvekili Mösyö Klemansonun arzusu ve âli meclisin karar ve emri ile arkadaşlar: ile beraber İstanbula döndürülmüş-tü.

O gece, huzurda bulunduğu sırada, günün bu iki yüzüli entrikacılarının neler görüştikleri hakkında, yazık ki, elde esaslı dokümanlara istinat eden malûmat yoktur. O zaman, bu mükâleme hakkında muhtelif ve birbirini bozan bir takım rivayetler de veran etmiştir.

Membai Hüriyet ve İtilâf Fırkası Umumi Merkezi olan bir rivayete göre, o gece hünkâr, Damat Paşayı çok büyük bir hata işlemekle ve bilhassa ehliyet ve kifayetsizlikle itham ve pek ağır bir surette takdir eylemiş ve sadrazamın tebdili kararını vermiş. Damat Paşa mensuplarının söylediklerine göre de, Vahdettin, bu muvaffakiyetsizliği tevlit eden ve şimdilik zikrinden ictinap edilen bazı hakiki sebepler karşısında eniştesini özürü görmüş. Sadrazamın değil, fakat kabinenin tebdili mukarrer imiş. İstanbul halkı, o gün için fırkacıların naklettiği rivayete daha ziyade ihtimalli ve hakikate yakın görmüş ve biraz teselli bulmuştu. Fakat, iki gün sonra Damat Paşa taraftarlarının rivayeti tahakkuk edince, son derecede müteessir ve nevmit olmuştu.

Çünkü, yapılan bir çok tenkit ve hücumlarla mevkîi sarsıldığı ve bu sebeple istifa mecburiyetinde kaldığı söylenilen Damat Ferit Paşa, yine yeni kabineyi teşkil memur edilmişti. Şu kadar ki, evvelce söylediklerimiz gibi Vahdettin, Mustafa Sabri Efendi-

nin ve bilâhare de Hoca Zeynelâbidinin tavsiye ve tesirleri ile, kabineyi teşkil hususunda eniştesini serbest bırakmış değildi. Kabinede bulunmasını arzu ettiği ve hattâ evvelce muvafakatlerini bile aldığı zatlara birer birer tayin ile kabinenin bunlarla teşkilini tavsiye etmişti. Damat Ferit, hiç ummadığı bu müdahale karşısında kendini biraz naza çekmiş, veli nimet efendisine karşı biraz dikbaşlılık göstermek istemişti.

Fakat, kurnaz Vahdettin de bu defa biraz sertçe hareket etmiş, kendini beğenmiş eniştesine had-dini bildirmişti. Temmuzun on sekizinci günü, cuma selâmlığından sonra, eniştesi ile Tefvik Paşayı huzurunda birleştirilmiş ve yüzleş-tirmişti.

Entrikacı Vahdettin, bu hareketi ile hem eniştesinin fazlaca şahlanmaya başlayan gurur ve azametine kırmış, hem de Ferit ile Tefvik Paşa arasındaki gerginliği kaldırmıştı. Tefvik Paşa, huzurda Damat Feridin Paris konferansındaki teşebbüs ve hareketlerini mü-nasip bir lisanla tekrarlamaktan, ve bu suretle Damat Feridi Padişah huzurunda da hırpalamaktan hiç te çekinmemişti. Entrikacı Ferit, Tefvik Paşaya mukabele cüretinde bulunamamış ve fakat, konferanstaki muvaffakiyetsizliğine de İttihatçılar tarafından bazı Fransız ricali nezdinde yapılan propagandaları sebep göstermekten utanmamıştı.

(Devamı var)

LOKMAN HEKİMİN ÖGÜTLERİ

SES FARKI

Kadın sesi - en çok defa - ince olur, erkek sesi de kalın... Neden? Tabii, boğazın içerisindeki - hançere dediğimiz - nefes ve ses borusundaki kalınlık farkından. Bu nefes borusunun yukarıdaki ağzı çocuklarda, meselâ, beş santimetre ise, çocuk kıza ancak yedi santimetre kadar genişler, erkekte on santimetre kadar. Ses telleri de borunun genişliğine göre, kadınlarda daha kısa olduğu için ses çıkarken daha çok titrer, ses ince olur. Erkeklerde aksine... Kadın sesi telleri daha ziyade titrettiği için daha iyi işitilir, bundan dolayı telefonda daha kolay anlaşılır... Demek ki kadın sesi, nefes borusunun erkekteki kadar geniş olmamasından dolayı çocuk sesine daha yakındır.

Fakat bu nefes borusu neden dolayı erkeklerde genişliyor da, kadınlarda daha dar, çocukluğa daha yakın bir halde kalıyor?

Bu da kadınlık ve erkeklik hormonlarının tesirinden. Hormonlar bahsinde yazdığım şeylerden hatırlanmış kalmış olsa gerek, vücudümüzün sadece işlemesi değil, teşekkülü de hormonlara bağlıdır. Boyumuzun uzun veya kısa olması, kaşların gür veya seyrek olması, burunun şekli bile hormonların tesiri altındadır. Onun gibi, nefes borusunu az veya çok genişleten, bundan dolayı sesin ince veya kalınlığına sebep olan da gene hormonlardır.

Bunun birinci delili harem ağalarının seslerinin ince olmasıdır. Vâkiâ bu ince ses kadın sesi de değildir. Yalnız o hale mahsus, fakat sesle hormonlar arasındaki münasebeti göstermeğe kâfi. Zaten gençlikte harem ağası olmayıp ta sonradan bir hastalık sebebiyle erkekliliği kaybedenlerin sesi de hastalıktan sonra değişir, kalın ses in-celeşir.

Erkek çocuk bülûğ yaşına geldiği vakit sesi çatallaşır, biraz horoz sesine benzer. Bayanlar sonbahar mevsimine erişince sesi, ön-

ceden ince iken, değişir. Kimisinde âdeta erkek sesi gibi olur, fakat çoğunda çatal çatal çıkar.

Kadın sesinin kalın, davudî, erkek sesinin de ince olması insan-da hormonların karışık olduğuna bir delil sayılır. Bununla beraber - rivayete göre - kadınlara en ziyade tesir eden ince tenor erkek sesi, erkeklerde de en ziyade tesir eden kalın davudî kadın sesidir. Yalnız - gene rivayete göre - medeniyet ilerledikçe erkeklerde tenor ses, kadınlarda da davudî ses azalmaktadır. Avrupadaki operalar şimdi böyle sesli sanatlar bulmakta güçlük çekerlermiş, bulanlar da medeniyetten biraz uzakta olan insanlar arasından olurlar... Demek ki medeniyetin bir faydası da insanlarda hormon karışıklığını azaltmaktır...

Sesin hormonlarla sıkı münasebeti bulunduğuna kuvvetli bir delil de Bayanların bildiğinin o belli günlerinde seslerinin az çok değişmesidir. O günlerde kimisinin ses tellerinde - kan hücumundan dolayı - biraz kalınlık olur. Bundan ses titrer ve çok defa kısılır. Arada sırada boğaza gıcık gelir... Kimisinde de fazla dem kaybetmekten dolayı bütün vücutla birlikte ses te dermansız kalır.

Erkeklerde de, yeni güvey olanların sesleri değiştiğine daima dikkat edilmiştir. Sesi çatallaşır ve erkeğe de sık sık gıcık gelir. Bunun vaktile nezleye, nezleye de sık yakanıp vücudu üşütmeye hamlelerdir. Nezle, vâkiâ, vardır. Fakat o da üşütmekten değil, hormonların tesirindedir.

Bu münasebetten çıkarılacak netice: Bayanların o günlerde güzel seslerinde bir bozukluk hissederseniz bunu tabii bularak kusur bakmamaları, erkek sanatçıların da hormonların emrine fazla itaat etmemeleri... Güzel ses dinleyende aşk duygusunu artırır, fakat o duygunun fazlası güzel sese gıcık verir.

Yeni Nesle Eski Hikâyeler:

Zemzempınarı Davası

Yazan: AKA GÜNDÜZ

namei Hümayunun madde mahsusası mucibince ait olduğu hukuk mahkemesine gitsin!

Zemzempınarı davası on sekizinci defa mahkemelik oldu. Bahçesizin Yumşak (artık kendine böyle soyadı almıştı) bu sefer çok korktu. Çünkü Hacı Fakioglu bu gez müddeiumumi vekili olan yerli aza kanalı ile belediye doktoru Salamon Efendiden pullu, başı damgalı rapor almıştı. Bu rapora göre Bahçelinin Yumşak, Manyak denilen bir çeşit deliliğe tutulmuş, ötekinin berikinin mallarını kendisinin sanıp duruyormuş, vesaire!! Hele bu yıl mahsul pek bereketliydi, üçte birini Kadiya verse...

Çok şükür iş öyle olmadı. Eli bayraklı hırslılardan olan Kadı, saray imamının bacanağı imiş, süre alayına mutemetbaşı olup deflendi. Demek ki, Yumşak'ın dokuz, on yıllık çilesi bitmek üzere. Çünkü gidenin yerine yedi vilâyette iyi ün almış bir kadı geldi. Yedi vilâyet halkı onun adına Karaduman diyor. Doğrulukta, adaletten ayrılmadığı için bir yerde tutmamışlar, habire doluşturup durmuşlar.

Karaduman pek hiddetli, şiddetli bir kadıydı. Dünyada, kanundan çok, vicdandan çok, Allahtan çok rüşvetten korkardı. Dehşetli sinir lenirdi. Bilirdi ki, koca Osmanlı imparatorluğunda kanunu batıran, vicdanları altüst eden, Tanrıyı unutturan ve mülkü milleti perişan eden rüşvetçiler. Bilirdi ki, rüşvet almak hastalığı Osmanlı padişahlarına bile işlemişti. Hattâ bilmez nerenin valisinin kırk bin İngiliz altınına sadrazam olduğunu bile işitişti. Kadıyı çıldırtmak için rüşvet kelimesinin yalnız rüş hecesini söylemek yeterdi.

İşte böyle İncirli caminin minareleri gibi dosdoğru bir Kadı: efendinin gelişine bütün memleketli, köylü sevindi. Beylerle ağalar ise, eller şakaklarda, somurta kaldılar.

Bahçelinin Yumşak derlendi, top landı, elindeki vesikaları yeni baştan tomar etti, yepyeni bir de dilekçe yazdırdı. Vardı kadı hazretlerinin karşısında elpençe divan durdu. Karaduman gözüklerini taktı, Yumşakı üç dört saat bıkmadan dinledi. Bütün tomarı okudu, sonunda:

— Hiç merak etme evlât, dedi, hak neyse ona hükmederim. Sen keyfine bak, hakkına kılıcu toz kondurman!

Yumşak, sevinçle çıkıp gitti. Sahneyi gören mahkeme kâtabi hemen seğirtti. Olanı biteni gizlice Hacı Fakioglu haber verdi. Hafız Efendi Ağamın benzi uçuverdi. Akıl hocası eski Müftü ve müderris Âb-dülebbâr hocaya danıştı. Fetvahenenin küçük odasında bir iki saat başbaşa fiskos ettiler. Müftüyü çağır-dılar, o da fikrini gizlice beyan etti. Fakioglu çıktığı zaman yüzü gülüyordu. Pekçe keyifliydi.

Ertesi günün sabahı. Hacı Fakioglu'nun sapa bir köyde oturan adamlarından biri kadının evine gelip kapıyı vurdu. Kim olduğunu sordular, şu cevabı verdi:

— Ben Bahçelinin Yumşak tarafından geliyorum. Kadı efendinin ettiği vaade çok dualar ediyordum. Kadı efendimizin çocuklarına bal, kaymak gönderdi. Boşaltın da kap-ları geri verin.

Merdiven başındaki kadı, bunları işitir işitmez aşağıya indi. Lâtasının eteğini belinin üstünde topladı, gecelik takkesi başından uçacak bir şekil aldı, kalın dudaklarından tükürük püsküre püsküre haykırdı:

— Git, Bahçelinin denilen o haneharaba söyle, onu berbat ederim! Ona vaadettiysem hakkını vaadettim. Evrakını tetkik edince anladım ki, haklıdır. Bu balı, kaymağı geri götür, onu bu seferlik on yıldanberi çektiklerine bağışladım. Hadi çek arabant! İki gün sonra mahkemeye gelsin, görsün ki, hak, balızs da kaymaksız da verilir.

İki gün sonra Fakioglu bu haberi alınca pek sevindi. Mırıldandı:

— Ulen Kadı! Halep ordaysa arşın burda. Sen bu lâfı daha bilmiyon. (Eşraf aklı, şeytanda saklı.) Yumşakla seni, ikizini birden bir sabana koşayım, Zemzempınarını bir baştan öte başa nazad ettireyim de gör!

İki gün sonra... Erken, kadının sokak kapısı vuruldu, başı çifte yaşmaklı ahçı kadın kapıyı açmadan sordu:

— Kim o? Sen kimsin?

— İdare Meclisi azasından, kaza eşrafından Hacı Fakioglu Hafız Efendi geldi, deyiniz, Efendi Hazretlerine maruzatlığım var.

İhtiyar ahçı kadın memleketinin eşrafını tanıdı, kendisine bir hizmette bulunmak fırsatını ele geçirdiğine sevinerek seslendi:

— A! Zatin misin Hafız Efendi Ağam? Hele biyol zahmet edip bekle, efendiye haber verem.

Seğirterek kadiya haber verdi ve Hafız ballandırmayı unutmadı. Kadı Fakioglu'nu kabul etti. Hafız Efendi dilinin döndüğü kadar verdiği rahatsızlığa özürler diledi ve Zemzempınarı davasına geçti:

— Efendim, sultanım, zatinizin adaletliğine güvenerek geldim. Bu bahçe dânine âbâ anceddin berveçhi miras menkulâtur. Dokuz on yıldan çok önce bunu birkaç yıl-lığına Bahçelinin Yumşaka kiralamıştık. Eşraflık himmeti, mehremet saikası ile kirasını bile almazdık. Tek çocuğu çocukları geçin-sinler diyerekten. Sırf bu insaniyet liliğimiz yüzünden mahkemelere di-seçeyimizi ne bilelim? Efendime söyleyim, üstelik bahçeyi harap etmeye de başladı, şol sebepten elinden aldı. Mezbur bahçenin bizim olduğuna dair şurası da en büyük delildir: bize Hacı Fakioglu-ları derler. Dedelerimizin hepsi de en az üçer kere Mekkei şerifeyle Medinei seniyyeye varıp haremeyinlik hacısı olmuşlardır. Atalarımız en büyüğü yedinci defa Hicazdan gelirken yedi kile ağırlığında Zemzemi mübareke getirmiş, bahçemizdeki bostan kuyusuna dökmüş, kenarında dize gelip yedi hatim indirmiş, o gündenberi bahçenin adı Zemzempınarı olmuş. Bu apaçık hakikatlere, delillere karşıyız davadan davaya sürüklenip gidiyoruz Tanrı Tealaya bin şükür ki, zatiniz teğfir ettiniz.

— Başka bir diliniz var mı?

— Var efendim söyleyim.

— Meselâ?

— Zatinizin doğruluğu, vicdani, şöretliliği,

— Pekâlâ: Tasalanma, hak neyse o olur.

— Dainiz de bunu rica ediyorum Eger ben haksız isem boynum kılıçtan geçsin de helâlimin hoş ol-luğu.

(Devamı 10 uncu da)

HİKAYEDEN MABAAT Zemzempınarı Davası

(Başı 9 uncuda)
sun. Bız neal süt emmişlerdeniz; hile, fesat bilmeziz.

Hafızdan sonra kadı efendi işine gitmiye hazırlandı. Bugün ilk işi Zemzempınarı davasıdır. Tam çıkacağı anda sokak kapısı vuruldu. Bu sefer de yine Hacı Fakiğlunun bir başka adamı, elinde iki sepetle karşısına dikildi.

— Ne istiyorsun dayı?
— Efendim, Bahçelinin Yumşak benizin geçende yağ, bal gön - dermiş. Geri çevirmişsin. Çok hayıflandı. Ellerinden öptü. Kadı belki azımsamıştır, dedi, bu sefer bahahindi, tereyağı, bir top şalvarlık çuha, bir de beşi birlik altın gönderdi. Çok yalvardı, mutlaka kabul etsin, ilerde yine gönderirim, dedi.

Kadı Karaduman ifritin ifriti keşilmiştir. Kavuştu tepesinden fırladı, lâpçinlerin daradar ayaklarına geçirebildi. Şemsiyesini sallıya savura sokağa fırladı.

— Seni mendebur seni! Seni ah-lâksız herif seni! Ben sana babahindiyi, çuha kumaşı şimdi gösteririm!

Çarşından geçerken kadıyı delirmiş sandılar. Yalnız Fetvehane perçesinin arkasından gizlice bakan üç baş, kısık gülüyordu.

Kadı mahkemeyi açtı. Taraf-ları karşısına dikti. Yumşakın hiçbir şeyden haberi, işkili yok; hakkın artık verileceğinden emin, dimdik duruyor ve arada bir Fakiğluna kurumlana, kurumlana yan bakıyor. Fakiğlü ise boynu bükük, masum ve mazlûm vaziyette.

Bir kaç sorgu cevap. Bir kaç kara kitap karıştırma ve bu sırada kadıda Yumşaka karşı dik bakışlar, hiddetli solumalar. Nihayet hükmünü iki tarafa bildirdi:

— Hak, Hacı Fakiğullarından faziletli Hafız Efendidedir! Zemzempınarı adındaki sırf mülk bahçe Fakiğullarının meşru mallarıdır! Bahçelinin Yumşaka gelince, hem haksızdır, hem müzevver dava açmıştır! Mahkeme masrafları, bahçenin geçmiş aylıkları faizleriyle davacıya aittir! Hadi! Çıkın dışarı!

Katibi çağırıp emretti:
— Hemen ilâmını yaz. Bugün mühürlüyeceğim.

Kadı efendi namusu ile davayı bitirdikten sonra da kızgınlığını yenememişti. Bütün doğruluğu, namusu, iffeti şıra fıçısı gibi köpürüp duruyordu:

— Rüşvet ha! Seni Bahçelinin Yumşak gibi hınzır seni! Seni Raşii müzevver seni! Rüşvet ha! Ben, Kadı Karaduman, rüşvet alacağım da haksızlık edeceğim ha!

İşin trajediye benzeyen komik tarafı şurası:

Ertesi gün Bahçelinin Yumşakın ölüsü Zemzempınarı bahçesinin derin bostan kuyusunda bulunup çıkarıldı. Eski Müftü şu hükmünü kababalya propaganda ettirdi:

— Bahçelinin haksız yere dava açtığı için enler çarptı. Bu yüzden kendisini bostan kuyusuna atıp açtığı haksız dava yerinde cezasını buldu.

Hacı Fakiğlü Hafız Efendiye gelince hemen yeni müftüye danıştı, şu fetvayı satın aldı:

— Bostan kuyusu pis ve mekruh oldu. Buna sebep Bahçelinin Yumşaktır. Merhumun mezkûr kuyuda boğularak ölmesi dolayısıyla kuyuyu şeriat mucibince şartlatıp temizlemek masrafı geride kalan mirasçılara düşer.

Şarkî Erdünün Yeni Esas Teşkilâtı

Amman, 5 (A. A.) — Teşriî meclis, Londrada İngiliz hükümeti ile şarkî Erdün hükümeti arasında vukuca gelen anlaşma çerçevesi dahilinde, kanunvesaside yapılan tedâilâtı, müzakeresiz ittifakla tasvip etmiştir.

Emîr Abdullah, hem devlet reisî hem de ordunun başkumandanı olmaktadır. Hükûmdar, kanunları yapar ve bunları tatbikina nezaret eder. Nazırları nasb ve azleder, vazifeleri hususî bir-nizamname ile tesbit edilecek olan hükûmet, yalnız hükûmdara karşı mesuldür.

Maarif Vekilinin Beyanatı

(Başı 1 incide)

rifimizin bütün şubelerini temsil eden zâtlardan tereküp etmiştir. Maarif meselelerinin bütünlüğünü hissettirecek şekilde âzadan her biri hem kendi işi, hem de bu bütünü diğer parçaları olan işleri âlaka ile takip etmiş, serbestçe düşüncelerini söylemiş ve böylece kararlar alınmıştır. Maarif Şûrası, mesleki şuurun güzel bir tezahür vesilesi oldu. Kendi duvarları içerisinden kâşif ve kendinden önceki veya sonraki öğretim müesseseleri âlakasız kalmış bütün maarif kademeleri onları temsil eden insanlarla temas inkâmını buldular, konuştular ve anlaştılar. Üniversitemiz mensuplarından kıymetli bir zat bana çok güzel konuşan ve çok canlı fikirleri ileri süren bir ilk okul öğretmeni arkadaşımızı misal göstererek bu türlü yetmiş meslekdaşların aramızda bulunduğunu tahmin etmediğini söyledi. Bu küçük misal de gösteriyor ki, âzasi birbirini nâdir vesilelerle tanıyan mslegimiz, Maarif Şûrası ile bu noksanını da izale etmiş oldu.

Varılan neticeler

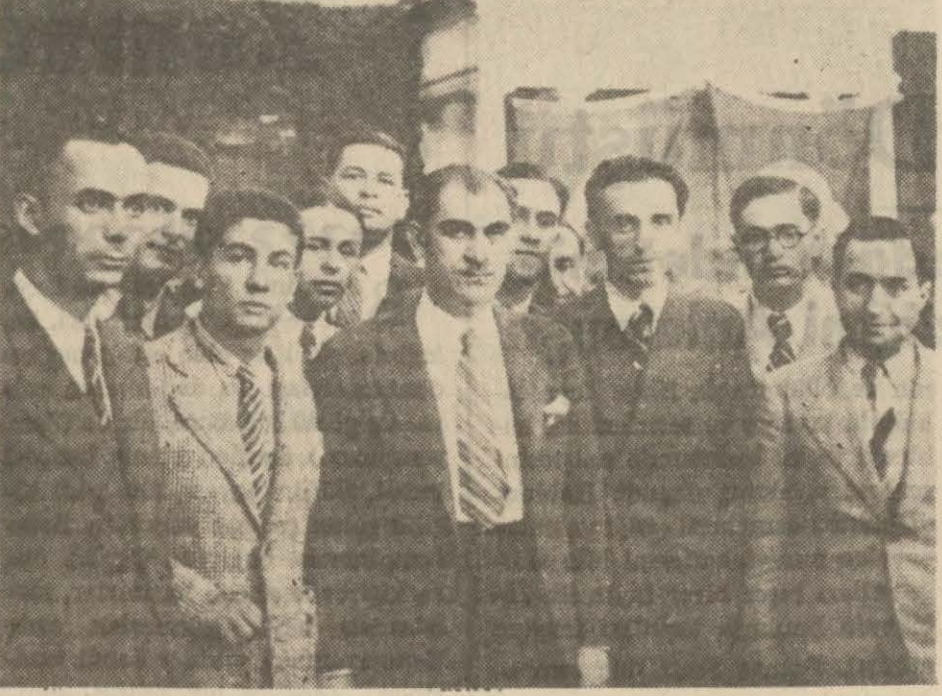
Maarif Şûrası sırf nazari bir ilim kongresi manzarası göstermedi. Çünkü gaye, Maarif meselelerimizi sistemli ve insancıl bir hal yoluna sokmak olduğu için fikir kadar işçalışmalara hâkim oldu ve bu suretle hayalden ziyade hakikatın gözönünde tutulması fiili neticelere varıldı.

Bunlardan biri üç sınıflı köy mekteplerimizin yine tek muallimle beş sınıfa çıkarılmasıdır. İlk görünüşle güç olacağı hissi veren bu iş bizde ve bizden başka memleketlerde nasıl yapıyor? Bunu yakından tetkik ettik. Bugün - eskiyi bırakın - fiilen Fransızla 30.000 mektep var ki, aynı suretle tedrisat yapıyor. Sınıflarında vasaftı olarak 50 çocuk bulunsa, hemen bir buçuk milyon çocuk bu usul ile okutuluyor. Almanya'da ilköğretim çocuklarının yüzde 37'si bu tarzda okuyorlar. Bunun diğer memleketlerde de misalleri var. Köylerimizdeki 370.000 çocuğu üç sene mektebe alıp sonra bırakarak o çocukların yaşadığı köylerde okur, yazar adedini arttırmıyacak bir netice veren bu faaliyeti elbette tamamlıyacaktır. Paralar ve emekleri boşuna sarfedemeyiz. Şûranın verdiği bu kararlar yukarıda adedinin söylediğim köylü çocuklarımız şehirdeki kardeşleri gibi beş yıl okuyacaklar ve aynı kıymette bir şahadetnameyi ellerine alacaklardır.

Bu rakama ilâve olarak geçen sene ve bu senenin üç sınıflı okul mezunları olan 160 bin çocuktan hiç olmazsa yüz elli bini mekteplere girecektir. Öğretmenlerimize beş sınıflı birden nasıl okutacakları hakkında talimatlar ve izahnameler hazırlattırıyoruz. Onları bu işte tam muvaffak kılabilmek için maarif memurları mıntakasına hepsini grup grup toplayıp yapacakları iş kendilerine öğretilmektedir. Memleketin muhtelif yerlerinden aldığımız mektupları ve telgraflar bize bu işin ne kadar feyizli neticeler vereceğini şimdiden tebşir ediyor. Bilhassa köydeki öğretmenlerimizin sevinçleri bizi candan sevindirmektedir.

Ders saatlerinde değişiklik

Şûranın verdiği kararlardan bir mühimmi de orta okul ve liselerde ders saatlerinin öğleden evvel alınması ve öğleden sonra talebinin muallimler nezaretinde derslerini mektepte hazırlamaları idi. Benim de şahsan duydugum şikâyet mevzularından biri olan derslerin çokluğu ve talebinin müzakere edilmemesi, talebe vazife verip tashih edilmemek gibi onları küme küme çalışmaya sevkedecek hususların ihmali bu kararın bu ders yılından itibaren tatbikile asgari hadde indirilecektir kanaatindeyim. Derslerin eskisine nisbetle biraz erken başlaması çocuklarımızı, hattâ velilere erken kalkma ve günlük hayata erken başlama itel-yadını da verecektir. Başka memleketlerde Üniversiteler sabahın saat yedisinde tedrisata başlarken bizim dokuzda orta tahsil müesseselerinde işe başlatılmaya doğru olamazdı. Bu cihet de bu vesile ile tashih edilmiş olacaktır: Dâva şudur: 24 saatin içinde talebeyi yormıyacak ve kendi kendine çalışmaya imkân bırakacak

Maarif Vekili dün Yerli Mallar sergisindeki tetkikleri sırasında

şekilde dersleri tahdit etmek, buna mukabil sene içindeki ders günlerini arttırmak.

Böylece bir senede bir buçuk aydan fazla bir zaman kazanmış oluyoruz ki, bu kazanç orta tahsilin altı senesinde hemen bir ders yılına tekabül etmektedir.

Yabancı dil meselesi

Yabancı dil meselesine gelince: Yabancı dilden gaye yüksek tahsilde kendi kendine yabancı dilden kitap takip edecek surette liselerimizden mezun vermektir. Bir ihtisas mevzuu olmak dışında, Üniversitede ecebi dili tedrisatı zaittir. Orta okul ve liselerde ecebi dili tedrisatını güçleştirip en büyük sebep muhtelif kitapların ve metodların bulunması idi. Bu sene Fransızca ve Almanca kitaplarını bu dilde mütehasıs Türk ve ecebilerle hazırlattık. Bu suretle İngilizce gibi bu iki dil de tedrisat ve metod bakımından tevhit edilmiş olacaktır. İlerisi için benim düşüncem yabancı dil tedrisatını bilhassa liselerde tefkis etmektedir. Bu tedbirleri alıp yüzde yüz tatbik edinceye kadar Şûranın da verdiği karar mucibince Üniversitedeki ecebi dil tedrisatı devam edecektir. Fakat yeni tedbirlerle dünkünden daha verimli bir hale gelmesi için Üniversite tetkiklerinde bulunmaktadır.

Devlet imtihanı usulü

İlköğretim üstündeki üç sınıflı ortalar tabii olarak liseye talebe yetiştirdiği kadar hayata da çalışıcı unsur vermektir. Fakat lisenin vazifesi sadece Üniversiteye ve yüksek mekteplere talebe yetiştirmektir. Binaenaleyh yüksek tahsile girebilecek gençleri iyi bir seçmeye tâbi tutmak zarureti karşındadır. Örtamek tepleri ve liseleri arzu ettiğimiz şekilde tensik ettikten sonra liselere müsabaka ile talebe almak da ayrıca bir zaruret olacaktır. Bu seçmeyi yapmak için başlıca vasıta imtihanıdır.

Cümhuriyet maarifinin elit zümreyi yetiştirmekte çok ciddi ve âdil olması pek tabiidir. Bu bakımdan Maarif Şûrası imtihan meselesini dikkatle inceledi. Umumi heyette bu mesele etrafında pek ehemmiyetli müzakereler cereyan etti. İmtihan prensipleri; basit olmak, her yerde aynı cins ve her mektepte aynı barenle talebeyi ölçmek, Üniversite ve yüksek mektepleri imtihanlara geniş ölçüde intibak ettirmek ve bütün tahsil kademelerinde devlet imtihanı şeklini kabul etmek zaruretinde idare edilebilir, bu suretle hususî mekteplerde ve hususî tahsil görmüş olan talebe de aynı şekilde bu devlet imtihanına tâbi olacaklardır.

Devlet imtihan şekli kabul edildiğine göre çift imtihanlar kalkacak demektir. Bir, lise mezuniyet imtihanı, bir de olgunluk diye iki türlü yoklama olmayacaktır. Kuvvetle ümit ediyorum; önümüzdeki ders sene Şûranın kararını tatbik edileceğiz.

Öğretilecek istihlahlar

Maarif Şûrasının aldığı esaslı kararlardan biri de Cümhuriyet Halk Partisi kurultamında kabul edilmiş olan esasa göre ilk, orta ve liselerde kullanılan terimlerin aynı Üniversite ve bütün yüksek mekteplerde bu seneden itibaren kullanılması keyfiyetidir. Üniversite ve yüksek tahsilde geçen terimler ondan evvelki tahsillerde geçenlere nisbetle büyük bir yekün tutar. Bunları salâhiyetli

ilim adamları toplanarak yapacaklardır. Prensip şudur: İstihlahları türkçe mukabillerini bulmak, bulunamadığı takdirde dilimize geçmiş yabancı, fakat munis kelimeleri almak, buna da girmeyenleri milletler arası istimal vasfını kazanmış olanlardan seçmek.

Bu sene bütün muallimlerimizden terimler hakkında yapılan anketeye cevaplar aldık. Onları Üniversite mensuplarından da âzasi bulunan heyetlerde tetkik ettirdik. Türk dili tetkik cemiyeti bu tetkiklerin neticesini gözden geçirdi. Neticeler tesbit olundu. Hemen yüzde 40 nisbetinde bir değişme yapıldı ve bunlar kitap yazarlara verildi. Bu sene basılacak kitaplar bu terimlere göre yazılmaktadır."

Londradaki infilâkta 150 Yaralı Var

Londra, 5 (A. A.) — Londranın merkez mahallesinde dün vuku bulan infilâkta yaralananların adedi 150 dir. Bunların birçoğu ağır ise de ölenler yoktur.

İtfaiye ve polis kışaattı yolları temizlemeğe gece geç vakte kadar faaliyetle devam etmişlerdir. Maama fih infilâk yerine mücavir sokaklardan geçmek henüz mümkün değil dir. 200 den fazla ev ciddi hasara uğramıştır. Sant - Paul kilisesi evvelce zannedildiği gibi mühim hasara uğramamıştır. Yalnız tarihi camlarından bir kaç parçalanmıştır.

Postaların kontrolü

Londra, 5 (A. A.) — Polis memurları, bombalar muhtevî paketlerin veya zarfların gönderildiği dört vilâyet merkezinden gelen postayı dün birer birer tetkik etmişlerdir. Bu suretle tetkike tâbi tutulan mektupların sayısı altmış bin ve paketlerin sayısı da sekiz binden fazla idi.

Bir Mısır Heyeti İrana Gidiyor

Kahire, 5 (A. A.) — Başmabeyinci Haseneyn paşa ile Mısırın sabık Tahran elçisi Talât beyden ve hari-ciye vezirinin hususî kalem direktöründen mürekkep bir heyet, bu sabah Tahrana hareket etmiştir.

Söylendiğine göre heyet, Mısır ile İran arasındaki münasebetlerin takviyesi hakkında kral Farukun Şehinşaha bir mektubunu hâmil bulunmaktadırlar.

Mısır - Filistin Askerî Yolu

Kahire, 5 (A. A.) — Büyük bir sevkülceş ehemmiyeti olduğu söylenen Mısır ile Filistin arasındaki askerî yolun pek yakında inşaatı biteceği haber verilmektedir.

Edirne - Kırklareli Maçı

Kırklareli (TAN) — Eğirneli talebe ve sporcuların mürekkep bir kadife buraya gelmiş, gezelecek yerleri görmüştür. Bunlarla beraber gelmiş olan Edirne muhtelit futbol takımı, Kırklareli Halkspor takımı ile bir maç yapmıştır.

Maçı Halksporlular üçe karşı altı sayı ile kazanmışlardır.

Edirne takımında Boncuk Ömerin, Halksporda da Tahsinin, yirmi iki oyuncu arasında en güzel oynadıkları görülmüştür.

İngiliz Filosu Bugün Oğleyin Gidiyor

(Başı 1 incide)

ğurlanacaktır. İngiliz filosu top atarak şehre veda edecek. Selimiye ile harp gemilerimizden atılan toplarla mukabele edilecektir.

Malayada Bir Suvare Verildi

Izmir, 5 (Tan Muhabirinden) — Malaya harp gemisi zabitan ve mürettebatı, bugün de karaya çıkarak şehri gezmişler, Inciraltına kadar giderek banyo almışlardır. Gemi kumandanı da saat 15 te sivil olarak karaya çıkmış, şehirde bir otomobil gezintisi yapmıştır. Öğleden sonra, Malaya harp gemisi önünde yelken ve kürek müsabakaları yapılmış ve müsabakalar çok zevkli geçmiştir.

Gece saat 21 de gemi kumandanı Albay Tower tarafından Malayada bir suvare verilmiştir. Suvarede yalî Ethem Aykut, mevkii müstahkem komutanı General Rasim, belediye reisi, İngiliz konsolosu, şehrimizdeki mebsurlar, resmi devair ve teşekküller müdürleri, banka direktörleri, refikalarile bulunmuşlardır. Suvareye İngiliz kolonisi de davet edilmiştir. Gemi elektrikle donanmış, davetileri, Malayanın motorleri taşımıştır. Suvare geç vakte kadar çok neşeli devam etmiştir. Malaya gemisi yarın limanımızdan ayrılacaktır. İngiliz denizcilerden ziyaretlerinden son derece memnundurlar. Malaya kumandanı:

— "Izmirde halkın bizi içten gelen sevgi tezahürleriyle karşıladıklarını gördük. Bu samimi âlakayı asla unutmuyacağım, demıştır. Zabitan, şimdiye kadar bir çokli-

manları ziyaret ettiklerini, Türkiye de gördükleri hüsnü kabul ve misafirperverliği hiçbir yerde görmediklerini, İzmirden unutulmaz hatıralarla ayrılacaklarını, bu samimi anlaşma ve kaynaşmanın, Türk - İngiliz dostluğunun kuvvetine bir delil sayılabileceğini söylemektedirler.

Izmirde dünkü maç

Gemi takımı da bugün öğleden sonra saat 17 de İzmir muhtelisi ile ikinci maçını yapmış ve yine 5 - 0 yenilmiştir. Stadyom şimdiye kadar görülmemiş derecede kalabalıktı. Mevkii müstahkem kumandanı, İngiliz konsolosu, gemi zabitan ve mürettebatı seyirciler arasında idi.

Gemi bandosunun kaldığı Türk ve İngiliz milli marşlarından sonra o-yuna başlandı. Hakem Skoçyaya karşı İngiltere milli takımında oynayan bir İngiliz teğmeni idi. İngiliz takımını bu defa geminin güverte mürettebatı teşkil ediyordu. Oyun müsait cereyan etti. Her iki taraf ta, tehlikeli hücumlar yaptılar. Fakat İngilizlerin şansları yoktu. Bir kaç fırsat kaçırdılar. Birinci devrede vaziyet 1 - 0 idi.

İkinci devreye İzmir takımı esaslı değişikliklerle ve taze bir kuvvetle girdi. Dört gol daha atarak maçı 5 - 0 lehine bitirdi. İngiliz bandosu kaldı. Dakikalarca güleşti. Maçın hitamını müteakip sahada ayrılış merasimi yapıldı. Takımlar karşılıklı yer aldılar. İngiliz bandosu evvelâ Türk, sonra da İngiliz milli marşlarını çaldı.

İngiliz oyuncularını devamlı alkışlar arasında sahadan ayrıldılar.

Inönü'nün Türk Tarih Kurumuna İltifat Ve Direktifleri

(Başı 1 incide)

di medeniyet kuvvetlerine inanmadan konuşurlardı. Türklerin milli hayatını harareten mahrum etmek istiyen bir yabancı edebiyatın zehirli telkini, en dikkatli olduğunu zanneden ilim muhterimizde bile yerleşmişti. Türk Tarih Kurumu, Atatürkün hususî âlaka ve tesiri sayesinde, tetkiklerinde başlı başına düşünür ve hüküm verir bir müstakil zihniyetle temayüz etmiştir. Bu, milli kültür için büyük kazanç ve çok sağlam bir esastır. Kurumun, kırk yıllık harafeler ve sabit fikirler karşısında tereddüt etmeksizin, hakikatleri bulmak ve söylemek cesaretini muhafaza etmesini isteriz. Türk Tarih Kurumu, Türk milletinin medeni kabiliyet ve hizmetlerini, insanlık âleminde teşrih ederken, yeni nesillerin temiz ideallerine de taze can kattığından emin olabilir.

Sevgili Ebedî Atatürk!

Tarih Kurumundan beklediğin maksatları, biz ve bizden sonra gelecekler, aşk ile takip edeceğiz...

Hasan Âli Yücelin yazısı

Belletende, Maarif Vekili Hasan Ali Yücelin de "Ebedî Şef.", başlığı altında bir yazısı intişar etmiştir. Bu yazı da şudur:

"Atatürk, Türk milletinin en aydın bir şuru oldu. Denilebilir ki, Türk, varlığını her zerresini onun ışığıyla aydınlatarak görebildi. Bu görüşü yaratabilmek, bir millete edilecek hizmetlerin başında gelir. Atatürk, milli idrakin mihrağıdır. Millet var oldukça o da yaşayacaktır. Onun için ebedidir.

Atatürk, Türk iradesinin kutsal bir timsalidir. Türk milleti esir edilmiş bir halde iken onu hürriyete kavuşturmak için bütün kuvvetleri şahsında topluyabildi. Milli iradenin özü oldu. İstiklâlimiz, onun varlığında hayat buldu. O, bunun için milli kahramandır.

Atatürk, bizim için hem mazi, hem istikbal sayılabilir. Türk Tarihinin kaynaklarına kadar giderek milli benliğimizi bütün yaratıcı kudretlerle tanıyan ve tanıtmaya çalışan o oldu. Bu bakımdan tarihimizin kâşifi ve bizzat kendisi bu tarihin yepeni bir harikasıdır.

Atatürk, istikbaldir, dedim; çün-

kü, Türk milleti, kendisini, yeniden bulduğu hayatın başlangıcı saydığı kadar onun yüreğindeki milli emelleri varlığının gayesi bilmektedir. Atatürkün hayalinde, bütün medeni milletlere üstün bir Türk camiası vardı. Atatürkün vicdanında bütün hayatı boyunca yaşamış olan bu emel, yarınlar için gönül vereceğimiz bir idealdir.

Onun, bütün hüviyeti ve hakikatle aramak, anlamak ve anlatmak Türk münevverinin baş vazifesidir...

Babasının Parasını Çalmış

Karamürsel fabrikasında işçilik yapan 20 yaşlarında Bilâl övey babası Bekirle beraber bir evde oturuyor. 200 liralık evvelki gün babasının parasını çalmış ve kaçmıştır. Bekir polise müracaat etmiş ve üvey oğlunu yakalamıştır. Meşhûr suçlara bakan Sultanahmet sulh birinci ceza mahkemesi dün duruşmasını yaptı. Bilâl kendisini müdafaa ederken:

— Üvey babamla bir evde oturuyordum. Ben bu paraları mutfakta duvarın bir kovuğunda dağınık bir halde buldum. Aldım. Arkadaşım Salâhattine götürdüm. Saklattım. Beş parasını bile harcamadım. Polise haber verdim. Polis gitti, Salâhattinden paraları aldı, diyordu.

Hâkim kendisini tevkiif etti ve dosyasını müddelun umilîğe gönderdi.

Gölpazarında Bir Ev ve Samanlık Yandı

Gölpazarından bildiriliyor: İsmet paşa mahallesinde çıkan bir yangın, bir evle bir samanlığın yanı sıra neticelenmiş, içinde barınmakta olan eskici Rüstem ve Hayrettin açıkta kalmıştır. Jandarmanın bütün halk yangını söndürmeğe çalışmış, fakat, su, tulumba, kanca gibi şeyler olmaduğu için hemen bastırılmak muvaffakiyeti elde edilememiştir.

Belediye, on senedenberi bir su deposu yaptıрмаğı düşünüyorsa da bu bir türlü tahakkuk edememiştir. Yangın ihtimaline karşı hem bu depoyu yapmak hem de itfa vesaiti temin eylemek lazımdır.

Levazım Âmirliği Satınalma Komisyonundan:

On bin çift Tire çorap alınacaktır. Açık eksiltmesi 18 - 8 - 939 cuma günü saat 14 de Tophanede Âmirlik satınalma ko.da yapılacaktır. Tahmin bedeli 2500 lira, ilk teminatı 187 buçuk liradır. Şartname ve nümunesi Ko.da görülür. İsteklilerin kanunî vesikalarile beraber belli saatte Ko.na gelmeleri. (106) (2806)

Adet

226	Şeker ve erzak çuvalı
46	Sabun çuvalı
1623	Muhtelif boş teneke
235	Benzin tenekesi.

Maltepe askeri lisesi ile, süvari binicilik, prevatoryom, ve asker ko-nağında mevcut ve yukarda miktarı yazılı çuval ve tenekeler 9-8-939 Çarşamba günü saat 14 de Tophanede Âmirlik satın alma Ko.da satılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 92 lira, kati teminatı 13 lira 80 kuruştur. Çuvalar Maltepe askeri lisesinde görülebilir. İsteklilerin belli saatte Ko.na gelmeleri. "110,, "5872,,

İstanbul Levazım Âmirliğinden Verilen: Haricî Askerî Kıtaları İlanları

Siirtteki birliklerin ihtiyacı için 95.000 kilo sığır etinin veya keçi eti veya koyun eti komutanlıkca pahalı görüldüğünden 23 - 8 - 939 pazartesi günü saat 11 de pazarlıkla münakasası yapılacaktır. Alınacak sığır eti veya koyun eti veya keçi etlerinin hangisine teklif edilen fiyat en aşağı olursa ihale kanununa göre ona göre yapılacaktır. Sığır etinin muhammen bedeli 20.900 lira, keçi etinin 22.800 lira, koyun etinin 28.500 liradır. İlk teminatları sığır etinin 1567 lira 50 kuruş, keçi etinin 1710 lira, koyun etinin 2137 lira 50 kuruştur. Şartnameyi görmek isteyenler her gün eksiltmeye gireceklerin 2490 sayılı kanunun 2, 3 cü maddelerindeki belgelerle birlikte saat 10 a kadar teklif mektuplarını Siirtte TİM satın alma komisyonuna vermeleri. "5802,,

İzmir müstahkem mevki birlikleri için 1350 ton buğday öğütmesi kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 18 - 8 - 939 cuma günü saat 16 da kışlada İzmir Levazım Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin edilen tutarı 27.000 lira ilk teminatı 2025 liradır. Şartnamesi her gün komisyonda görülebilir. İstekliler Ticaret odasında kayıtlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler. Eksiltmeye iştirak edecekler 2490 sayılı kanunun 2, 3 cü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikalarile teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evvel komisyonuna vermiş bulunacaklardır. "5803,,

36.000 kilo sade yağına talip zühur etmediğinden yeniden kapalı zarf usulile alınacaktır. İhalesi 17-8-939 perşembe günü saat 16,30 dadır. İlk pey parası 2565 liradır. Evsaf ve şartnamesini görmek isteyenler her gün Çorluda Kor. satınalma komisyonuna müracaatla görebilirler. İstekliler kanunun 2, 3 cü maddelerindeki belgelerle birlikte belli gün ve saatten bir saat evvel teklif mektuplarını komisyonuna vermiş bulunmaları. "209,, "5804,,

Muğla ve Marmaris, Mılas, Küllük, Bodrum garnizonları ihtiyacı olan 350.000 kilo arpa ile 350.000 kilo yulafa talip çıkmadığından pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlığı 21 - Ağustos - 939 pazartesi günü başlayacaktır. Arpanın tutarı 19250 lira, kati teminatı 2888 lira, yulafın tutarı 20125 lira, ve kati teminatı 3018 liradır. Şartnameler Ko.da. Kanunî vesaiiki olan istekliler Muğlada komutanlık satınalma Ko.na müracaatları. "230,, "5971,,

İzmir müstahkem mevki komutanlığınca gösterilecek yerde 118554 lira 77 kuruş bedelli keşifli iki adet pavyon ve bir mutfak bir ahır inşaatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. İhalesi, 21 - Ağustos - 939 pazartesi günü saat 16 da İzmir levazım Âmirliği satınalma Ko. da yapılacaktır. İlk teminatı 7177 lira 74 kuruştur. Şartname, keşifname ve projesi her gün müstahkem mevki inşaat Ko. da ve Ankarada M. M. V. emakin inşaat şubesinde görülebilir. İstekliler Ticaret Odalarında kayıtlı olduklarına ve bu işi yapabileceklerine dair ihaleden en az bir hafta evvel İzmir Nafia fen heyetinden alacakları vesikaları göstermek mecburiyetindedirler. Eksiltmeye iştirak edecekler 2490 sayılı kanunun 2, 3 cü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı ve İzmir müstahkem mevki komutanlığına dilekçe ile müracaat ederek emniyetçe yapılmış tezkiye vesikalarile teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evvel Ko. na vermiş bulunacaklardır. "229,, "5972,,

422.000 kilo un kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 22-8-939 Salı günü saat 16 da Niğdede tüm satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 53.805 lira, ilk teminatı 4035 liradır. İsteklilerin belli gün ve saatten bir saat evveline kadar ilk teminat ve teklif mektuplarını Niğdede Komisyonuna vermeleri. "5970,,

Eskişehir Valiliğinden:

24 - 7 - 939 tarihinde ihale edilmek üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmış olan Eskişehir - Sivrihisar yolunun 13+000,3+080 nci kilometreleri arasındaki (22262.75) lira keşif bedelli şose esası tamiratı talip zühur etmediğinden 2490 sayılı kanunun 40 ıncı maddesine tevfiikan 31 - 7 - 939 tarihinden 14 - 8 - 939 tarihine müsadir pazartesi günü saat 15 e kadar temdit edilmiştir. İsteklilerin evvelki şeraitte tevfiikan müracaatları. (5646)

Siirt Vilayeti Daimî Encümeninden:

1 — Bir aydanberi açık eksiltmede bulunan Siirt merkezinde Yenişehirde hususi idarece yapılacak birbirine mülâsik ikişer evden ibaret iki bina inşaatına talip çıkmadığından aynı şeraitle bir ay müddetle pazarlığa konulmuştur.
2 — Her binanın muhammen bedeli 4800 lira olup muvakkat teminatı 360 liradır.
3 — İhale 17-8-939 perşembe günü saat 10 da Vilâyet Daimî Encümeninde icra edilecektir.
4 — Taliplerin bu iş için Vilâyetten verilmiş ehliyet vesikası ibraz etmeleri mecburidir.
5 — Keşif, proje, şartnameler hergün mesai saatlerinde Vilâyet Nafia dairesinde bedelsiz olarak görülebilir.
6 — Taliplerin Vilâyet Daimî Encümenine müracaatları ilân olunur. "5583,,

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Muhammen bedel	Muvakkat teminat	Semt	Mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi
L. K.	L. K.					
2838	42	212	89	Kadıköy	Zühtü paşa	Tahtaköprü
3914	70	293	60	"	İbrahim ağa	Ali baba
650	00	48	75	Üsküdar	Selman ağa	Bostan

Yukarıda cinsi ve mevkileri gösterilen gayri menkullerin mülkiyeti satılmak üzere müzayedeye çıkarılmıştır. İhaleleri 19 - 8 - 939 Çarşamba günü saat 15 tedir. İsteklilerin Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne gelmeleri. "5807,,

ANKARADA
AKBA
KİTAP BEVİ
Kağıtçılık ve her dilde kitap, mecmua, gazete siparişleri kabul eder. İstanbul gazete ve mecmuaları Ankara umumî bayıdır.

Kayıp Aranyor

Gaziantepe vilâyetinin Cingite nahiyesinin Süpürgüç köyü ahalisinden Halil oğlu Ahmet Satıcı da dokuz aydanberi haber alınmamıştır. Kendisini tanıyanların veya nerede olduğunu bilenlerin Süpürgüç köyü muhtalığına bildirmeleri rica olunur.

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş Tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri

Para Biriktirenlere 28,800 Lira İkramiye Verecek

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

Adet	1.000	Liralık	4.000	Lira
4	500	"	2.000	"
4	250	"	1.000	"
40	100	"	4.000	"
100	"	"	5.000	"
120	40	"	4.800	"
166	20	"	3.200	"

DIKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasıyla verilecektir. Kurallar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ 1863

Statüleri ve Türkiye Cumhuriyeti ile münakit mukaveenamesi 2292 Numaralı 10/6/1933 tarihli kanunla tasdik edilmiştir (24/6/1933 tarihli 2435 Numaralı Resmî Gazete)

Sermayesi: 10.000.000 İngiliz Lirası
İhtiyat akçesi: 1.250.000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca Şehirlerinde

PARIS, MARSİLVA ve NİS'de

LONDRA ve MANÇESTER'de

MISIR, KIBRIS, YUNANİSTAN, İRAN, İRAK, FİLİSTİN ve MAVERAVI ERDÜN'de

Merkez ve Şubeleri

YUGOSLAVVA, RUMANYA, YUNANİSTAN, SURİYE, LÜBNAN

Filyalleri ve bütün Dünyada Acenta ve münabirleri vardır

Her nevi Banka Muameleleri yapar

Hesabı cari ve mevduat hesapları kışadı.
Ticari krediler ve vesakli krediler kışadı.
Türkiye ve Ecnabi memleketler üzerine keşide senedat iskatosu.
Borsa emirleri.
Eşam ve tahvilât, alım ve emtaa üzerine avans.
Senedat tahsilâtı ve saire.

En yüksek emniyet şartlarını haiz kiralık Kasalar Servisi vardır.

Piyasanın en müsait şartları ile (kumbaralı veya kumbarasız) tasarruf hesapları açılır.

Sahibi ve Neşriyat Müdürü Halil Lütfü DÖRDÜNCÜ. Gazetecilik ve Neşriyat T. L. Ş. Basıldığı yer TAN Matbaası

Sihhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti

Yalova Kaplıcaları İşletme Müdürlüğünden:

İşletme ve inkişafı işleri 3653 numaralı kanunla Sihhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletine devredilen Yalova Kaplıcalarının 29/7/1939 tarihinden itibaren tatbik edilecek olan tenzilâtli tarifeler.

OTEL TERMAL

Bir kişilik odalar 275 kuruştan 385 kuruşa kadar.
İki " " 340 " 495 " "
Bir kişilik hususi daireler 425, 475 kuruştur.
İki " " " 600, 770, ve 950 kuruştur.

BÜYÜK OTEL

Bir kişilik odalar 165 kuruştan 275 kuruşa kadar.
İki " " 250 " 330 " "
İki kişilik hususi odalar 495, 550 ve 660 kuruştur.
Banyolarla Küçük otel ve Çınar otelinde bir kişi için 55 kuruştan 220 kuruşa kadar.

İki kişi için 90 kuruştan 330 kuruşa kadar odalar vardır.
1 — Bu fiatlar oda fiatı olup Otel Termal ile Büyük Otelde pansiyon mecburidir. Bunların fiatları şöyledir.

Termal Otelde: Kahvaltı, öğle ve akşam yemekleri bir kişi için 275 kuruş.

Büyük Otelde: Kahvaltı, öğle ve akşam yemekleri bir kişi için 200 kuruş.

2 — Bu fiatlar otel hesabı ile birlikte tesviye olunur.

3 — Hariçten gelenler veya diğer otellerde oturanlar bu lokantalarda yemek istedikleri takdirde beher yemek için Termal Otelde 125, Büyük Otelde 85 kuruş tekiye edilir.

4 — 15 Günlük kür için kalacaklara otel, banyo ve alelümüm tedavi ücretlerinden ayrıca % 25, 15 günden fazla kalacaklara 15 günlük için % 25, 15 günden fazlası için % 30 tenzilât yapılır.

5 — Alakart yemek yiyecekler müstesna olmak üzere otel, banyo ve yemek ve tedavi ücretleri için ayrıca % 10 alınmaz. (5793)

İhisarlar Umum Müdürlüğü İlanları

I — İdaremizin Cibali tütün ve kutu fabrikasında 30 - VI - 939 tarihinden 30 - VI - 940 tarihine kadar bir sene zarfında birkeceği tahmin olunan 350 ton kâat ve karton kırptınları kapalı zarf usulile satılacaktır.

II — Muhammen bedeli (7000) lira % 15 muvakkat teminatı 1050 liradır.

III — Arttırma 21 - VIII - 939 pazartesi günü saat 15 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım satım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Nümune ve şartnameler her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

V — İsteklilerin arttırma için tayin olunan gün ve saatte % 15 güvenme parası ile birlikte mezkûr komisyonuna gelmeleri. "5965"

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. idaresi İlanları

Muhammen bedeli 1352 lira olan 118 adet muhtelif kudrette daimi cereyan için sarfiyat saati (kontör) 25 - 8 - 1939 Cuma günü saat (10.30) on buçukta Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 101 lira 40 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesakle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyonuna müracaatları lâzımdır.

Bu işe ait şartnameler komisyonunda parasız olarak dağıtılmaktadır. (5769)

İstanbul Komutanlığından:

4 — Piyade alayından zayı olan cilt I varak 6 "6172,, numaralı veteriner ayniyat makbuzunun hükümsüz olduğu ilân olunur. "5782,,

İstanbul Belediyesi İlanları

Sirkeci - Rami otobüs hattına üç otobüs ilâvesine lüzum görülmüştür. Belediye otobüs imtiyazını istimal edinceye kadar devam etmek ve belediye tebligat yaptığı andan itibaren otobüsleri servisten çekmek kayıt ve şartile mezkûr hatta otobüs işletme talip olanların nihayet 10 - 8 - 939 tarihine müsadir perşembe günü akşamına kadar tasarruf vesikalarile birlikte belediye riyasetine müracaat etmeleri ve bu şekilde müracaat edenlerin otobüslerini muayene ettirmek üzere her türlü konforü haiz ve noksanz bir şekilde 14 - 8 - 939 tarihine müsadir pazartesi günü saat onda Sultanahmet meydanında hazır bulundurmaları ve gününde istida ile müracaat etmeyenlerle vakti muayeneye getirilmeyen otobüsün sahiplerinin talep ve iddialarının nazarı itibara alınmayacağı ilân olunur. "5983,,

Hastahaneler ve diğer sınıh müesseselerin 939 mali yılı ihtiyacı için alınacak 894 ton Kok kömürü nakliyesi açık eksiltmeye konulmuştur. İhale 14-8-939 pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümeninde yapılacaktır. Muhammen bedel 1054 lira 92 kuruş ve ilk teminatı 79 lira 12 kuruştur. Şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kalemünde görülebilir. Taliplerin 939 yılına ait Ticaret Odası vesikası ve ilk teminat makbuz veya mektupları ile ihale günü muayyen saatte Daimî Encümeninde bulunmaları. (5673)

Nasıl da muvaffak olmuş

"KODAK VERİKROM" 28° ile

Daima 8 poz güzel, net ve detaylı resim elde edebilirsiniz

SÜRATLI, EMİN ve MUNTAZAM EMÜLSYONLU

"KODAK VERİKROM" Filmi

Kalitesi ve randımanı itibariyle

DAHA UCUZDUR

Kopyalarınız için:

Daima güzel, canlı, detaylı resim veren ve zamanla sararmayan VELOKS kâğıdına ısrar ediniz

Bütün KODAK satıcılardan arayınız veya şu adrese müracaat ediniz:

KODAK Şirketi - Beyoğlu, İstanbul

8 poz da güzel!

İSTANBUL AMERİKAN KOLEJİ

KIZ KISMI: Amerikan Kız Koleji
Arnavutköy, Tel. 36.160

Robert Koleji
Bebek, Tel. 36...3 ERKEK KISMI

Mektep İngilizceyi en iyi öğreten bir müessesedir. Almanca veya Fransızca ihtiyar olarak mütehasıs muallimler tarafından öğretilir. Millî terbiye ve kültüre son derece ehemmiyet verilir. Aile hayatı yaşatılır. Kütüphaneleri mükemmeldir. Kız ve erkek beden terbiyesi ve sporlar talebinin bedenî tekemmülünü temin eder. Lise kısmı derslerine munzam olarak ticaret dersleri gösterilir.

MÜHENDİS KISMI: Amelî ve nazari usullerle Elektrik, Makine ve Nafia mühendisi yetiştirir

KAYIT GÜNLERİ: Yaz tatili zarfında Pazartesi ve Perşembe günleri saat 9,00 dan 12,00 ye kadar. 7 Eylül'den sonra her gün

Fazla malûmat için mektupla veya bizzat müracaat edilebilir.

TÜRKİYE KIZILAY CEMİYETİ

UMUMİ MERKEZİNDEN:

- 1 — Eksiltmeye konulan iş: Haydarpaşada inşa olunacak Verem Pavyonu bina ve tesisatının tahmini keşif bedeli (142432) lira (41) kuruştur.
- 2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:
A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi
C — Umumi, fenni ve hususî şartnameler
D — Keşif cetveli
E — 1 - adet 1/500 vaziyet plânı ve 14 adet 1/50 tatbikat plânı (Cepheler ve maktalar dahil).

İsteyenler bu şartname ve evrakı 7 lira 12 kuruş bedel mukabilinde Ankara Kızılay Umumi Merkezinden ve İstanbulda Kızılay İstanbul Deposu Müdüriyetinden alabilirler.

3 — Eksiltme 10 - 8 - 939 tarihli Perşembe günü saat 11 de İstanbul Kızılay Hanında (Kızılay Deposu Müdüriyeti) nezdinde müteşekkil ihale komisyonu huzurunda yapılacaktır

4 — Eksiltme kapalı zarf usulüyle yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 8371 lira 62 kuruş mukavakat teminat vermesi bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup eksiltme komisyonuna göstermesi lâzımdır.
A — En az bir parçada 100.000 liralık bina inşaatını iyi ve tamam bitirmiş olduğuna ve bu işe girebileceklerine dair Vilâyet ehliyet komisyonlarından alınmış fenni ehliyet vesikası,
B — Bu seneye aid Ticaret odası vesikası.

6 — Teklif mektupları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar İstanbulda Kızılay Hanında Kızılay Deposu Müdüriyetinde müteşekkil ihale komisyonuna getirilecek. eksiltme komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek makbuzların nihayet 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.

E K Z A M İ N

Ekzemanın ilâcıdır.

Yara ve çibanlarda kullanılır. Her eczanede kutusu 50 kuruştur.

TÜRKİYE KIZILAY CEMİYETİ

UMUMİ MERKEZİNDEN:

- 1 — Eksiltmeye konulan iş: Heybeliada inşa olunacak Verem Pavyonu ve tesisatının tahmini keşif bedeli (265397) lira (77) kuruştur.
- 2 — Bu işe ait şartname ve evrak şunlardır:
A — Eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi
C — Umumi, fenni ve hususî şartnameler
D — Keşif cetveli
E — 1 adet 1/200 vaziyet plânı, cepne ve maktalar dahil, 24 parça 1/50 tatbikat plânı.

İsteyenler bu evrakı 13 lira 27 kuruş bedel mukabilinde Ankarada Kızılay Genel Merkezinden, İstanbulda Kızılay Satış Deposu Müdüriyetinden alabilirler.

3 — Eksiltme 10 - 8 - 939 tarihli perşembe günü saat 15 de İstanbul Kızılay Hanında Kızılay Deposu Müdüriyeti nezdinde müteşekkil ihale Komisyonu huzurunda yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulüyle yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin 13865 lira 88 kuruş mukavakat teminat vermesi, bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup eksiltme Komisyonuna göstermesi lâzımdır.

A — En az bir parçada 200.000 liralık bina inşaatını iyi ve tamam bitirmiş olduğuna ve bu işe girebileceklerine dair Vilâyet ehliyet komisyonlarından alınmış fenni ehliyet vesikası,
B — Bu seneye aid Ticaret odası vesikası.

6 — Teklif mektupları yukarıda 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar İstanbulda Kızılay Hanında Kızılay Deposu Müdüriyetinde müteşekkil ihale komisyonuna getirilecek, eksiltme komisyonu Reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek makbuzların nihayet 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez.

Kulağınıza küpe olsun
Daima RADYOLİN; çünkü:

RADYOLİN

Diş doktorunun bütün hastalarına söylediği gibi dişleri sadece parlatmakla kalmıyarak onları mikroplardan, muzır salyalardan ve hamızlardan temizleyip çelik gibi sağlamlık veren yegâne iksirdir.

Her sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi

RADYOLİN

Diş macunile muntazaman fırçalayınız.

Dr. SUPHİ ŞENSES

İdrar yolları hastalıkları mütehasısı
Beyoğlu Yıldız sineması karşısı Lektör apartman. Fakirlere parasız
Tel: 4392

İHTİRA İLÂNI

"Demirden gayri madenler ve bilhassa bakır, nikel ve kobalt çıkarmağa mahsus usul,, hakkında alınmış olan 7.10.1935 günlü ve 2023 sayılı ihtira beratı bu defa mevkii fiile konmak üzere ahire devrûferâğ veya icar edileceğinden talip olanların Galatada, İktisat Hanında, Robert Ferri'ye müracaatları ilân olunur.

KAYIP — Eytam Bankasından aldığım 1594 sayılı tasarruf cüzdanımı kaybettim. Yeni alacağımдан hükmü olmadığını beyan ederim. — M. Özünal.

Nereye Gideyim Diye

Düşünme, Moda Deniz Banyosuna Koş. Hem ucuz, nem yakan, Hem Güzel

Duhuliyeye 10 Kuruştur.

KANZUK NASIR İLÂCI

En muannid ve eski nasırları bile kökünden çıkarır. Elli senedenberi Avrupa ve Amerika'ya mazharı takdir olmuş bir ilâçtır. Kanzuk Nasir ilâcı her eczanede vardır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ — Beyoğlu, İstanbul

A S E P T A

TABLETİ

Yemek salonlarına, yatak ve banyo odalarına, mutfaklara, aptesanelere, kahvelere, gazinolara, lokantalara, eşya depolarına asmakla

Sinek, Sivrisinek, Güveler ve diğer haşaratı uzaklaştırmak kabil olur.

Temas suretile mücadele ve imhası lâzım gelen GÜVELERİN SÜR-FELERİ, KARINCALARI ve HAMAM BÖCEKLERİNİN İM-HASI İÇİN ve kürklerle, elbiselere, çamaşırlara, halılara, dolap çekmelerine ve sandıklara:

KUTU içerisinde satılan KRİSTALİZE ASEPTAYI kullanmalı.

Taksimde yegâne kalan şehre en yakın güzel manzaralı

PANORAMA

Bahçesinde: Her akşam, Ses Kraliçesi

HAMİYET YÜCESES

Bestekâr Tanburî SALÂHADDİN PINAR
Kemanî NOBAR TEKYAY ve Arkadaşları

Bayan Hamiyet fevkalâde müsamerelere bahçemizde bermutad seanslarını geçirdikten sonra iştirak eder.

LEYLİ ve NEHARİ

Sen Benua Fransız Erkek Lisesi

İstanbul, Galata, Posta kutusu 1330

İhzarî Fransızca Kurları Vardır.

Olgunluk İmtihanlarına Hazırlar.

Kayıt muamelesi Pazar gününden maada hergün saat 9 dan 12 ye kadar yapılır.

Okul 18 Eylül Pazartesi günü açılacaktır.

ROMATİZMA - LUMBAGO - SIYATİK

SILKO

ARKA - BEL - DİZ - KALÇA AĞRILARI

SILKO

TESKİN ve İZALE EDER

Sihhat Vekâletinin 9-10-935 tarih ve 4/93 numaralı ruhsatını haizdir.

Demir Köprü İnşaatı

Nafia Vekâletinden:

1 — Balıkesir Vilâyetinde Balıkesir - Kepsut yolundaki "Simav,, ve "Kille,, köprülerinin Demir ve Betonarme olarak yeniden inşaatı "92.500,, lira keşif bedeli üzerinden kapalı zarf usulüyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Eksiltme 5/9/939 tarihine müsadif Salı günü saat "16,, da Nafia Vekâletinde Şose ve Köprüler Reisliği odasında yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak "463,, kuruş mukabilinde adı geçen Reislikten alınabilir.

4 — İsteklilerin eksiltme tarihinden en az sekiz gün evvel bir istida ile Nafia Vekâletine müracaatla bu gibi inşaatı yapabileceklerine dair müteahhitlik vesikası almalıdır.

5 — Eksiltmeye gireceklerin dördüncü maddede bahsedilen vesika ile 939 senesine ait Ticaret odası vesikasını ve "5875,, liralık mukavakat teminatlarını havi olarak 2490 sayılı kanunun tarifati dairesinde hazırlayacakları kapalı zarfların ikinci maddede yazılı vakitten bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. (3124) (5298)

Maden Mühendisi Alınacaktır.

İktisat Vekâletinden:

Taşra ve Merkez Teşkilâtımız için 250 - 400 lira ücretli maden mühendisleri alınacaktır.

Taliplerin vesaikleriyle birlikte Vekâletimiz Maadin Umum Müdürlüğüne müracaatları. "3537,, "5885,,